

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE PLZEŇSKÉHO KRAJE - 2016

Regionální statistiky

Plzeň, 29. 9. 2017

Kód publikace: 330133-17

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Plzni

Ředitel odboru: Ing. Miloslav Chlad, Ph.D.

Kontaktní osoba: Mgr. Tereza Mildorfová, e-mail: tereza.mildorfova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. město Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	6
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	18
3. Ekonomický vývoj	38
4. Životní prostředí.....	61
Tabulková příloha.....	71
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	72
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	73
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	74
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	75
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Plzeňského kraje v letech 2001 až 2016	76
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – demografický vývoj.....	78
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – sociální vývoj	79
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – ekonomický vývoj	82
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – životní prostředí.....	84
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2016	85

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Plzeňského kraje v roce 2016, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2011). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy ve společnosti a kraji významné.

V textu publikace posuzujeme hlavně vývoj na území kraje, resp. vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Tam, kde to bylo díky dostupnosti údajů možné, jsou provedeny i komparace s ostatními územními celky na různých regionálních (NUTS 2 a 3) a místních (obce, SO OPR, okresy) úrovních. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2016. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2015, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2016 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.plzen.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Plzeňského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o aktuálním vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Plzeňského kraje, který vždy vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 29. 9. 2017. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Shrnutí hlavních poznatků

- Demografický vývoj**
- Počet obyvatel mírně roste vlivem migrace
 - Více jak jednu čtvrtinu cizinců v Plzeňském kraji představují Slováci
 - Migrační přírůstek roste především vlivem narůstajícího počtu přistěhovalých cizinců
 - V retrospektivním pohledu se v kraji projevuje tendence poklesu obyvatelstva v produktivním věku ve prospěch seniorů
 - V podílu obyvatel ve věku 65 let a více se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na pátém nejvyšším místě
 - Vývoj indexu stárí potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě, v porovnání s ostatními kraji je třetí nejvyšší
 - Porodnost od roku 2009 kolísá, v meziročním srovnání dochází k mírnému oživení
 - Roste počet dětí narozených mimo manželství
 - Potratovost od roku 2011 klesá
 - Počet zemřelých meziročně klesl o 2,4 %, příznivý vývoj má naděje dožití
 - Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy a zhoubné novotvary
 - Počet sňatků meziročně vzrostl o 8,3 % a počet rozvodů o 5,6 %
 - Index rozvodovosti se v roce 2016 mírně pohybuje pod republikovým průměrem
- Sociální vývoj**
- Situace na trhu práce je odrazem vývoje ekonomických podmínek
 - Počet nezaměstnaných osob (podle VŠPS) byl od roku 2005 nejnižší, v roce 2016 se v regionu snížil počet nezaměstnaných na 10,2 tis. osob
 - Obecná míra nezaměstnanosti v roce 2016 dosáhla hodnoty 3,4 %
 - Počet uchazečů o zaměstnání a dlouhodobě nezaměstnaných meziročně ubylo
 - Nejnižšího podílu nezaměstnaných osob (3,00 %) bylo dosaženo v rámci kraje v okrese Plzeň-město
 - Podle statistických zjišťování vzrostla meziročně průměrná hrubá měsíční mzda (na fyzické osoby) o 4,1 %
 - Průměrný denní stav dočasně práce neschopných má rostoucí trend
 - V pětileté časové řadě se počet příjemců starobních plných důchodů (sólo) zvýšil o 4,0 %
 - Počet dětí v mateřských školách od školního roku 2015/16 klesá, zatímco počet žáků na základních školách se zvyšuje (meziroční růst o 3,2 %)
 - Celkový počet žáků na středních školách se mírně zvyšuje, nejvyšší pokles žáků ve středním školství zaznamenává střední vzdělání s výučním listem
 - Meziročně klesl počet zjištěných trestných činů v regionu o 7,9 %
 - Oproti loňskému roku se v Plzeňském kraji zvýšila dopravní nehodovost o 4,6 %, meziročně se zvýšil i počet zemřelých při dopravních nehodách o 5,1 %
- Ekonomický vývoj**
- Regionální HDP na 1 obyvatele je nejvyšší od roku 1995
 - Výdaje na vědu a výzkum dosáhly v roce 2015 v kraji 4,6 mld. Kč
 - V roce 2015 došlo k meziročnímu snížení hrubé zemědělské produkce o 10,1 %
 - Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy mají v posledních letech rostoucí trend
 - Základní stavební výroba v kraji meziročně poklesla o 7,8 %, objem stavebních prací podle místa stavby vzrostl o 4,8 %, roste počet zahájené výstavby bytů
 - V Plzeňském kraji se mírně meziročně snížil počet hromadných ubytovacích zařízení (pokles o 0,4 %)

- Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních vzrostl oproti loňskému roku o 1,5 %
- Počet domácích hostů se meziročně zvýšil, počet nerezidentů meziročně klesl, průměrná doba pobytu stagnovala

Životní prostředí

- Ubývá zemědělské půdy, zejména orné, mírně roste výměra lesních ploch
- Roste podíl ekologicky obhospodařované půdy
- Plzeňský kraj má relativně čisté ovzduší s výjimkou Plzně a okolí dálnice D5
- V roce 2015 se v porovnání s předchozím rokem emise hlavních znečišťujících látek (REZZO 1-4) prakticky nezměnily s výjimkou oxidu uhelnatého, který se zvýšil o 7,9 %
- Produkce podnikového odpadu se v roce 2015 oproti roku 2014 snížila o 10,7 %
- V produkci komunálního odpadu na osobu dosáhl Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji druhé nejnižší místo
- V podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu se region umístil na druhém nejvyšším místě v ČR
- V roce 2015 oproti roku 2014 výrazně vzrostl objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele, a to o 15,1 %

1. Demografický vývoj

Přírůstek populace za EU 28 je ovlivněn zejména migrací. Počet obyvatel v ČR za uplynulý rok 2016 vzrostl. Na zvýšení počtu populace ČR se nepodílí jen zahraniční migrace, ale i přirozený přírůstek. Plzeňský kraj patří ke krajům s vysokým podílem populace starší 65 let. Index staří je v porovnání s ostatními kraji třetí nejvyšší. Díky vlivu stárnoucí populace dosahuje přirozená měna obyvatel přirozeného úbytku. Růst populace v regionu je ovlivněn i migrací. V Plzeňském kraji žije třetí nejvyšší podíl cizinců.

1.1 Sídelní struktura

Základními územními samosprávnými celky jsou obce dělicí se na venkovské obce a města

S účinností od 1. ledna 2000 na základě ústavního zákona č. 347 bylo na území České republiky zřízeno 14 **vyšších územních samosprávních celků**, z nichž jeden tvoří Plzeňský kraj vymezený územím okresů Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov. Následně bylo v červnu 2002 zákonem č. 314 stanoveno v Plzeňském kraji 35 obcí s pověřeným obecním úřadem a 15 obcí s rozšířenou působností, které do jisté míry převzaly kompetence a pravomoci zrušených okresních úřadů. Základními územními samosprávnými celky jsou obce dělicí se z hlediska osídlení na venkovské obce a města.

V důsledku integračních a desintegračních procesů měl vývoj sídelní struktury proměnlivý charakter

Vývoj **sídelní struktury** Plzeňského kraje měl v uplynulých letech značně proměnlivý charakter provázený integračními (slučování malých obcí) a desintegračními procesy (zánik a rušení některých částí obce). Po poválečné stabilizaci bylo na území kraje v roce 1961 celkem 773 obcí, po roce 1970 se jejich počet v důsledku integrace radikálně snížil, a to až na 307 obcí v roce 1980. Nejméně obcí měl Plzeňský kraj v roce 1990, a to pouhých 258. Návrat k demokratickým principům rozhodování vnesl v 90. letech změny i do samosprávy měst a obcí. V důsledku zvyšování pravomoci a odpovědnosti měst a obcí se některé menší obce znovu osamostatnily a k 1. 1. 1991 měl Plzeňský kraj již 445 obcí. Proces vzniku dalších samostatných obcí pokračoval až do roku 1994, kdy dosáhl počtu 507. Od roku 2003 se počet obcí stabilizoval na čísle 501.

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji 501 obcí, z toho 57 měst a 12 městysů

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji 501 obcí (tj. 64,8 % stavu v roce 1961), 1 537 částí obcí, 57 obcí se statutem města a 12 městysů. Počet obcí se statutem města vzrostl od roku 2000 o téměř čtvrtinu. Území kraje je rozděleno do sedmi územních celků (okresů), z nichž největší plochu zaujímá okres Klatovy (25,4 %), následuje okres Tachov (18,0 %), Plzeň-sever (16,8 %) a Domažlice (14,7 %). Z hlediska hustoty osídlení jsou nejhřidčeji osídleny právě okresy Domažlice, Klatovy a Tachov, pohraniční okresy s velmi nízkou obydleností (Šumava, Český les). Na druhé straně poměrně hustě zalidněné jsou okresy sousedící s okresem Plzeň-město, tj. Plzeň-jih, Plzeň-sever a Rokycany. V okrese Plzeň-město, zahrnujícím převážně město Plzeň a jeho periferie, žila trvale k 31. 12. 2016 téměř třetina veškerého obyvatelstva Plzeňského kraje, přestože tento okres zaujímá nejmenší rozlohu v rámci kraje.

Zrušením vojenského újezdu Brdy došlo k nárůstu katastrální výměry některých obcí z SO ORP Blovice a Rokycany

Na základě zákona č.15/2015 Sb., o hranicích vojenských újezdů ve znění pozdějších předpisů, byl k 1. 1. 2016 zrušen vojenský újezd Brdy a jeho části katastrálního území připojeny k následujícím obcím (část první, § 1, odst. 2): z ORP Blovice Borovno, Spálené Poříčí, Míšov a z ORP Rokycany Dobřív, Mirošov, Strašice, Skořice, Štítov, Trokavec a Těně. Katastrální výměra těchto obcí byla připojením území zrušeného vojenského újezdu navýšena nejvíce

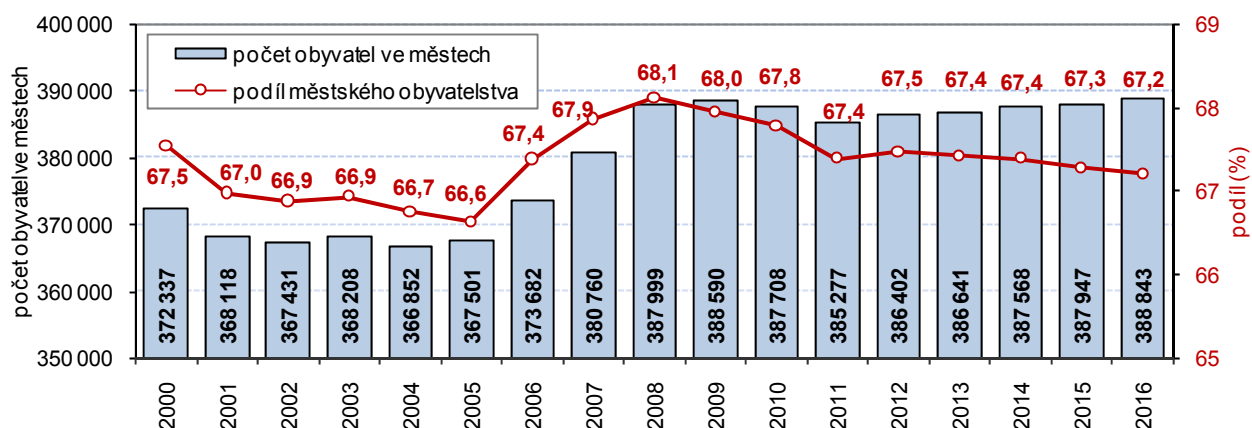

u obcí Strašice (o 2,7 tis. ha), Skořice (o 2,0 tis. ha), Těně (o 1,6 tis. ha) a Dobřív (o 1,5 tis. ha). Naopak nejméně se dotklo toto připojení části území vojenského újezdu Brdy obce Trokavec, kde se výměra zvýšila jen o 16,9 ha.

Podíl městského obyvatelstva činil v roce 2016 více jak dvě třetiny obyvatelstva celkem

Z hlediska struktury osídlení měst a venkovských obcí připadá v roce 2016 na městské obyvatelstvo 67,2 % obyvatel z celkového počtu a na obyvatele venkovských sídel pouhých 32,8 %. Plzeňský kraj má celkem 57 obcí se statutem města (tj. 11,4 % z celkového počtu obcí v kraji), z toho 41 měst má méně obyvatel než 5 000. Významnou skupinu tvoří čtyři města s počtem obyvatel od 10 do 20 tisíc (Domažlice, Sušice, Rokycany a Tachov), město Klatovy s 22 378 obyvateli je jediným městem v kraji s počtem obyvatel nad 20 tisíc. Největší krajské město Plzeň patří do skupiny měst, ve kterých bydlí více než 100 000 obyvatel, k 31. 12. 2016 zde žilo 170 548 obyvatel.

Graf 1.1 Počet obyvatel ve městech a podíl městského obyvatelstva v Plzeňském kraji

1.2 Vývoj počtu obyvatel a věková struktura

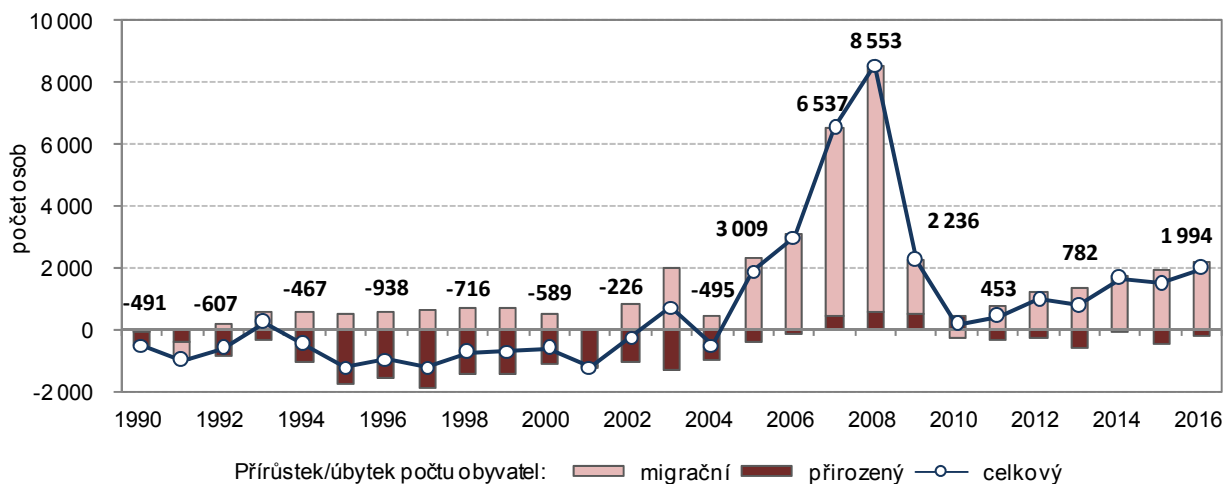
Počet obyvatel kraje mírně vzrostl vlivem stěhování

I když je Plzeňský kraj svojí rozlohou třetím největším krajem v ČR, z hlediska počtu obyvatel (578,6 tis.) je šestým nejméně obydleným krajem s hustotou 75,6 obyvatel na 1 km². K 31. 12. 2016 žilo v Plzeňském kraji 578 629 obyvatel, z toho 50,5 % tvořily ženy. Meziročně se počet obyvatel zvýšil o 2 013 osob, tj. o tři desetiny procenta. Meziroční nárůst byl způsoben zejména vlivem přírůstků stěhování. Od roku 2010 se stále zvyšuje **celkový přírůstek** zejména vlivem vyššího migračního přírůstku. Na celkovém přírůstku se nejvíce podílely okresy Plzeň-město (941 osob) a Plzeň-sever (529 osob). V rámci kraje tak byl částečně kompenzován úbytek obyvatelstva v okrese Klatovy (-165 osob).

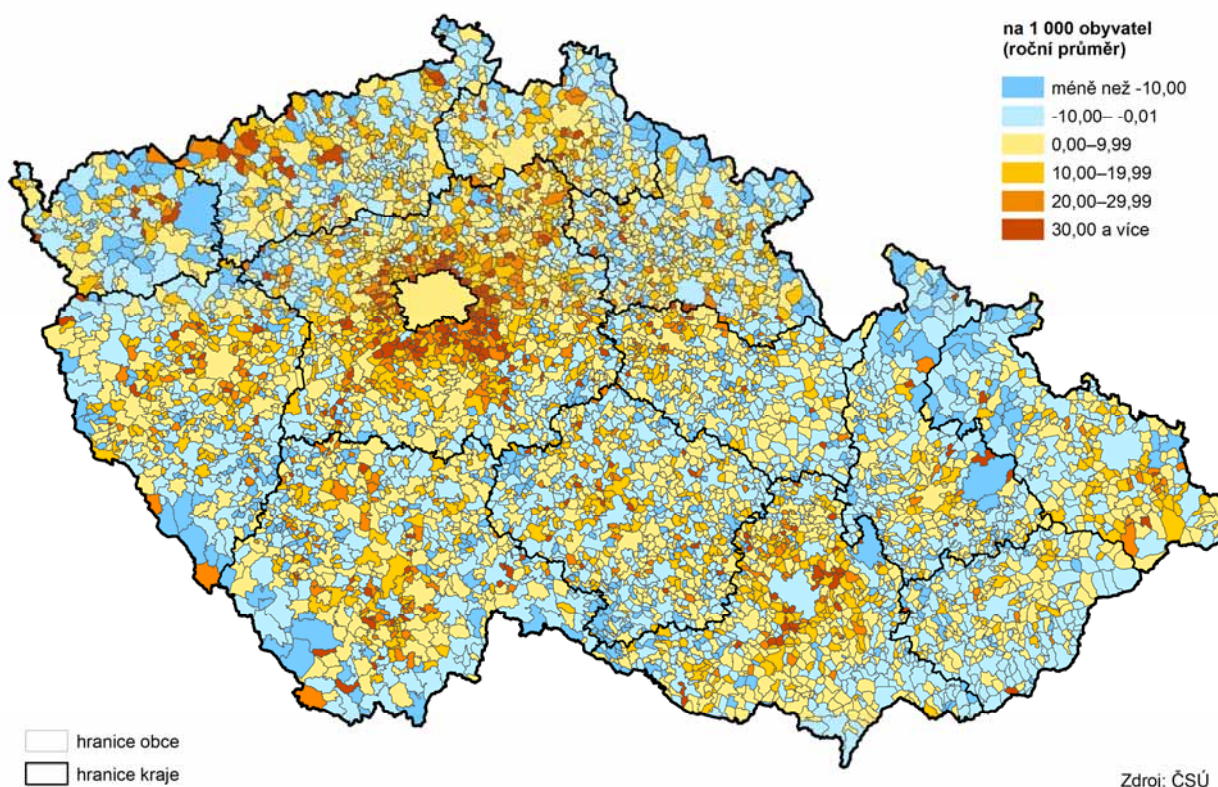
Plzeňský kraj je jedním ze sedmi regionů v ČR, kde se meziročně počet obyvatel zvýšil

Plzeňský kraj byl v rámci ČR jedním ze sedmi regionů, kde se **počet obyvatel** meziročně zvýšil o 0,4 %, což byl v porovnání s ostatními kraji třetí nejvyšší relativní růst obyvatel. Nejvyšší nárůst přibližně 1 % zaznamenaly kraje Hl. město Praha a Středočeský, a to zejména vlivem stěhování. Naopak nejvyšší pokles vykazují kraje Karlovarský (-0,4 %) a Moravskoslezský (-0,3 %), kde se na snížení počtu obyvatel podílelo především záporné migrační saldo, které souviselo s nedostatkem pracovních příležitostí v těchto krajích.

Graf 1.2 Meziroční změny počtu obyvatel Plzeňského kraje

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2011 až 2016

Snížení přirozené změny je kompenzováno nárůstem migračního přírůstu

Přirozený přírůstek¹ dosáhl v roce 2016 absolutně hodnoty -213 osob, což značí převahu zemřelých nad živě narozenými. Ve srovnání s předchozím rokem (-446 osob) se hodnota přirozeného přírůstu skoro o polovinu zvýšila. V přepočtu na 1 000 obyvatel dosahuje přirozený přírůstek hodnoty -0,4 ‰ a řadí Plzeňský kraj na páté nejnižší místo v ČR.

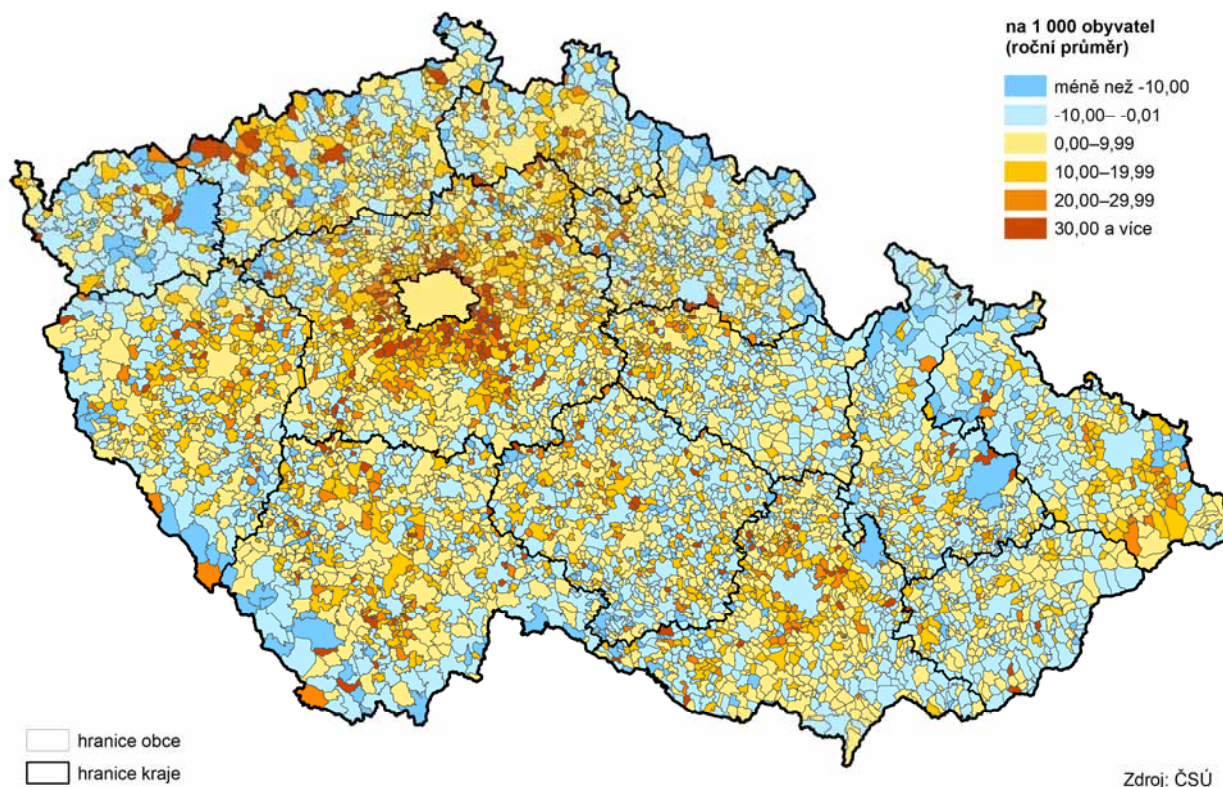
¹ Rozdíl počtu živě narozených dětí a celkovým počtem zemřelých za stejné období

Migrační přírůstek od roku 2011 stále roste

V časové řadě od roku 2011 nabývá **migrační přírůstek**² kladných hodnot, proti počátku sledovaného období až třikrát vyšších. V meziročním srovnání vzrostla hodnota migračního přírůstku o 13,8 %, a to zejména vlivem zahraniční migrace s cizinou. Do Plzeňského kraje se během roku 2016 přistěhovalo 6 189 osob, z toho 2 364 z ciziny, tj. 38,2 % z přistěhovalých celkem. Z regionu se vystěhovalo 3 982 osob, z toho 742 (tj. 18,6 %) do ciziny. Vnitřním stěhováním přibylo v Plzeňském kraji 585 osob a zahraniční migrací 1 622 osob.

Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v letech 2011 až 2016

Více jak jednu čtvrtinu cizinců v Plzeňském kraji představují Slovinci

Na území Plzeňského kraje v roce 2016 žilo 29 331 **cizinců** (bez azylantů), tj. 5,1 % z celkového počtu obyvatel v regionu. Z celkového počtu cizinců na území České republiky představuje skupina cizinců žijící v Plzeňském kraji 5,9 % (pátý nejvyšší podíl v celorepublikovém srovnání). Z hlediska státní příslušnosti nejvyšší zastoupení mají Slovinci (více jak jednu čtvrtinu), dále státní příslušníci Ukrajiny a Vietnamu (cca jednu pětinu) a osoby z Německa tvoří 8,0 %. Polovina cizinců z celkového počtu v kraji žije na území okresu Plzeň-město (50,4 %). Zvýšený počet cizinců lze zaznamenat i v příhraničních okresech Plzeňského regionu, a to v Tachově (12,0 %), Domažlicích (9,9 %) a Klatovech (9,4 %). V okresech Domažlice a Tachov převažují cizinci vietnamské národnosti, v okresech Klatovy žije nejvíce Slovinců. Podíl cizinců na obyvatelstvu Plzeňského kraje má mírně rostoucí trend, region se hodnotou 5,1 % řadí na třetí nejvyšší místo v ČR hned po HI. městě Praha a Karlovarském kraji. Oproti roku 2015 se podíl cizinců na obyvatelstvu kraje zvýšil o 0,3 procentní body. Trvalý pobyt má 54,0 % cizinců žijících v kraji a největší zastoupení mají osoby ve věkové skupině 30–44 let (38,0 %).

² Rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období

Během uplynulých deseti let se projevuje tendence poklesu obyvatelstva v produktivním věku ve prospěch seniorů, a to i z genderového pohledu

Z celkového počtu 578 629 obyvatel v Plzeňském kraji tvořila dětská složka (0 až 14 let) 87 678 dětí, tj. 15,2 % z celkové populace regionu. Ve srovnání s předchozím rokem došlo v této věkové kategorii ke zvýšení o 1 280 dětí, tj. o 1,5 %. Za posledních deset let se v této **věkové skupině** projevuje rostoucí trend, který je v ještě vyšší míře zaznamenán v kategorii seniorů (65 a více let). K 31. 12. 2016 žilo na území kraje 111 074 seniorů, což znamená v meziročním srovnání o 2,6 % více. Od roku 2008 se klesající trend projevuje ve skupině osob produktivního věku (15 až 64 let). Proti předcházejícímu roku se stav v této kategorii v roce 2016 snížil o 2 057 osob, tj. o 0,5 %.

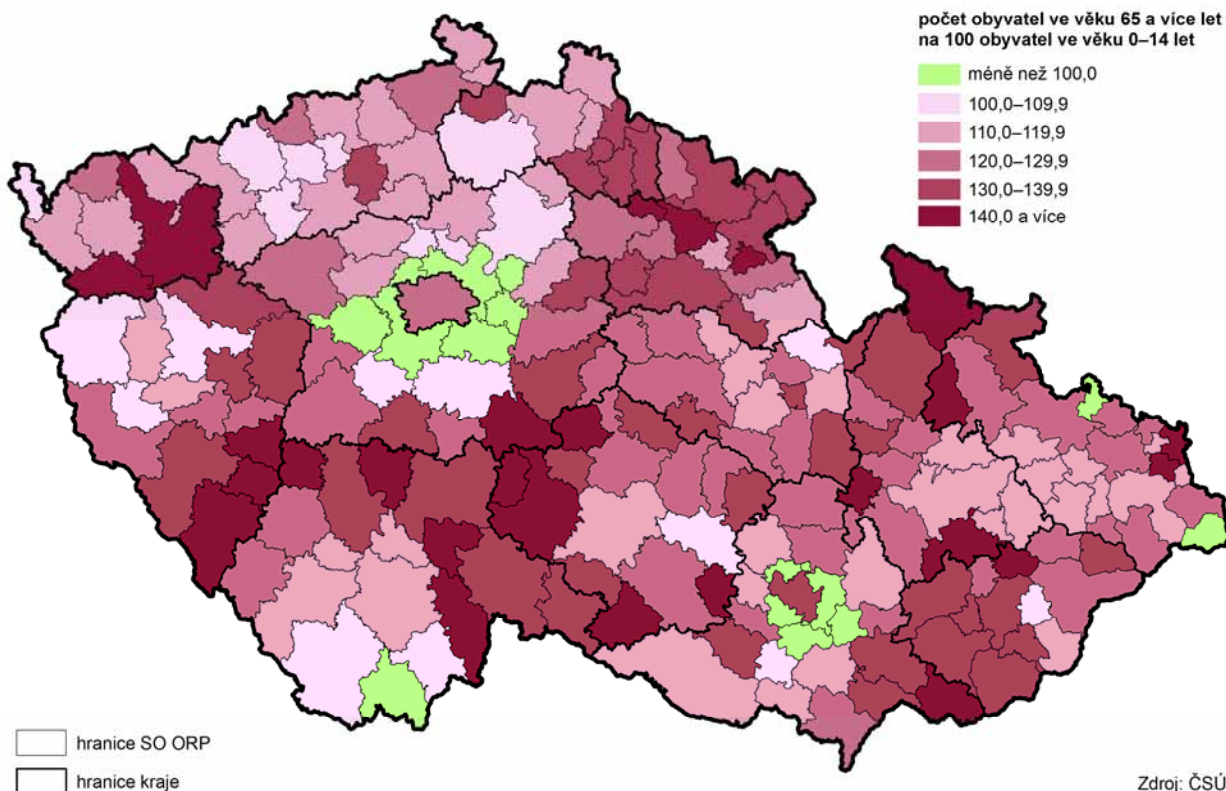
Nejvyšší průměrný věk byl v okrese Klatovy

V roce 2016 dosáhl **průměrný věk** obyvatel Plzeňského regionu 42,5 let (mužů 41,3 let, žen 43,7). V retrospektivním pohledu z hlediska desetileté časové řady se jedná o dlouhodobý rostoucí trend. Dosažený průměrný věk v celé ČR je o 0,4 let nižší než v našem regionu (muži o 0,7 let a ženy 0,2 let). V rámci kraje byl nejvyšší průměrný věk zaznamenán v okresech Klatovy (43,2 let) a Plzeň-město (42,9 let). Naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Tachov (41,3 let).

Základním indikátorem stárnutí populace je index stáří

Základním indikátorem procesu stárnutí populace je **index stáří**³. Vývoj tohoto ukazatele potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě uplynulých deseti let. V meziokresním srovnání nejvyšších hodnot dosahovaly okresy Klatovy (138,1 %), Plzeň-město (135,7 %) a Rokycany (130,1 %). Naopak nejnižší hodnotu vykazuje okres Tachov (108,2 %), který poprvé v roce 2014 překročil hranici sta procent. V kraji celkem dosáhl index stáří hodnoty 126,7 %, která výrazně přesáhla republikový průměr (120,7 %), a to o 5,9 procentních bodů.

Index stáří ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2016

³ Poměr seniorské složky (65 a více let) na 100 osob dětské složky (0 až 14 let)

Index ekonomického zatížení meziročně vzrostl

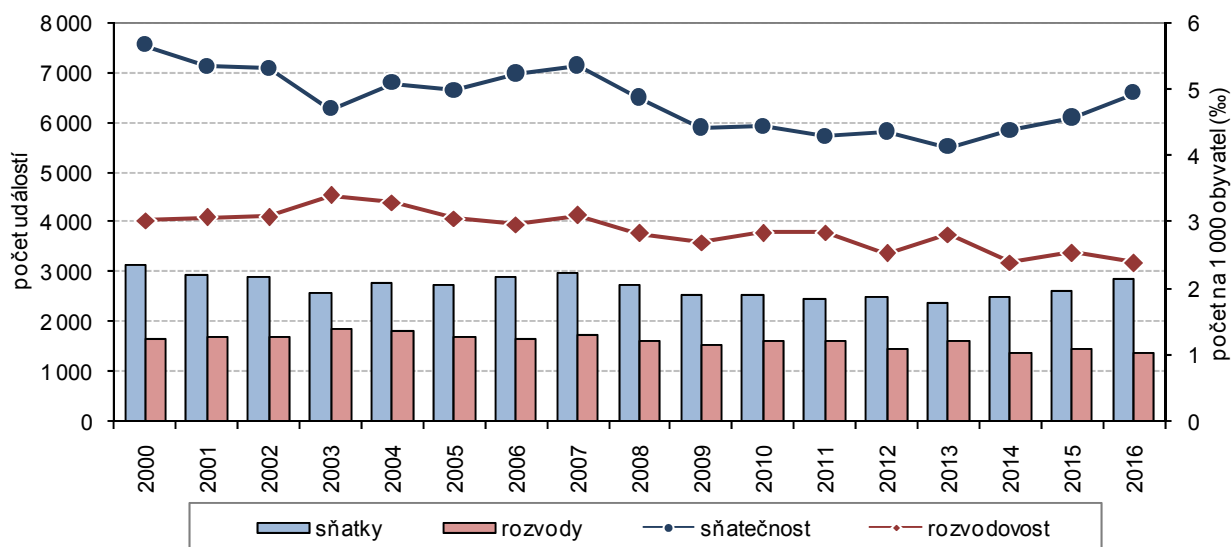
Index ekonomického zatížení⁴ dosahoval v roce 2016 v Plzeňském kraji 52,3 %, což představuje v meziročním srovnání nárůst o 1,3 procentního bodu. V retrospektivním pohledu má vývoj tohoto ukazatele rostoucí tendenci. V meziokresním srovnání se nejvyšší hodnota indexu ekonomického zatížení vyskytuje u okresů, které mají i vysoký index stáří. Jsou to okresy Klatovy (53,8 %), Plzeň-město (53,7 %) a Rokycany (52,8 %). Relativně nejnižší index ekonomického zatížení má v rámci kraje okres Tachov (46,9 %). Plzeňský kraj celkem je mírně pod republikovým průměrem (o 0,1 procentního bodu).

1.3 Demografické události

V počtu sňatků dochází k mírnému oživení

Mezi základní demografické ukazatele patří též **sňatky**. V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji uzavřeno 2 857 sňatků, což v meziročním porovnání značí nárůst o 219, tj. o 8,3 %. I přesto v porovnání s počátkem desetiletí (rok 2007) je počet sňatků v roce 2016 nižší, a to o 4,4 %. Nejvíce manželství bylo uzavřeno v okresech Plzeň-město (34,0 %), Klatovy (14,8 %) a Plzeň-sever (11,9 %), nejméně pak v okrese Rokycany (7,1 %). Průměrný věk ženicha při vstupu do manželství byl 35,9 let a nevěsty 32,8 let. Při prvním sňatku dosahoval věk ženicha v průměru 32,1 let a nevěsty 29,4 let. Do manželství vstupovali snoubenci převážně svobodní (v 65,8 % případů) a jednalo se o první sňatek (ženichové 75,0 % a nevěsty 75,9 %). Rozvedených byla téměř jedna čtvrtina (24,4 % ženichů a 23,0 % nevěst) a jednalo se většinou o druhý či další sňatek.

Graf 1.3 Sňatky a rozvody v Plzeňském kraji

V retrospektivním pohledu je rozvodovost značně variabilní

V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 **rozvedeno** 1 380 manželství, tj. o 82 méně než v roce 2015. Rozvod bezdětných manželství představoval 41,1 % a s jedním nezletilým dítětem 31,9 %. Méně než jednu čtvrtinu tvořily rozvody se dvěma nezletilými dětmi. Ve více než 78 % případů se jednalo o rozvod první, a to u obou pohlaví. Průměrný věk při rozvodu v roce 2016 dosáhl 44,1 let u mužů a 41,0 let u žen. Z časové řady za posledních deset let je patrné, že se průměrný věk rozvádějících mírně zvyšuje, a to v případě mužů

⁴ Poměr seniorů a dětské složky populace k ekonomicky aktivní části populace (15 až 64 let)

i žen. Více než 19 % mužů i žen se rozvádí podruhé. Nejčastější příčinou rozpadu manželství jsou rozdílné povahové rysy, názory a zájmy (ženy 67,0 % a muži 66,4 %).

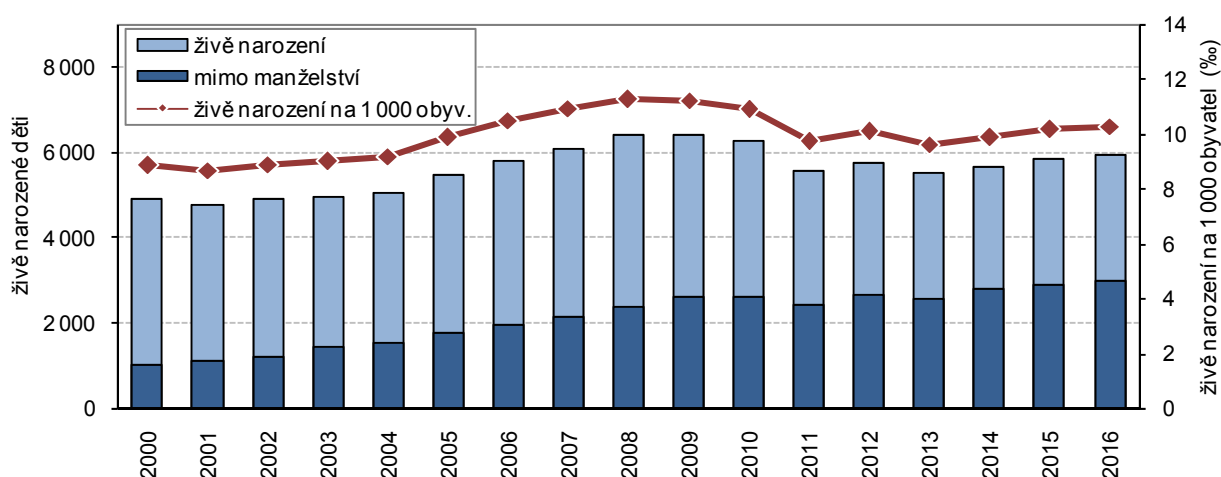
Index rozvodovosti v Plzeňském kraji je nejnižší od roku 2007

Významným demografickým ukazatelem rozvodovosti je **index rozvodovosti**⁵. V roce 2016 dosáhl v Plzeňském kraji hodnoty 48,3. Tato hodnota je nejnižší od roku 2007, v meziročním srovnání klesl počet rozvodů na 100 sňatků o 7,1. V indexu rozvodovosti dosahuje Plzeňský kraj osmé nejvyšší hodnoty v České republice. Ve srovnání s republikovým průměrem je hodnota indexu rozvodovosti v regionu nižší o 0,9.

Počet živě narozených dětí opět roste

Jedním z hlavních ukazatelů ovlivňujících přirozenou měnu obyvatelstva je počet **živě narozených** dětí za dané období a ve sledované oblasti. V průběhu roku 2016 se v Plzeňském kraji živě narodilo 5 940 dětí, což představuje ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšení o 79 osob, tj. o 1,3 %. Z genderového pohledu bylo téměř stejné zastoupení chlapců (50,9 %) i dívek (49,1 %) a tato tendence se projevila i po celé desetiletí. Variabilitu vývojového trendu nejlépe dokazuje relativní ukazatel **porodnosti**⁶, který dosáhl v roce 2016 hodnoty 10,3 ‰. Průměrný věk matky při narození dítěte se už třetím rokem ustálil na hodnotě 30,3 let. V uplynulém desetiletí je patrný značný posun ve věkových kategoriích žen-matek. Zatímco v roce 2007 ženy ve věkové kategorii 25 až 29 let porodily 37,7 % z celkového počtu živě narozených, v roce 2016 to bylo už jen 31,5 %, tj. snížení o 6,2 procentního bodu. Opačná situace se projevila ve věkové kategorii žen 35 až 39 let, kde se podíl živě narozených dětí zvýšil o 7,2 procentního bodu. Z živě narozených dětí v Plzeňském kraji bylo 49,1 % prvorozených, 36,8 % jako druhorozených, 9,6 % se narodilo jako třetí a 4,4 % bylo v pořadí čtvrté a další. Průměrný věk matky při narození prvního dítěte se zvýšil od roku 2007 o 1,2 roku na 28,5 let. V retrospektivním pohledu klesá i počet dvojčat, od roku 2007 se snížil o 22 porodů, tj. o 20,6 %. Z celkového počtu živě narozených se v roce 2016 narodilo 45,2 % dětí matkám svobodným, 49,5 % dětí ženám vdaným a jen 5,1 % dětí ženám rozvedeným.

Graf 1.4 Živě narození v Plzeňském kraji

⁵ Počet rozvodů připadajících na 100 sňatků

⁶ Živě narozené děti na 1 000 obyvatel středního stavu

Také ukazatel úhrnné plodnosti má variabilní vývoj

Úhrnná plodnost⁷ prošla za posledních deset let proměnlivým vývojem. V roce 2016 dosáhla v Plzeňském kraji hodnoty 1,607, což znamená proti předcházejícímu roku zvýšení o 3,4 %. Proti počátku hodnoceného desetiletí (rok 2007) vzrostla hodnota úhrnné plodnosti o 11,4 %.

Podíl živě narozených dětí mimo manželství na celkovém počtu živě narozených stále roste

V Plzeňském kraji se narodilo v roce 2016 v manželství 2 939 dětí, tj. 49,5 % z živě narozených dětí celkem. **Mimo manželství** se narodilo 3 001 dětí, tj. 50,5 %. Z dlouhodobého pohledu se jedná o nejvyšší počet dětí za poslední desetiletí. V meziročním srovnání vzrostl počet živě narozených dětí mimo manželství o 3,6 %. Podíl dětí narozených mimo manželství na živě narozených celkem v retrospektivním pohledu roste. V roce 2007 činila hodnota tohoto podílu pouze 35,1 %, v roce 2016 již 50,5 %, což znamená zvýšení o 15,4 procentního bodu. V dosaženém podílu živě narozených mimo manželství se pohybuje Plzeňský kraj o 1,9 procentního bodu nad republikovým průměrem (48,6 %) a řadí se tak na šesté nejvyšší místo v ČR.

Potratovost v desetileté časové řadě klesá s mírnými výkyvy

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji provedeno 1 847 **potratů**, což v meziročním srovnání znamená pokles o 178 potratů, tj. o 8,8 %. Počet potratů v desetileté časové řadě v podstatě klesá s mírnými výkyvy. Snížení počtu potratů je ovlivněno především poklesem počtu umělých přerušení těhotenství (dále jen UPT) zejména v časovém horizontu posledních pěti let. UPT se za období uplynulých deseti let snížila o 39,6 %. Nejčastěji docházelo k potratům ve věkové kategorii 25 až 39 let (69,0 % z celkového počtu potratů) a nejvíce u svobodných. U necelé čtvrtiny žen docházelo k UPT ze zdravotních důvodů. Z celkového počtu potratů připadalo v roce 2016 na potraty samovolné 47,1 %, meziročně se jejich počet snížil o 143 potratů, tj. o 14,1 %. Pokles s mírnými výkyvy během desetileté časové řady zaznamenal i **index potratovosti**⁸. Zatímco v roce 2007 dosahoval hodnoty 43,0, v roce 2016 již pouze 31,0. Ve srovnání s předchozím rokem index potratovosti klesl o 3,5 potratů na 100 narozených.

Počet zemřelých meziročně mírně poklesl

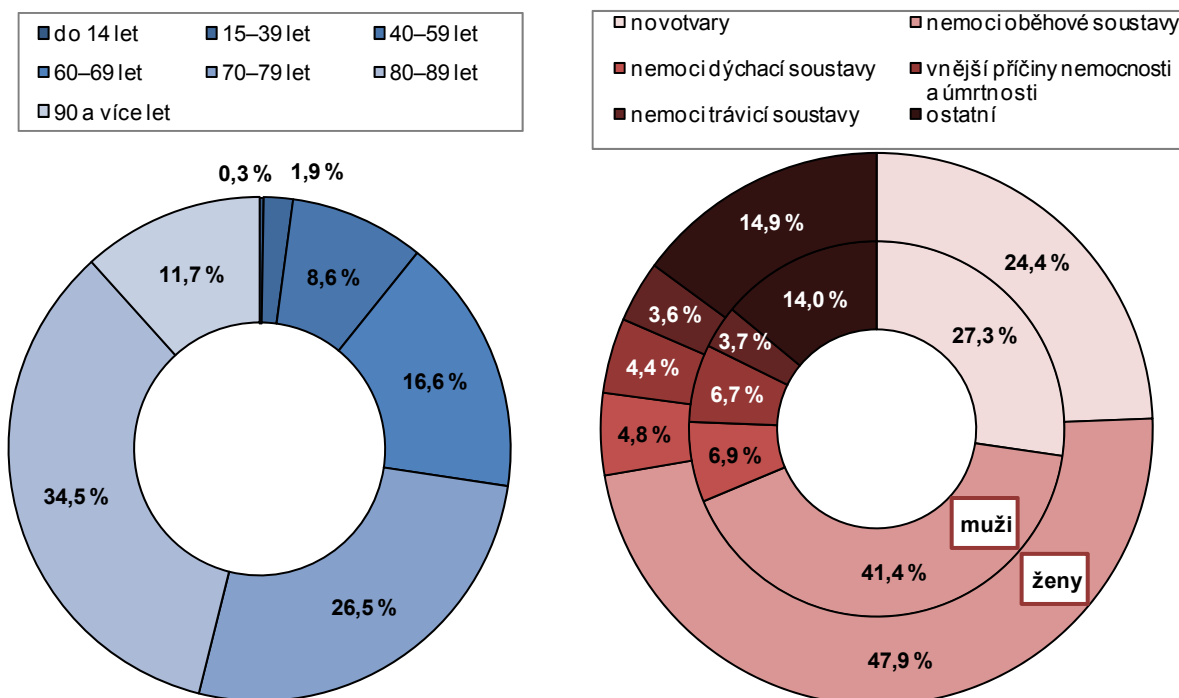
Úmrtnost⁹ je vedle porodnosti další ze základních složek demografického vývoje. V Plzeňském kraji v roce 2016 zemřelo 6 153 osob. V porovnání s předchozím rokem to bylo o 154 osob méně, tj. o 2,4 %. Z genderového pohledu tvoří úmrtí mužů i žen zhruba stejný podíl, tj. asi jednu polovinu. Rozdílný je však vývoj ve věkových skupinách. Ženy se v porovnání s muži dožívají vyššího věku, a proto jich umírá více ve vyšší seniorské kategorii (65 a více let), za rok 2016 to bylo 88,5 %. Mužů v této kategorii zemřelo o 10,5 procentních bodů méně (77,9 %). Rozdíl mezi muži a ženami lze zaznamenat i v kategorii produktivního věku (15 až 64 let), kde podíl zemřelých žen dosahuje pouze 11,4 %, podíl mužů je podstatně vyšší (21,7 %). Hlavním důvodem úmrtí mužů zejména mladších ročníků je poměrně rizikovější způsob života. Muži v porovnání s ženami dosahují většího počtu tragických úmrtí, vykonávají častěji fyzicky náročnější práci. Ženy v porovnání s muži mají v důsledku péče o potomstvo odolnější organismus a na rozdíl od mužů bývají pečlivější v preventivních lékařských prohlídkách.

⁷ Počet živě narozených dětí v přepočtu na jednu ženu v reprodukčním věku 15 až 49 let

⁸ Počet potratů celkem na 100 narozených dětí

⁹ Počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu

Graf 1.5 Zemřelí podle věkových skupin a příčiny úmrtí v Plzeňském kraji v roce 2016

Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy a zhoubné novotvary

Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy (infarkt myokardu, ischemická choroba srdeční, cévní poruchy mozku apod.) a zhoubné novotvary. Z celkového počtu zemřelých v regionu činily nemoci oběhové soustavy 44,5 % a novotvary 25,9 %. Nejvyšší podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy (47,0 %) byl zaznamenán v okresech Domažlice a Rokycany. Nejvyšší podíl zemřelých na novotvary se vyskytoval v okresech Plzeň- město (27,5 %) a Tachov (26,3 %).

Kojenecká i novorozenecká úmrtnost má proměnlivý vývoj

V souvislosti s dětskou složkou obyvatelstva je nutno též zmínit **kojeneckou úmrtnost** (zemřelí do 1 roku na 1 000 živě narozených) a **novorozeneckou úmrtnost** (zemřelí do 28 dnů na 1 000 živě narozených). Oba ukazatele mají v desetileté časové řadě velmi proměnlivý vývoj se značnými výkyvy. Z meziročního srovnání vyplývá, že kojenecká úmrtnost jen nepatrně poklesla o 0,03 bodu na 2,2 ‰ a současně leží o 0,6 bodu pod republikovým průměrem (2,8 ‰). V kojenecké úmrtnosti se Plzeňský kraj v rámci krajů umístil na čtvrtém nejnižším místě. Novorozenecká úmrtnost dosáhla v roce 2016 hodnoty 1,2 ‰, což představuje ve srovnání s rokem 2015 nárůst o 0,2 bodu. Dosažená hodnota se pohybuje pod hranicí republikového průměru, který činí 1,7 ‰.

Naděje dožití u obou pohlaví neustále roste

Rostoucí trend v Plzeňském kraji zaznamenává ukazatel **naděje dožití**¹⁰. Naděje dožití při narození činila v regionu u mužů 76,3 let a u žen 81,3 let. Oproti roku 2011 se v roce 2016 zvýšila naděje dožití při narození u mužů o 1,2 roku a u žen 1 rok.

Věková struktura obyvatel v kraji je ovlivňována i charakterem migrace

Vedle přirozené měny obyvatelstva ovlivňuje populační vývoj zásadním způsobem **migrace**. V posledních letech byl přirozený úbytek obyvatelstva kompenzován migračním přírůstkem. Migrující osoby, které hledají v regionu

¹⁰ Počet let, která pravděpodobně ještě prožije osoba právě x-letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání zjištěný úmrtnostní tabulkou (střední délka života)

nové pracovní příležitosti, ovlivňují především věkové složení ekonomicky produktivního obyvatelstva. V případě migrace celých rodin působí též na věkovou strukturu dětské složky obyvatelstva. Na migračním přírůstku se podílely především osoby ve věku 15 až 64 let, které tvořily 79,8 % z celkového migračního přírůstku. Děti ve věku 0 až 14 let představovaly 14,9 % a senioři ve věku 65 let a více 5,3 %. V migračním přírůstku podle pohlaví převažoval podíl mužů nad ženami. Z celkového migračního přírůstku tvořili muži 53,9 % a ženy 46,1 %. Ve vnitrokrajském stěhování činilo stěhování mezi okresy regionu 50,5 % a stěhování mezi obcemi okresu 49,5 %.

2. Sociální vývoj

V roce 2016 se příznivé výsledky hospodářství ve všech členských zemích EU 28 vč. ČR pozitivně promítly i v oblasti sociální. Ačkoliv v Česku mzdy rostly, jsou stále hluboko pod průměrem EU 28, což dokládá až 19. pozice z členských zemí (59 % unijního průměru). V mezikrajském porovnání byla průměrná hrubá měsíční mzda v Plzeňském kraji 4. nejvyšší. Z pohledu sociální oblasti se příznivě vyvíjela i situace na trhu práce. ČR (4,0 %) měla ze všech členských zemí EU (8,6 %) nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti. Objevuje se však nedostatek zejména technicky kvalifikované pracovní síly, která se stává limitujícím faktorem dalšího ekonomického růstu.

2.1 Zaměstnanost vč. ekonomické aktivity (VŠPS)

V Plzeňském kraji je vyšší míra zaměstnanosti u mužů

Statistické údaje charakterizují příznivou situaci na trhu práce v Plzeňském kraji za uplynulý rok 2016 v mezinárodním i v mezikrajském kontextu. Česká republika společně se Spojeným královstvím dosáhla čtvrtý nejvyšší podíl míry zaměstnanosti u populace ve věku 20–64 let, a to 77,8 %, tím již nyní překročila záměr strategie „Evropa 2020“, jenž předpokládal za země EU28 dosažení 75 % u míry zaměstnanosti této věkové skupiny populace. Obecně lze říci, že tak jako v ostatních státech a regionech, i v Plzeňském kraji je vyšší míra zaměstnanosti u mužů (77,2%/85,4%/86,0%)¹¹ než žen (65,6%/69,9%/70,9%).

Z dlouhodobého pohledu se pracovní síla v Plzeňském kraji mírně zvyšuje

Na základě údajů Výběrového šetření pracovních sil (dále jen VŠPS) dosáhla výše pracovních sil v Plzeňském kraji 297,4 tis. osob, tj. o 0,5 % méně než v předchozím roce. Proti roku 2011 došlo k nárůstu o 6,7 tis. osob, tj. o 2,3 %. Lze konstatovat, že z dlouhodobého hlediska počet pracovních sil roste. Změna vzdělanostní struktury obyvatelstva ve věku 15 a více let se ve sledovaném časovém období (2011–2016) nejvíce projevila u vysokoškoláků, kde se jejich podíl (15,8 %) zvýšil meziročně o 0,4 procentního bodu (dále p.b.) a od roku 2011 o 2,8 p.b. V ostatních vzdělanostních skupinách se počty ekonomicky aktivních snížily.

Podíl vysokoškoláků na pracovní síle roste

Změna **struktury pracovní síly podle vzdělání** se projevuje zejména růstem podílu vysokoškoláků na pracovní síle (19,8 %), který meziročně vzrostl o 1,0 p.b., stále však nedosahuje průměru ČR o 4,4 p.b. Podíl středoškoláků s maturitou (37,2 %) se meziročně zvýšil o 0,7 p.b. a překročil republikový průměr o 0,8 p.b. Počet středoškoláků bez maturity včetně vyučených (37,4 %) se meziročně snížil o 1,0 p.b. a průměr ČR 35,2 % převyšuje o 2,2 p.b. V Plzeňském kraji došlo meziročně k poklesu podílu osob se základním vzděláním a bez vzdělání o 0,8 p.b. Proti dosaženému podílu v ČR je krajský podíl vyšší o 0,6 p.b.

K nejvýraznější změně ve věkové struktuře pracovní síly došlo u osob ve věku 60 let a více

Ve **věkové struktuře pracovní síly** v období 2011 až 2016 došlo k nejvýraznější změně u ekonomicky aktivních ve věkové kategorii 60 a více let. Na začátku sledovaného období bylo v této věkové skupině 5,8 % ekonomicky aktivních, zatímco na konci období představovali ekonomicky aktivní ve věku 60 a více let 8,3 %. Tato změna souvisí kromě jiného s prodloužením věku při odchodu do důchodu. Naopak nejvýraznější pokles zaznamenala věková kategorie 15 až 29 let (16,6 %), a to o 1,8 p.b. Na tento pokles má vliv snížení celkového počtu obyvatel v této věkové skupině v důsledku nižší porodnosti. V roce 2011 patřilo do věkové kategorie 15 až 29 let celkem 105 066 obyvatel, zatímco v roce 2016 pouze 91 717, což představuje celkový pokles o 12,7 %.

¹¹ Údaje představují průměr EU28 / průměr ČR / podíl za Plzeňský kraj - míry zaměstnanosti 20–64letých

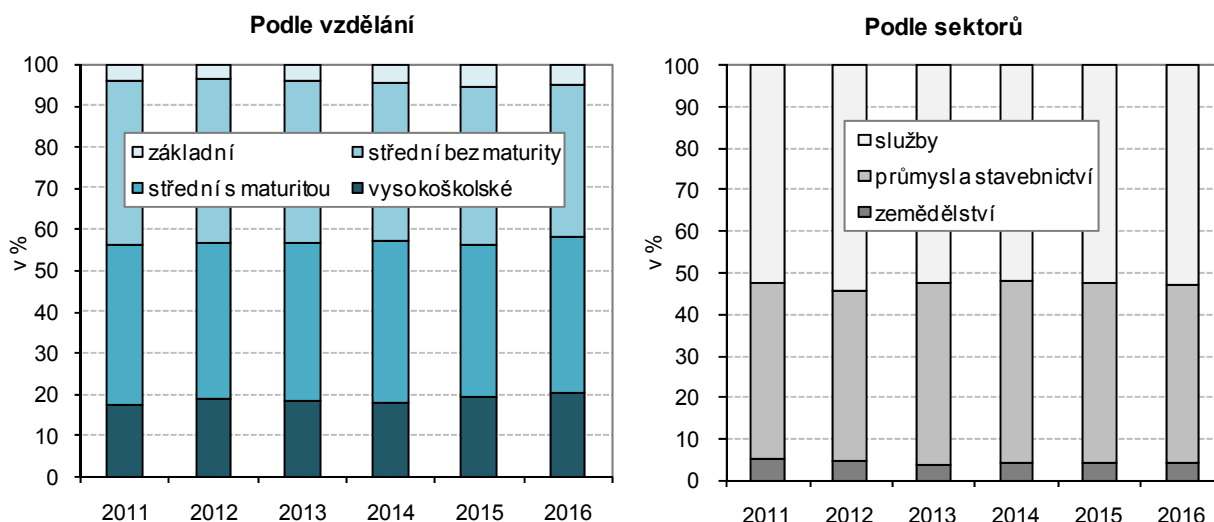
Počet zaměstnaných má rostoucí trend

Počet **zaměstnaných** se od roku 2011 zvyšuje, v roce 2016 dosáhl nejvyšší hodnoty 287,2 tis. osob. Z celkového počtu osob tvořících pracovní sílu představovali zaměstnaní 96,6 %. V meziročním srovnání byl podíl zaměstnaných vyšší o 0,4 p.b. Od roku 2011 se zvýšil podíl žen o 1,0 p.b. a z celkového počtu zaměstnaných tak ženy tvořily 43,5 %.

Zaměstnanost roste v sekundárním i terciárním sektoru

Mezi roky 2011 až 2016 se podíl zaměstnaných zvýšil jak v **sekundárním sektoru** (průmysl a stavebnictví), tak i v **terciární sféře** (služby). V roce 2011 činil podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru 42,7 %, v roce 2016 dosáhl tento podíl 42,8 %. I přes další meziroční snížení podílu zaměstnaných v sekundárním sektoru o 0,5 p.b. nadále platí, že Plzeňský kraj byl v mezikrajském srovnání regionem s pátým nejvyšším podílem v ČR a republikový průměr přesahoval o 4,7 p.b. Ve srovnání s rokem 2011 vzrostl podíl zaměstnanosti v **terciární sféře** (službách) o 0,5 p.b., meziročně se zvýšil o 0,4 p.b. V rámci ČR se jedná o pátý nejnižší podíl, který nedosahuje republikového průměru o 6,1 procentního bodu. V porovnání s rokem 2011 je vidět u podílu zaměstnaných v **primárním sektoru** (zemědělství, lesnictví a rybářství) klesající tendenci. Meziročně u zaměstnanosti v tomto sektoru nedošlo ke změně a nadále její podíl činí 4,3 %. Na růstu zaměstnanosti v sekundárním sektoru se od roku 2011 nejvíce podílel zpracovatelský průmysl (nárůst o 17,4 %), v kraji se na celkové zaměstnanosti podílel jednou třetinou. Dalšími rychle rostoucími odvětvími byly doprava a skladování (nárůst o 21,1 %) a profesní, vědecké a technické činnosti (nárůst o 20,9 %). Výrazné tempo růstu bylo též zaznamenáno u odvětví ubytování, stravování a pohostinství (24,1 %). Naopak nejvyšší pokles zaměstnaných byl zaznamenán v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla (o 51,9 %) a v peněžnictví a pojišťovnictví (o 51,5 %).

Graf 2.1 Zaměstnaní v Plzeňském kraji

Podíl zaměstnaných osob na celkové zaměstnaných je nejvyšší

V roce 2016 podle klasifikace **postavení v zaměstnání** (CZ-ICSE) představují zaměstnanci (od roku 2012 včetně členů produkčních družstev), i přes meziroční pokles 0,9 p.b. nejvyšší podíl zaměstnaných osob, a to 85,3 %. Plzeňský kraj se na celkovém počtu zaměstnaných osob v ČR podílel 5,6 % a 4,7 % u podnikatelů. V mezikrajském srovnání vykazuje Plzeňský kraj 3. nejnižší podíl podnikatelské sféry na zaměstnaných celkem (14,1 %), oproti tomu má ale nejvyšší podíl zaměstnanců (85,3 %). V podnikatelské sféře

nedosahuje kraj republikového podílu o 2,5 p.b. a naopak u zaměstnanců je republikový průměr podílu překročen o 2,5 p.b. Z dlouhodobějšího hlediska vývoje má skupina zaměstnanců rostoucí trend. I když zaměstnanost roste, podnikání se stává z hlediska pohledu stability pravidelných příjmů poměrně rizikové a pro určitou část podnikatelů je bezpečnější, pokud vedle podnikání vykonávají ještě další výdělečnou činnost jako zaměstnanci.

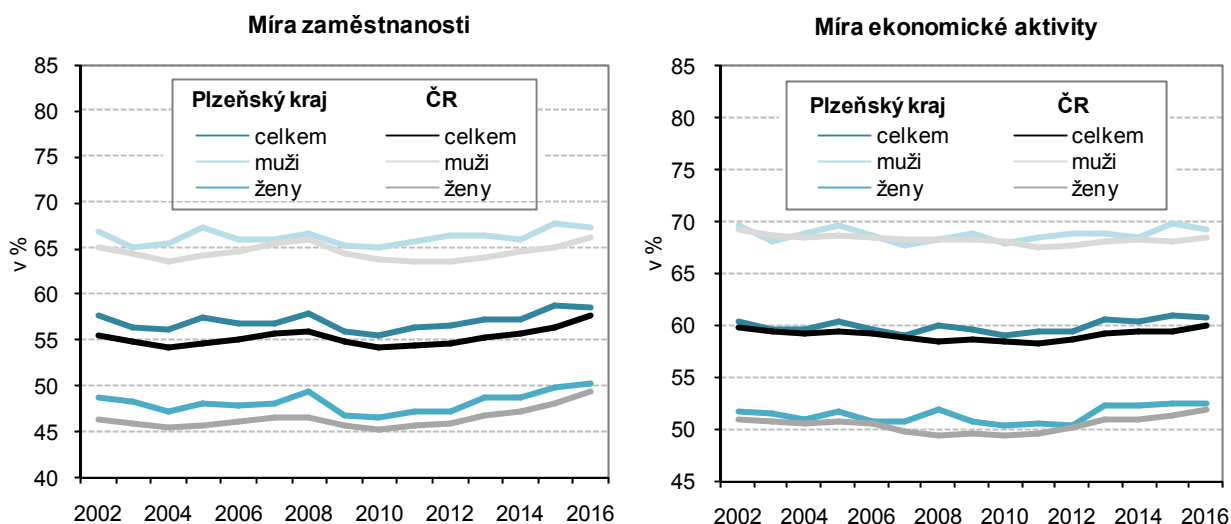
Vzrostl počet zaměstnaných v kategorii specialistů, pomocných a nekvalifikovaných pracovníků a ve službách a prodeji

Z dlouhodobého pohledu podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO se proti roku 2011 nejvíce zvýšily počty zaměstnaných v kategorii zaměstnanců specialisté (o 18,8 %, tj. nárůst o 5,3 tis. osob), u pomocných a nekvalifikovaných pracovníků se počet zvýšil o 5,4 tis. osob, což odpovídá 45,1 %, ve službách a prodeji došlo k navýšení stavu pracovníků dokonce o 6,0 tis. osob, tj. o 15,2 %. Naopak pokles zaznamenala kategorie řemeslníků a opravářů o 4,9 %, tj. o 2,6 tis. osob. Při meziročním porovnání se nárůst projevil u zaměstnanců ve službách a prodeji (o 11,6 %), řemeslníků a opravářů (o 4,3 %), dále pak i v dalších kategoriích s nižším počtem zaměstnaných. Naopak nejvýraznější snížení zaměstnaných proti roku 2015 bylo ve skupině montéři, obsluha strojů a zařízení (o 14,2 %).

Plzeňský kraj dosáhl v roce 2016 třetí nejvyšší hodnoty míry zaměstnanosti

Míra zaměstnanosti¹² v roce 2016 dosáhla 58,6 % a představovala tak od roku 2011 druhou nejvyšší dosaženou hodnotu (zvýšení o 2,3 p.b.). Ve srovnání s předchozím rokem se snížila o 0,1 p.b. V mezikrajském srovnání se jedná o 3. nejvyšší hodnotu v ČR převyšující republikový průměr o 1,0 p.b. Míra zaměstnanosti mužů činila 67,2 % a žen 50,2 %. V rámci časové řady od roku 2011 byl růst míry zaměstnanosti vyšší u žen než u mužů. Zatímco se u žen zvýšila o 3,0 p.b., u mužů jen o 1,4 p.b.

Graf 2.2 Míra zaměstnanosti a ekonomické aktivity v Plzeňském kraji a ČR

Míra ekonomické aktivity má mírně rostoucí trend

Míra ekonomické aktivity¹³ má v celé sledované časové řadě mírně rostoucí trend. V roce 2016 činila 60,7 %, což představuje v meziročním srovnání pokles o 0,3 p.b. V rámci ČR má Plzeňský kraj čtvrtou nejvyšší míru ekonomické aktivity za Hl. městem Prahou (62,8 %), Středočeským krajem a Karlovarským krajem (shodně 61,1 %). Republikový průměr přesahuje o 0,8 p.b. Míra

¹² Podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob 15 letých a starších

¹³ Podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu osob 15 letých a starších

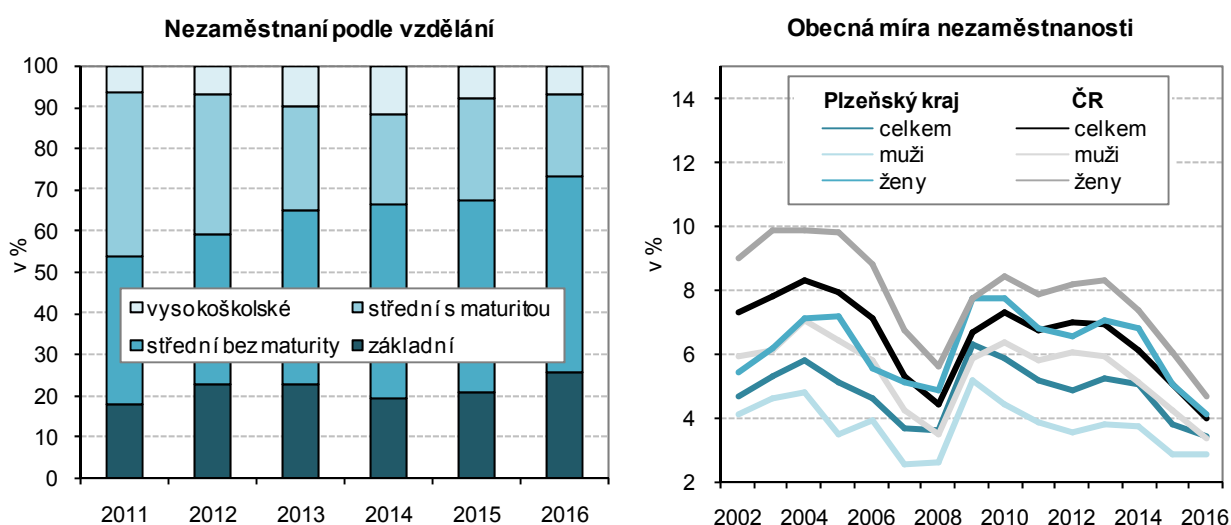

ekonomické aktivity mužů meziročně klesla o 0,5 p.b. na 69,2 % a u žen o 0,1 p.b. na 52,4 %.

V rámci ČR zaujímá Plzeňský kraj v ukazateli obecné míry nezaměstnanosti páté nejvyšší místo

Počet **nezaměstnaných** se každoročně snižuje. Ve srovnání s rokem 2011 poklesl téměř o třetinu (32,0 %) a dosáhl výše 10,2 tis. osob a v roce 2016 byl nejnižší z celé časové řady. Meziročně se počet nezaměstnaných snížil o 1,1 tis. osob. Ženy představovaly z celkového počtu nezaměstnaných 58,1 %. **Obecná míra nezaměstnanosti**¹⁴ dosáhla v roce 2016 hodnoty 3,4 % a meziročně došlo k poklesu o 0,4 p.b. V mezikrajském srovnání zaujímá Plzeňský kraj páté nejvyšší místo za kraji Středočeským (3,1 %) a Hl. městem Prahou (2,2 %), Jihočeským (2,8 %) a Vysočinou (3,2 %). Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla u mužů 2,9 % a u žen 4,1 %. Pokles obecné míry nezaměstnanosti v rámci pětileté časové řady byl vyšší u žen než u mužů, zatímco u mužů poklesla o 1,0 p.b. u žen dokonce o 2,7 p.b.

Graf 2.3 Nezaměstnaní a obecná míra nezaměstnanosti v Plzeňském kraji

Plzeňský kraj v podílu seniorské kategorie na celkovém počtu ekonomicky neaktivních osob zaujímá šesté nejvyšší místo v ČR

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo má v dlouhodobé časové řadě velice variabilní průběh. Průměrné tempo růstu od roku 2000 činilo pouhých 0,4 %. V roce 2016 dosáhl počet ekonomicky neaktivních hodnoty 192,7 tis. osob, což meziročně znamenalo nárůst o 0,8 %. Z celkového počtu ekonomicky neaktivních osob bylo 65,3 % ve věkové kategorii 60 a více let (meziročně o 0,5 p.b.). Ekonomicky neaktivní ve věkové kategorii 15 až 29 let tvořily z celkového počtu ekonomicky neaktivních 22,0 % (meziroční pokles o 0,9 p.b.). Vysoké počty ekonomicky neaktivních souvisí se stárnutím populace a se zvyšováním počtu obyvatelstva ve věku 60 a více let. Zatímco v roce 2000 činil podíl ekonomicky neaktivních seniorů (60 a více let) z celkového počtu ekonomicky neaktivního obyvatelstva 54,3 %, v roce 2016 se zvýšil o 11,0 p.b. Z genderového pohledu v roce 2016 tvořily ženy 61,4 % z celkového počtu ekonomicky neaktivních (meziročně podíl poklesl o 0,4 p.b.), muži se podíleli 38,6 % (meziroční nárůst o 0,4 p.b.). Podíl 60 a více letých seniorů se na celkovém počtu ekonomicky neaktivních meziročně zvýšil u obou pohlaví. Plzeňský kraj zaujímá v mezikrajském porovnání u podílu seniorské kategorie na celkovém počtu ekonomicky neaktivních osob šesté nejvyšší místo za kraji Královéhradeckým, Pardubickým, Moravskoslezským,

¹⁴ Podíl všech dosažitelných uchazečů o zaměstnání a ekonomicky aktivních osob (pracovní síly)

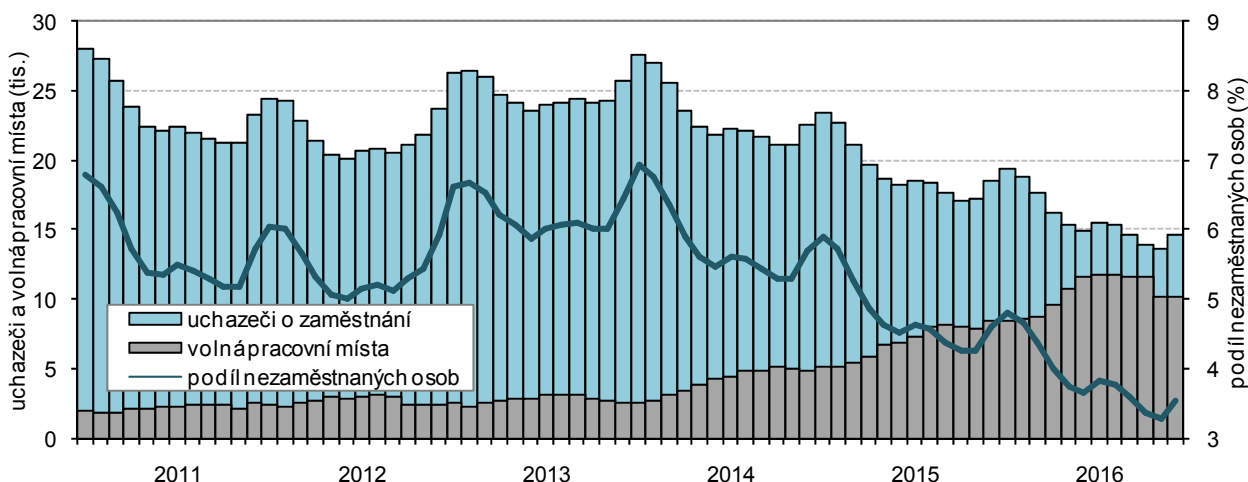
Jihočeským a Zlínským. Toto umístění je v relaci se skutečností, že obyvatelstvo Plzeňského kraje patří v současné době v rámci mezikrajského porovnání v ČR k nejstarším.

2.2 Nezaměstnanost (MPSV)

Zvyšuje se průměrný věk uchazečů

Na úřadech práce Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2016 evidováno 14 655 uchazečů o zaměstnání, tj. o 21,2 % méně než v předchozím roce 2015. Zatímco v roce 2011 dosahoval počet uchazečů o zaměstnání 23 308 osob, v roce 2016 to bylo o více než třetinu méně (o 37,1 %). Z celkového počtu uchazečů v roce 2016 představovaly 52,1 % ženy a 47,9 % muži. Počet dosažitelných uchazečů v roce 2016 činil 13 499 osob, což znamenalo proti roku 2011 snížení o 40,5 % a meziročně o 23,3 %. Průměrný věk uchazeče se zvýšil od roku 2011 o 3,4 roky na 42,6 let. Oproti roku 2011 téměř o polovinu klesl počet uchazečů absolventů škol a mladistvých (z 1 331 na 699 osob). Uchazečů se zdravotním postižením bylo v roce 2011 evidováno 3 084 a za 5 let došlo k poklesu o pouhých 8,4 % (na 2 825 osob).

Graf 2.4 Nezaměstnanost v Plzeňském kraji

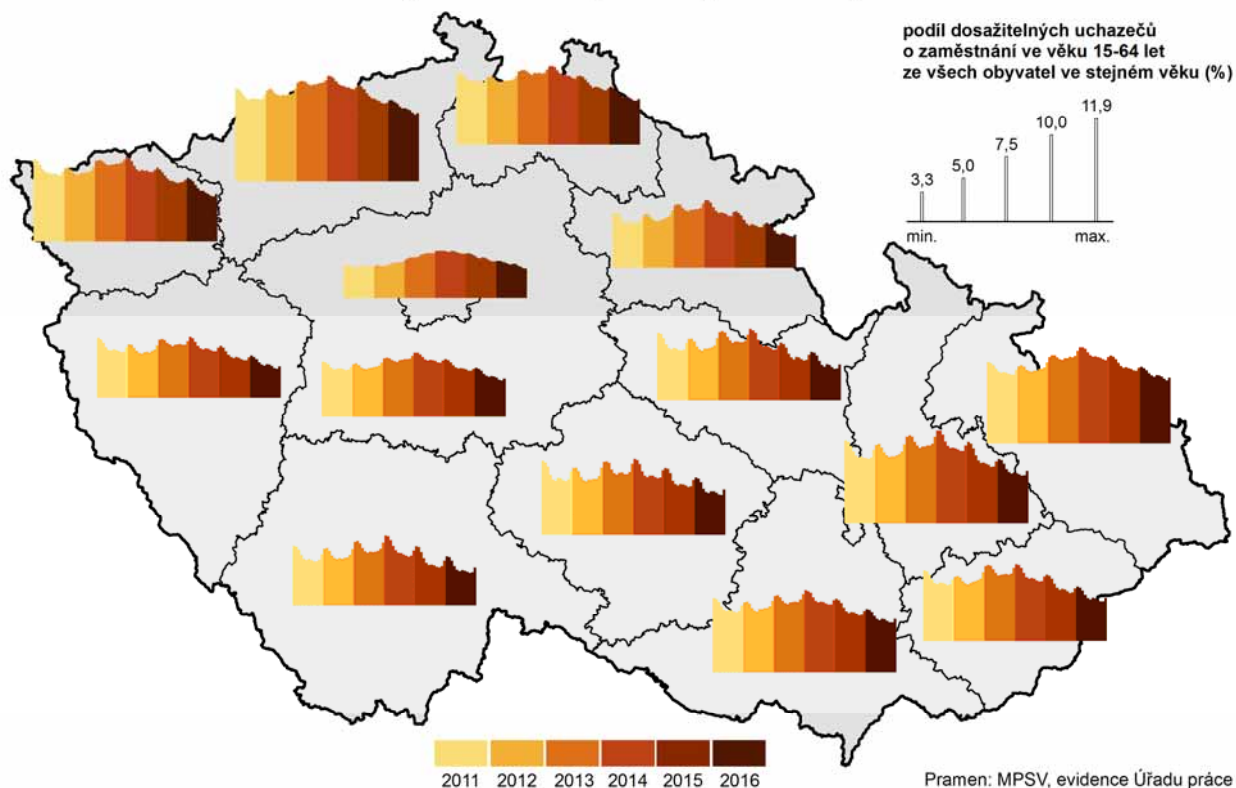
Nejméně se daří snižovat uchazeče v seniorské věkové skupině

Během uplynulých šesti let se podle **věkové struktury** nejvíce snížil počet uchazečů o zaměstnání ve věkové kategorii 20 až 24 let (o 59,3 %), dále v kategorii do 19 let (o 57,4 %) a ve skupinách 25 až 34 a 45 až 54 let o více než 40,0 %. Nejméně se dařilo snižovat počty uchazečů v seniorské kategorii (55 a více let), jejich počet klesl za šestileté období o pouhých 2,5 %. Z pohledu **vzdělanostní struktury** se počty nezaměstnaných uchazečů nejvíce snížily ve skupinách se středním vzděláním bez maturity (o 38,2 %) a se středním vzděláním s maturitou (o 39,3 %). Tento stav odrážel situaci na trhu práce v Plzeňském kraji, kde nejvíce pracovních míst bylo v profesích obsluha strojů a zařízení a montéři, a souvisel s rychle se rozvíjejícím zpracovatelským průmyslem. I když se dařilo stavy nezaměstnaných uchazečů se středním vzděláním výrazně snižovat, je i nadále tato skupina neumístěných uchazečů na trhu práce nejvyšší. Nejnižší pokles podle vzdělanostní struktury byl zaznamenán u osob s vyšším odborným vzděláním vč. nástavby (pokles o 15,8 %) a vysokoškoláků (pokles o 26,1 %). V případě uchazečů o zaměstnání s vysokoškolským vzděláním lze říci, že jejich vzdělání zpravidla neodpovídá potřebám trhu práce, neboť upřednostňovali humanitní vzdělání

před technickým. Uchazeči se základním vzděláním a bez vzdělání tvořili druhou nejčetnější skupinu nezaměstnaných. Během šestiletého období se počet těchto uchazečů snížil o 36,4 %.

Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2011 až 2016 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

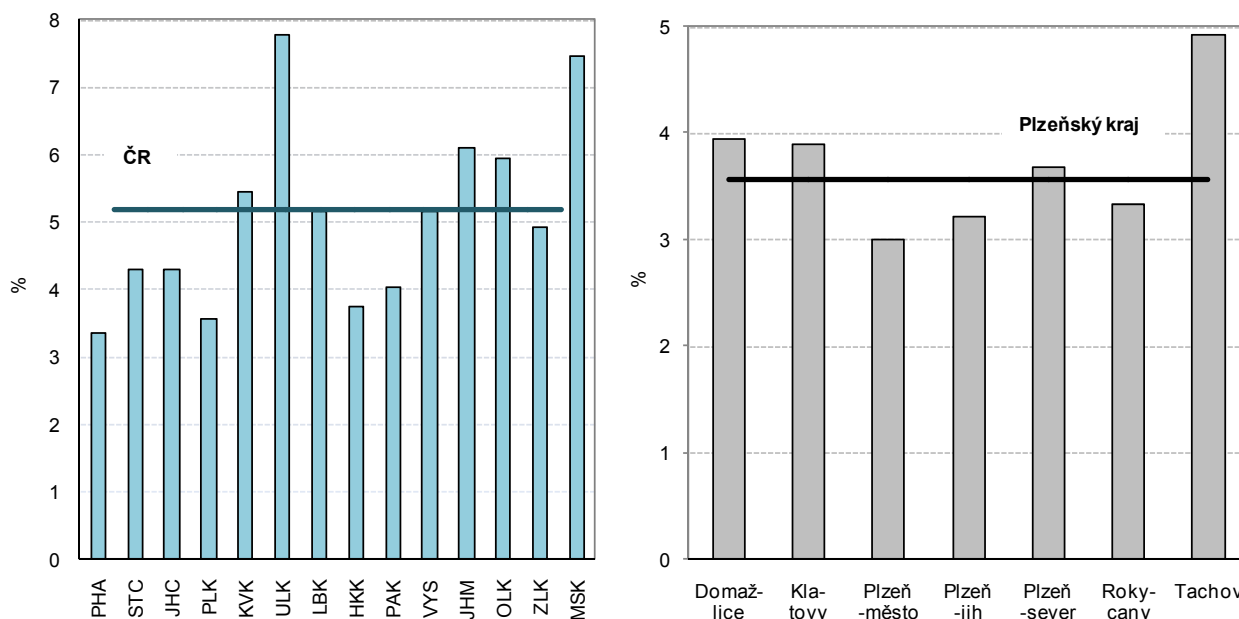
Snížily se počty uchazečů s délkou evidence 1 až 2 roky

Podle **délky nezaměstnanosti** se během šestiletého období nejvíce snížily počty uchazečů s délkou evidence 1 až 2 roky (o 56,3 %) a 6 až 12 měsíců (o 45,4 %). Specifickou skupinu tvoří nezaměstnaní uchazeči s délkou evidence delší než 2 roky. K 31. 12. 2016 činil jejich počet 3 254, což v porovnání s počátkem sledovaného období (rok 2011) představuje pokles o 23,6 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob (délka evidence je delší než 1 rok) na počtu obyvatel ve věku 15 až 64 let dosáhl k 31. 12. 2016 hodnoty 1,2 %. Meziročně se snížil o 0,5 p.b.

Plzeňský kraj má druhý nejnižší podíl nezaměstnaných osob

Podíl nezaměstnaných osob v Plzeňském kraji k 31. 12. 2016 dosáhl hodnoty 3,56 %, což představuje meziroční pokles o 1,06 p.b. V rámci ČR řadí tato hodnota Plzeňský kraj na druhé místo s nejnižším podílem nezaměstnaných hned za Hl. město Prahu (3,35 %). V porovnání s republikovým průměrem byl tento podíl o 1,63 p.b. nižší a od roku 2011 se snížil o 2,19 p.b. Mezi okresy Plzeňského kraje bylo dosaženo nejnižšího podílu nezaměstnaných osob na konci roku 2016 v okrese Plzeň-město, a to 3,0 %. Na druhé místo se zařadil okres Plzeň-jih s 3,2 % a na třetí okres Rokycany s 3,3 %. Tyto územní celky, které lze považovat za urbanizované periferie krajského města, mají zásadní význam pro trh práce v krajské metropoli. Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl v okrese Tachov (4,9 %).

Graf 2.5 Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2016

Na 1 pracovní místo připadlo v Plzeňském kraji 1,4 uchazeče

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji evidováno úřady práce 10 210 pracovních míst, meziročně se tento počet zvýšil o 20,7 %. Na jedno pracovní místo připadlo 1,4 uchazečů. Od roku 2011 došlo k výraznému poklesu **počtu uchazečů na 1 pracovní místo**, a to z 9,0 osob až na 1,4. Plzeňský kraj se umístil společně s Hl. městem Prahou v mezikrajském srovnání na prvním místě s nejnižším počtem uchazečů na 1 volné pracovní místo. Ve srovnání s republikovým průměrem se jedná cca o poloviční hodnotu (ČR měla 2,9 uchazeče na 1 pracovní místo). V meziokresním srovnání připadl nejnižší počet uchazečů na 1 pracovní místo v okresech Plzeň-město a Tachov (shodně 1,2), dále Domažlice (1,4) a Plzeň-jih (1,6). Naopak nejvyšší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo byl zaznamenán v okres Plzeň-sever (2,0).

Výše průměrné měsíční podpory roste

Nárok na podporu v nezaměstnanosti k 31. 12. 2016 mělo 4 712 uchazečů, což představovalo meziroční pokles o 12,2 %. Výše průměrné měsíční dávky v nezaměstnanosti činila 6 740 Kč. Během posledních šesti let se počet uchazečů s nárokem na podporu snížil o 1 599 uchazečů, tj. o 25,3 % a výše průměrné měsíční dávky v nezaměstnanosti se zvýšila o 938 Kč, tj. o 16,2 %.

2.3 Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností absolutně i v přepočtu na 1 obyvatele roste

Čistý disponibilní důchod domácností (dále jen ČDDD) je výsledkem tvorby a rozdělování důchodů v peněžní formě a je určen na konečnou spotřebu. Tento ukazatel do značné míry zachycuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v regionu. ČDDD v Plzeňském kraji trvale roste. V roce 2015¹⁵ dosáhl hodnoty 124,7 mld. Kč, meziročně objem ČDDD vzrostl o 5,2 %. Na republikovém úhrnu ČDDD se kraj podílí 5,6 %, což představuje v mezikrajském srovnání sedmé nejvyšší místo. Obdobně lze hodnotit i **ČDDD na 1 obyvatele**, kde byl u Plzeňského kraje po celé desetiletí zaznamenán rostoucí trend. Průměrné roční tempo růstu za období od roku 2006 dosáhlo

¹⁵ Údaje roku 2016 nejsou zatím k dispozici

výše 3,2 %. Plzeňský kraj v roce 2015 zaujímal mezi kraji v ČDDD na 1 obyvatele třetí místo za Hl. městem Prahou a Středočeským krajem. Od roku 2012 se hodnota tohoto ukazatele za Plzeňský kraj pohybuje nad republikovým průměrem.

V mezikrajském srovnání byl celkový čistý peněžní příjem na 1 člena domácnosti šestý nejvyšší v ČR

Podle výsledků výběrového šetření „Životní podmínky 2016“ dosáhl v roce 2015¹⁶ **průměrný roční hrubý příjem na osobu** 193 490 Kč, což představovalo čtvrtou nejvyšší hodnotu v rámci ČR. Průměrný roční čistý peněžní příjem činil 165 254 Kč, což znamenalo ve srovnání s rokem 2014 zvýšení o 4,3 %. V mezikrajském srovnání v tomto ukazateli zaujímá Plzeňský kraj páté nejvyšší místo. Celkový čistý příjem na jednoho člena domácnosti dosáhl 170 431 Kč, z toho naturální příjmy (např. produkce vlastního hospodářství) tvořily 3,1 %. V tomto případě Plzeňský kraj obsadil až šestou pozici. Nejvyšší celkový čistý příjem na 1 člena domácnosti byl dosažen v kraji Hl. město Praha (221 161 Kč) a naopak nejnižší v kraji Moravskoslezském (145 458 Kč). Celkový čistý příjem na 1 člena domácnosti v Plzeňském kraji byl o 52 Kč nižší než celkový republikový průměr.

Nejvíce domácností mělo měsíční čistý peněžní příjem na osobu v intervalu od 10 do 20 tisíc Kč

Nejvyšší četnost u **domácností vzhledem k příjmovým intervalům** měla skupina s čistým měsíčním příjmem na člena domácnosti od 10 do 20 tisíc Kč (66,6 %). Ve srovnání s předchozím rokem to znamenalo mírný nárůst o 1,2 p.b. Další skupinou byly osoby s čistým příjmem do 10 tisíc Kč (19,3 %) s meziročním poklesem o 2,9 p.b. Méně četnou skupinou byl příjmový interval od 20 do 30 tisíc Kč (9,2 %), který meziročně klesl o 0,7 p.b. Nejnižší četnost byla u osob s příjmem nad 30 tisíc Kč (4,8 %), meziročně se výše podílu této příjmové skupiny zdvojnásobila.

Téměř polovina domácností vychází s příjmem s menšími obtížemi

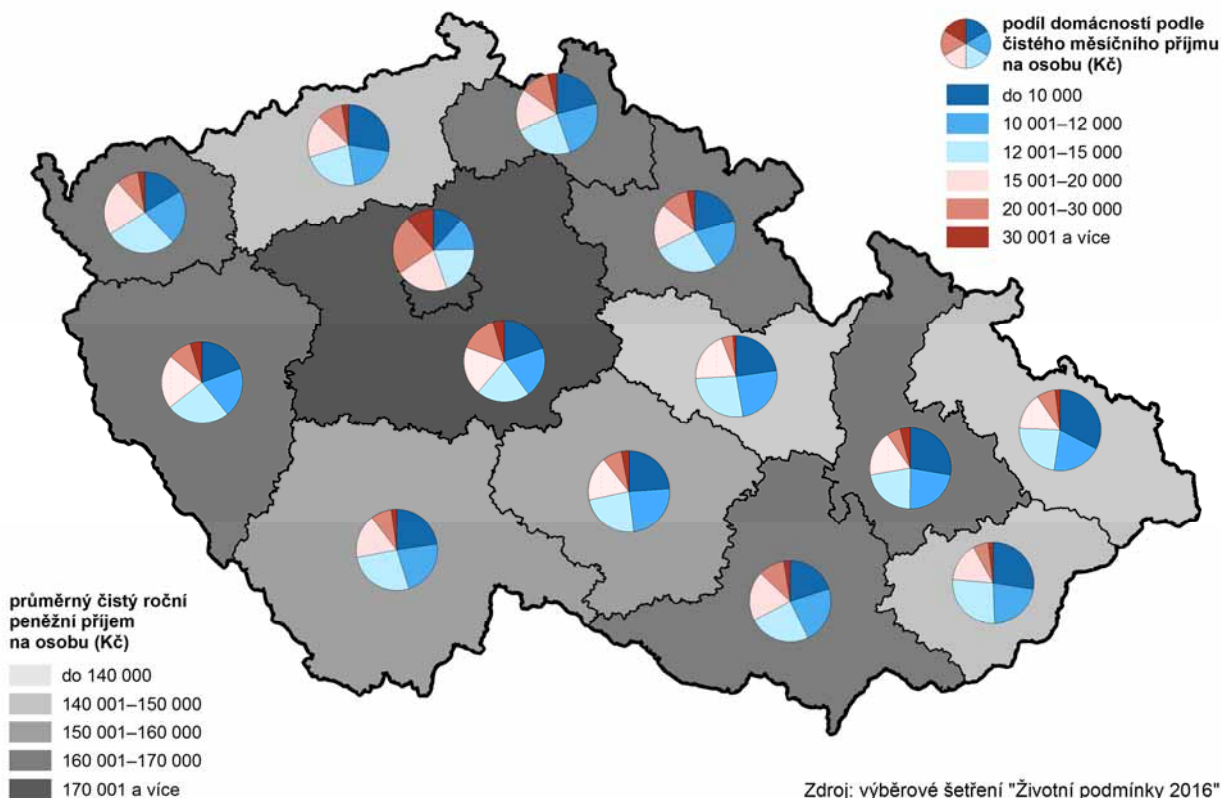
V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji 239 359 hospodařících domácností, které představovaly 5,5 % z celkového počtu hospodařících domácností v ČR. Jednalo se o osmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. Počet členů domácností činil 565 456 osob a představoval stejný podíl na republikovém počtu členů domácností (5,5 %). Přestože hlavní formy příjmů na člena domácnosti převyšují republikový standard, **podle subjektivního názoru jednotlivých domácností** s vlastním příjmem vychází téměř polovina z nich s menšími obtížemi (46,6 %), více než pětina (21,2 %) s obtížemi a 7,1 % s velkými obtížemi. Téměř jedna pětina (19,8 %) domácností vycházela s příjmy docela snadno, 4,1 % domácností snadno a 1,3 % velmi snadno.

Průměrné náklady na bydlení jsou šesté nejnižší mezi kraji

Náklady na bydlení dosahují na čistých měsíčních peněžních příjmech 16,1 %. Meziročně se snížily o 0,3 p.b. Výše měsíčních nákladů na bydlení na domácnost dosáhly v Plzeňském kraji 5 235 Kč, z této částky připadalo na položku nájemné 22,4 %, na elektřinu 27,4 % a na plyn z dálkového zdroje 16,3 %. Více jak jednu desetinu tvořily výdaje na teplo a teplou vodu (11,1 %), na vodné a stočné 9,3 % a tuhá a tekutá paliva 7,8 %. Průměrné náklady na bydlení v porovnání s ostatními kraji byly šesté nejnižší, a to i vzhledem k více jak tříčtvrtinovému (76,5 %) zastoupení vlastního bydlení (ve vlastním domě či bytě v osobním vlastnictví). Podle subjektivních názorů členů domácností jsou náklady na bydlení pro 26,8 % z nich velkou zátěží, pro 68,8 % určitou zátěží a pro 4,3 % nepředstavují vůbec zátěž. Vzhledem k těmto charakteristikám lze říci, že v porovnání s předchozím rokem došlo ke zhoršení vnímání sociálních podmínek.

¹⁶ Příjmy domácností jsou šetřeny za předchozí rok

Příjmy domácností podle krajů v roce 2015

2.4 Mzdy¹⁷

Výše průměrné hrubé měsíční mzdy v Plzeňském kraji byla v mezikrajském srovnání čtvrtá nejvyšší

V 1. až 4. čtvrtletí 2016 dosáhla podle předběžných výsledků průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance přepočtená na plnou pracovní dobu (zpracovaná pracovištní metodou) výše 26 498 Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 1 083 Kč, tj. o 4,3 %. V porovnání s průměrnou mzdou v ČR (27 589 Kč) byla průměrná mzda v Plzeňském kraji o 1 091 Kč nižší. V mezikrajském srovnání se Plzeňský kraj umístil na čtvrtém nejvyšším místě. Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla dosažena v Hl. městě Praze 35 187 Kč, naopak nejnižší v Karlovarském kraji (23 612 Kč). Variační rozpětí hrubé měsíční mzdy mezi kraji v roce 2015 představovalo 11 575 Kč. Tato hrubá měsíční mzda byla zjištěna z podnikového výkaznictví, kde je celkový objem mzdových prostředků poměřován evidenčním počtem zaměstnanců podniku, v němž jsou však zahrnuti i zaměstnanci nemocní nebo s neplacenou nepřítomností kratší než 4 týdny. V důsledku meziročního nárůstu spotřebitelských cen o 0,7 % vzrostla předběžná výše reálné mzdy v Plzeňském kraji o 3,6 %. Průměrný růst reálných mezd v ČR činil 3,5 %.

Nejvyšší průměrná mzda byla dosažena v informační a komunikační činnosti a nejnižší u ubytování, stravování a pohostinství

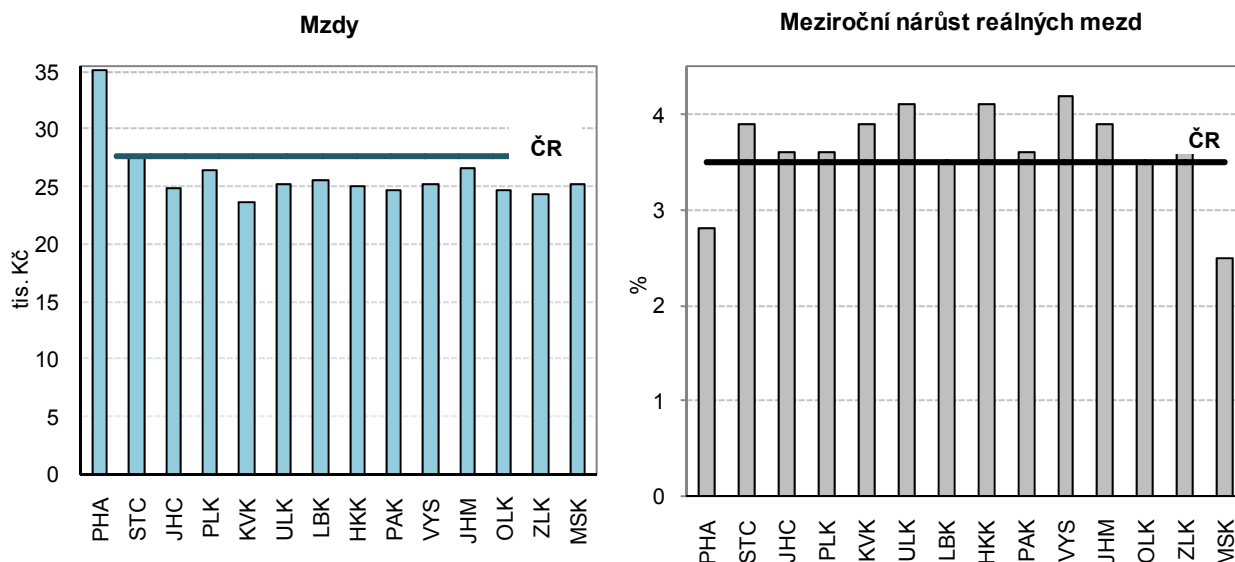
V roce 2015 byla v Plzeňském kraji dosažena nejvyšší **průměrná hrubá měsíční mzda podle CZ-NACE** v odvětví informační a komunikační činnosti (39 230 Kč) a naopak nejnižší mzda (12 791 Kč) v odvětví ubytování, stravování a pohostinství. V ČR byla nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví informační a komunikační činnosti (49 546 Kč), dále pak v peněžnictví a pojišťovnictví (47 964 Kč). Naopak nejnižší mzda byla jako v našem regionu

¹⁷ Údaje roku 2015 jsou předběžné

v odvětví ubytování, stravování a pohostinství (14 842 Kč). V porovnání s Plzeňským krajem byla průměrná hrubá měsíční mzda ČR v odvětví informační a komunikační činnosti vyšší o 10 316 Kč a v odvětví ubytování a stravování vyšší o 2 051 Kč.

Graf 2.6 Průměrné hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2016

Mzdy získané na základě výběrového šetření MPSV a MF se odlišují od mezd získaných z podnikového výkaznictví

Mzdy uvedené v tabulkové příloze (tab. 3.2) jsou získané na základě **výběrového šetření Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva financí** a odlišují se od mezd získaných z podnikového výkaznictví tím, že jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Průměrná mzda zaměstnance v daném roce je vypočtena poměření s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, a je odečtena doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci pro daný rok. Výhoda takto sledované mzdy spočívá v tom, že umožňuje porovnávat mzdovou úroveň získanou v různých pracovních místech při přesně zjištěném objemu placené doby. V časové řadě je takto získaná mzda porovnatelná od roku 2011. Současně od tohoto období jsou sledováni i zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů fyzických osob. Výsledky před rokem 2011 nebyly přepočtené, a proto nejsou srovnatelné.

Ženy měly v porovnání s muži nižší mzdu o 21,2 %

V roce 2016 činila průměrná hrubá měsíční mzda (získaná z výběrového šetření ministerstev) v Plzeňském kraji 28 276 Kč a meziročně vzrostla o 4,7 %. Za období 2011 až 2016 se v Plzeňském kraji průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 17,4 %. Průměrná hrubá měsíční mzda dosáhla u mužů 31 254 Kč, u žen 24 638 Kč. Ženy měly v průměru o 6 616 Kč nižší průměrnou hrubou měsíční mzdu než muži, tj. o 21,2 %.

Variační rozpětí průměrné hrubé měsíční mzdy mezi kraji činilo 12 925 Kč

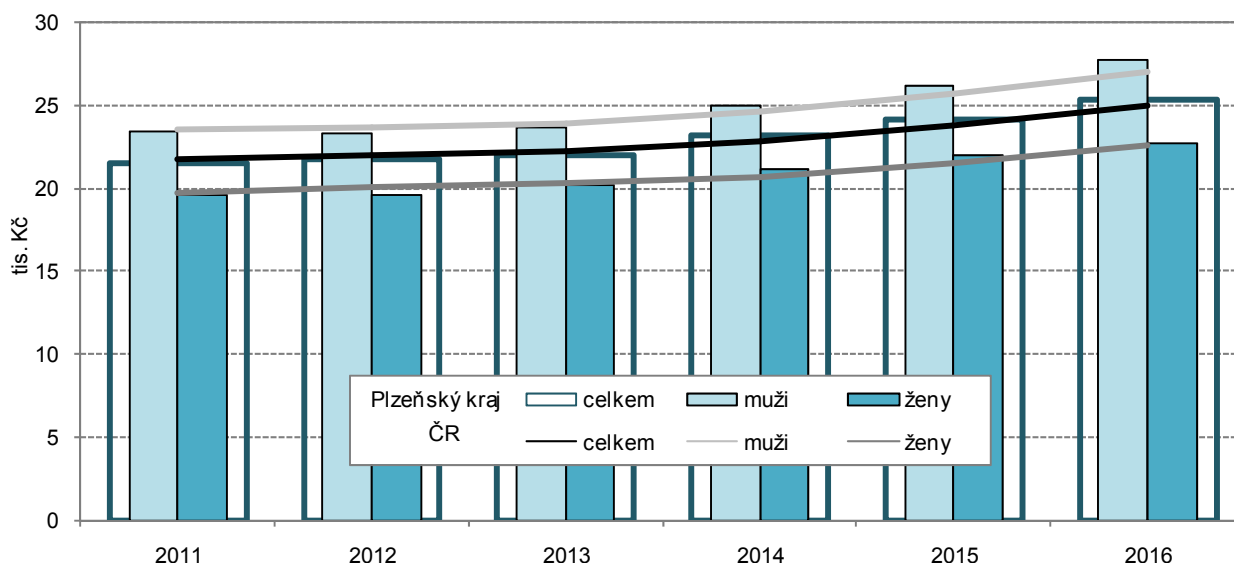
Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda dosažená v Hl. městě Praze činila dle šetření ministerstev 37 931 Kč a nejnižší v Karlovarském kraji 25 006 Kč. **Variační rozpětí hrubé měsíční mzdy** mezi kraji představovalo v tomto případě 12 925 Kč.

Medián mezd se v časové řadě 2011 až 2016 zvýšil o 17,8 %

Rozdíly mezi úrovní jednotlivých hrubých měsíčních mezd daleko přesněji vystihuje **medián**, který sledovaný soubor rozdělí na dvě stejně početné skupiny. Přesně 50 % osob má mzdu nižší než medián mezd a dalších 50 %

osob má mzdu vyšší. V roce 2016 dosáhl medián mezd v Plzeňském kraji 25 389 Kč a meziročně se zvýšil o 5,2 %. V časové řadě 2011 až 2016 se pak zvýšil o 17,8 %. Medián mezd u mužů dosáhl 27 745 Kč a u žen 22 742 Kč, u žen byl o 5 003 Kč nižší než u mužů, tj. o 18,0 % méně.

Graf 2.7 Mediány mezd v Plzeňském kraji

2.5 Vzdělávání

Oproti roku 2011 se zvýšil počet dětí v mateřských školách o 1,6 %

Počet dětí v **mateřských školách** se v průběhu let 2011 až 2016 zvýšil. Ve školním roce 2011/2012 bylo v mateřských školách v Plzeňském kraji 18 549 dětí, v roce 2016 se počet dětí zvýšil na 18 853, tj. o 1,6 %. Absolutně nejvyššího počtu dětí v mateřských školách (19 650) bylo dosaženo v roce 2014, kdy počet dětí byl v porovnání s rokem 2016 vyšší o 4,2 %.

Počet žáků v základních školách byl nejvyšší v roce 2016

V **základních školách** se projevuje zvýšený počet žáků vlivem zvýšené porodnosti v letech 2008 až 2010. Nejvíce žáků navštěvovalo základní školu v uplynulém školním roce 2016/2017, kdy jejich počet dosáhl výše 49 438 a oproti roku 2011 se zvýšil o 6 981 žáků, tj. nárůst o 16,4 %. Meziroční zvýšení činilo 4,2 %.

Nejméně žáků studovalo na středních školách v roce 2016

Na **středních školách** vč. konzervatoří (denní studium) se naopak počty studentů snižují. V roce 2011 studovalo na středních školách 24 021 studentů, tedy nejvíce ve sledované časové řadě, zatímco v roce 2016 se počet studentů snížil o 12,2 % na 21 079 studentů, a byl tak v rámci sledovaného období naopak nejnižší. Ve školním roce 2014/2015 činil meziroční pokles 1,3 %. Počty mladistvých ve věku 15 až 19 let se v časové řadě 2011 až 2016 postupně snižovaly, za pět let jejich počet poklesl o 14,1 %. Počty studentů **vyšších odborných škol** (denní studium) se mezi lety 2011 až 2016 pohybovaly v rozmezí od 1 103 (v roce 2016) až do 1 151 studentů v roce 2014. Jejich počet byl v celé časové řadě stabilizovaný.

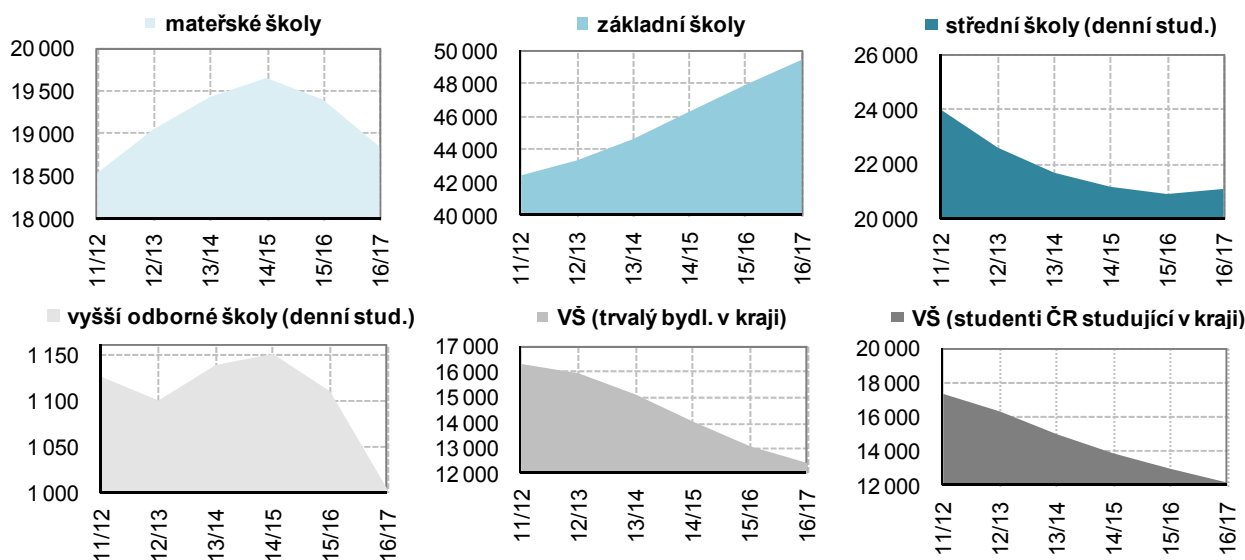
Počty vysokoškolských studentů klesaly v důsledku poklesu obyvatel ve věku 19 až 24 let

Počty studentů **vysokých škol** (občané ČR) se v průběhu posledních pěti let neustále snižovaly. Hlavní příčinou úbytku vysokoškolských studentů byl pokles populace ve věku 19 až 24 let o 17,9 %. V roce 2011 studovalo na vysokých školách s trvalým bydlištěm v kraji 16 280 studentů, v roce 2016 se tento počet snížil na 12 420, tj. o 23,7 %. V roce 2016 dosáhl počet vysokoškolských

studentů s místem výuky v kraji 12 192 a oproti roku 2011 klesl o 29,6 %. Z celkového počtu studentů s místem výuky v kraji studovalo v roce 2016 v prezenčním studiu 81,0 %. Podíl těchto studentů se ve sledované časové řadě snížil o 0,3 p.b. V roce 2016 absolvovalo vysokou školu (občané ČR) s místem výuky v kraji 3 029 studentů a jejich počet se oproti roku 2011 snížil o 29,4 %.

Graf 2.8 Žáci a studenti v Plzeňském kraji

2.6 Zdravotnictví

Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo přibližně 5 lékařů

V roce 2015 bylo v Plzeňském kraji zaměstnáno 2 699 **lékařů**. Proti roku 2011 se počet lékařů zvýšil o 2,8 %. V nestátních zařízeních pracovalo 1 914 lékařů a oproti roku 2011 vzrostl jejich počet o 4,9 %. V roce 2015 činil podíl lékařů zaměstnaných v nestátních zařízeních 70,9 % a v porovnání s rokem 2011 se zvýšil tento podíl o 1,4 procentního bodu. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 4,7 lékařů.

Nejvyšší počet lékařů na 1 000 obyvatel měl okres Plzeň-město

V porovnání s ostatním kraji ČR připadl v Plzeňském kraji na 1 000 obyvatel třetí nejvyšší počet lékařů (4,7). Nejvyšší **počet lékařů na 1 000 obyvatel** měl kraj Hl. město Praha (8,0), na druhé pozici se umístil Jihomoravský kraj (5,1). Nejméně lékařů na 1 000 obyvatel mají ve Středočeském kraji (3,3), což úzce souvisí s blízkostí Hl. města Prahy. V okresech Plzeňského kraje byl nejvyšší počet lékařů na 1 000 obyvatel v okrese Plzeň-město (8,7), naopak nejnižší (1,6) v okrese Plzeň-sever. K okresům s nízkým počtem lékařů na 1 000 obyvatel patřily i Domažlice (2,5) a Tachov (2,4).

Počet lůžek v nemocnicích klesá, ale doba jejich využití se zvýšila

Lůžka v nemocnicích se postupně snižují. V roce 2011 jejich počet činil 3 545, v roce 2015 se tento počet snížil na 3 246, tj. pokles o 8,4 %. **Doba využití lůžek** se oproti roku 2011 v posledních letech zvýšila. Zatímco v roce 2011 představovala doba jejich využití 246,4 dne, v roce 2015 došlo ke zvýšení o 16,8 dní. Zvýšení doby využití lůžek v nemocnicích souviselo se snižováním celkového počtu lůžek a se zvyšováním počtu hospitalizovaných.

Počet hospitalizovaných se zvyšuje

Počet **hospitalizovaných** pacientů se zvyšuje. V roce 2011 bylo hospitalizováno 111 283 pacientů, v roce 2015 jich bylo již 118 067, tj. zvýšení

o 6,1 %. Zvyšování počtu hospitalizovaných je ovlivňováno demografickým vývojem, tedy stárnutím populace. Počet obyvatel ve věku 65 let a více se v roce 2015 v porovnání s rokem 2011 zvýšil o 13,4 %. Podíl seniorů na populaci celkem se za uvedené období zvýšil o 2,1 p.b. Průměrná ošetrovací doba naopak klesla. V roce 2015 činila 7,1 dne a oproti roku 2011 se snížila o 0,6 dne.

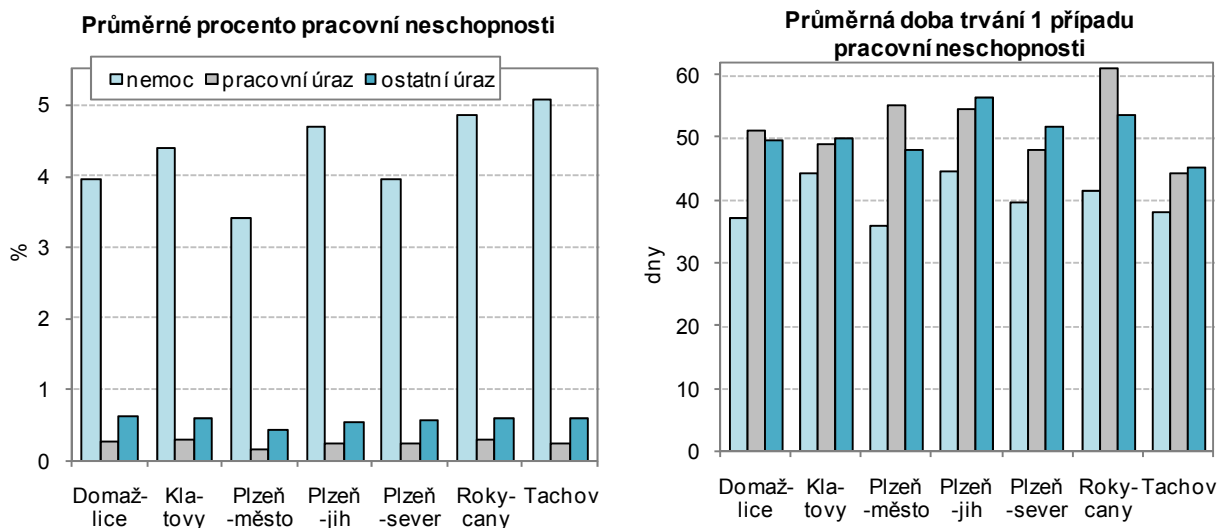
Průměrný denní počet dočasně práce neschopných osob má rostoucí trend

V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 evidováno 220 767 **nemocensky pojištěných osob**, z toho 103 307 žen. Počet nemocensky pojištěných osob se meziročně zvýšil o 0,7 %. Současně bylo v roce 2016 hlášeno 94 631 **nových případů dočasné pracovní neschopnosti**, což představovalo v průměru denně 10 394 dočasně práce neschopných osob (meziročně o 3,7 % více). Průměrná délka trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v roce 2016 činila 40,2 kalendářního dne, z toho pro nemoc 38,8 a pro pracovní úraz 52,4 kalendářního dne. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla průměrná doba trvání dočasné pracovní neschopnosti v Plzeňském kraji o 2,8 dne kratší.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji je čtvrté nejvyšší v ČR

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti dosáhlo v roce 2016 v Plzeňském kraji hodnoty 4,708 %. Z časové řady je patrná rostoucí tendence. Dlouhodobě vykazují v rámci kraje nejvyšší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti okresy Tachov (5,910 %) a Rokycany (5,743 %). Naopak nejnižší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti má okres Plzeň-město (3,098 %). V rámci ČR má Plzeňský region čtvrtou nejvyšší hodnotu, nejnižší procento dočasné pracovní neschopnosti vykazuje Hl. město Praha (3,120 %).

Graf 2.9 Dočasná pracovní neschopnost v okresech Plzeňského kraje v roce 2016

2.7 Státní sociální podpora

Z celkového objemu vyplacených dávek tvořily přídavky na děti téměř 43 %

Systém **státní sociální podpory** je legislativně upraven předpisy o státní sociální službě. Podle zákona o státní sociální podpoře se poskytují následující dávky: přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné a pohřebné. V roce 2016 dosáhl počet vyplacených dávek státní sociální podpory v Plzeňském kraji 433,7 tis., z toho 42,6 % bylo určeno pro přídavky na dítě, které jsou definovány jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná na

krytí potřeb rodinám s dětmi, jejichž příjem nedosahuje 2,4 násobku životního minima. Počet vyplácených dávek státní sociální podpory dlouhodobě klesá. Meziročně se snížil o 4,9 %, u přídatků na dítě dokonce o 9,5 %.

Plzeňský kraj má pátý nejnižší objem dávek státní sociální podpory z úhrnu ČR

Objem **výdajů na dávky státní sociální podpory** celkem dlouhodobě klesá. V roce 2016 proti roku 2011 došlo k jejich snížení o 12,2 %, u přídatků na dítě dokonce o 27,3 %. Meziročně však došlo k nárůstu o 0,5 %, přídatky na dítě se naopak snížily o 9,5 %. Z celkového objemu dávek státní podpory v ČR připadá na Plzeňský kraj pátý nejnižší podíl (4,4 %), z toho u přídatků na dítě dokonce druhý nejnižší podíl (3,5 %). V mezikrajském srovnání má nejvyšší podíl celkových výdajů na ČR kraj Moravskoslezský (13,6 %), naopak nejnižší kraj Karlovarský (2,8 %).

Z celorepublikového pohledu je nejnižší hodnota dávek státní sociální podpory v přepočtu na obyvatele v Plzeňském kraji

Výdaje na **dávky státní sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele** mají variabilní průběh, meziročně se hodnota ukazatele snížila. V celorepublikovém srovnání má Plzeňský kraj nejnižší hodnotu vyplácených dávek sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele (2 679 Kč). Nejvyšší hodnotu naopak mají kraje s vysokou nezaměstnaností, a to Ústecký (4 061 Kč/obyv.) a Moravskoslezský (3 908 Kč/obyv.). I zde však je možné zaregistrovat meziroční pokles související s ekonomickým růstem, který má pozitivní vliv na situaci na trhu práce v regionech. Hodnota relativního ukazatele v Plzeňském kraji je nižší než republikový průměr (3 317 Kč/obyv.), a to o 638 Kč.

2.8 Nemocenské pojištění

V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 vydáno v rámci dávek nemocenského pojištění 1 402 mil. Kč

V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 vydáno na **dávky nemocenského pojištění** téměř 1 402 mil. Kč. Podle struktury dávek se jednalo o nemocenské dávky (69,7 %), peněžitou pomoc v mateřství (25,2 %) a ošetřovné (5,1 %). Dávky nemocenského pojištění v retrospektivě ve sledovaném období od roku 2011 rostou, průměrné tempo růstu činí 1,1 %. Největší rostoucí trend byl zaznamenán u kategorie výdajů na ošetřovné, kde průměrné tempo růstu, vyjadřující průběh za posledních šest let, dosáhlo hodnoty 13,9 %. Peněžité pomoci v mateřství, přestože se meziročně zvýšila o 8,0 %, měla ve sledovaných šesti letech variabilní průběh, který lze sledovat rovněž u výdajů na nemocenské, kde bylo průměrné tempo růstu 2,0 %.

Podíl dávek nemocenského pojištění v Plzeňském kraji činí 5,8 % z celkových výdajů za ČR

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Plzeňském kraji se podílely 5,8 % na celkovém úhrnu těchto dávek v ČR. Tento podíl řadí Plzeňský kraj na osmé nejvyšší místo v mezikrajském porovnání. Stejnou pozici má i podíl výdajů na nemocenské, který rovněž dosáhl výše 5,7 % z celkového republikového úhrnu. Vyšší podíl a tedy šesté místo v ČR dosahuje kraj v dávkách ošetřovného, zde se podílí na celkových výdajích v ČR 6,1 %. Podíl peněžité pomoci v mateřství na republikovém úhrnu u této položky dosáhl 4,3 %.

2.9 Zařízení sociálních služeb¹⁸

Více než jednu třetinu služeb sociální péče tvořily služby provozované formou celoročního pobytu

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji provozováno celkem 145 zařízení sociálních služeb. V příslušných sociálních zařízeních tvořily více než jednu třetinu služby provozované formou celoroční pobytové služby. Jedná se o domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

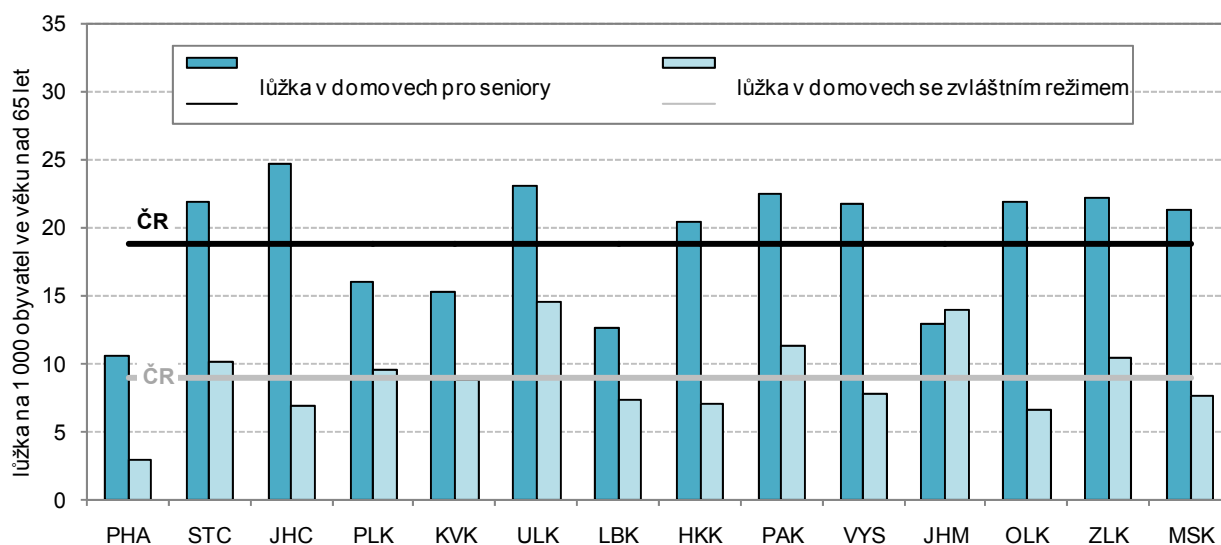
V Plzeňském kraji bylo provozováno 26 domovů pro seniory s kapacitou 1 781 lůžek

Jednou z legislativně stanovených služeb sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem v **domovech pro seniory**. Tato služba je určena zejména těm seniorům, jimž nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí. V Plzeňském kraji bylo provozováno 26 domovů pro seniory s kapacitou 1 781 lůžek. Z dlouhodobého pohledu má vývoj počtu lůžek značně proměnlivý charakter. Hodnota průměrného tempa dosahuje poklesu o 0,1 %. Meziročně se počet lůžek v domovech pro seniory snížil, a to o téměř jedno procento (0,9 %) a průměrný počet lůžek na jedno zařízení dosahuje v Plzeňském kraji hodnoty 68,5 a řadí se tak v mezikrajském srovnání na deváté místo. Počet lůžek na jedno zařízení pro seniory je pod průměrem republikové úrovně (72,5 lůžek na 1 zařízení). V tomto typu zařízení bylo evidováno 3 868 neuspokojených žádostí o sociální služby, což znamenalo meziroční nárůst o 11,1 %.

Pro osoby s duševními poruchami je v kraji k dispozici 14 zařízení s kapacitou 1 053 lůžek

Další legislativně definovanou službou sociální péče je pobytová služba s celoročním provozem **domov se zvláštním režimem** poskytující služby osobám trpícím duševní nemocí, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. V Plzeňském kraji se nachází 14 těchto zařízení s kapacitou 1 053 lůžek. Z retrospektivního pohledu je patrné, že došlo k jejich značnému nárůstu z 9 v období 2013 až 2015 na již zmíněných 14 v roce 2016. Kapacita se tak meziročně zvýšila o více než třetinu (33,5 %). Průměrná kapacita lůžek v těchto zařízeních činí 75,2 lůžek na jedno zařízení a řadí kraj v mezikrajském srovnání na třetí místo (průměr kraje je o 17,3 lůžek na 1 zařízení nad republikovým průměrem). V zařízeních tohoto typu bylo evidováno 1 624 neuspokojených žádostí o příslušnou sociální péči, což představuje meziročně navýšení o 16,3 %.

Graf 2.10 Lůžka v zařízeních sociálních služeb podle krajů v roce 2016

¹⁸ V roce 2016 se jedná o předběžné údaje

Domovů pro osoby se zdravotním postižením funguje v kraji 11 s lůžkovou kapacitou 1 076 lůžek

V zařízeních sociální péče je dále definována pobytová služba s celoročním provozem pro osoby se sníženou soběstačností vyžadující pravidelnou a komplexní péči, kterou jim nelze zajistit v jejich přirozeném sociálním prostředí (**domovy pro osoby se zdravotním postižením**). V Plzeňském kraji se nalézají 11 těchto zařízení s kapacitou 1 076 lůžek. Meziročně počet lůžek zůstal nezměněn. Po roce 2012 se kapacita u tohoto typu zařízení snižuje. Vzhledem k průměrnému počtu lůžkové kapacity na jedno takovéto zařízení je v meziregionálním porovnání za Olomouckým krajem na druhém místě, republikový průměr překračuje o 38,5 lůžek. Počet neuspokojených žádostí o umístění ve výše citovaném typu zařízení sociální péče zůstává meziročně na přibližně stejné úrovni.

Většina ostatních sociálních služeb patří do oblastí sociální prevence

Sociální služby kromě služeb sociální péče zahrnují ještě oblasti **sociálního poradenství** (v kraji v provozu 28 sociálních poraden) a **služby sociální prevence**, které se zaměřují na oblast sociálně negativních jevů (např. raná péče, azylové domy, nízkoprahová denní centra apod.).

2.10 Důchody

Počet příjemců starobních důchodů se zvýšil o 2,5 %

V roce 2016 dosáhl počet **příjemců pobírajících starobní důchod celkem** (včetně souběhu) 132 327, v porovnání s rokem 2011 vzrostl o 2,5 %. V roce 2016 činily ženy 60,6 % z celkového počtu příjemců, v porovnání s rokem 2011 se jejich podíl snížil o 1,1 p.b. Od roku 2016 byla provedena změna metodiky výpočtu. V příjemcích starobních důchodů jsou zahrnuti, jak příjemci pobírající důchod sólo, tak příjemci pobírající důchod v souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem. Do příjemců pobírající starobní důchod nejsou zahrnuti osoby pobírající poměrný důchod. Dříve se do příjemců důchodu zahrnovali jen příjemci pobírající sólo důchod. Údaje byly zpětně přepočteny od roku 2011 respektive 2010.

Počet příjemců pobírajících pouze starobní důchod roste

Příjemci starobních důchodů sólo představovali 74,7 % z příjemců starobních důchodů celkem (včetně souběhu). Oproti roku 2011 se tento podíl zvýšil o 1,0 p.b. V roce 2016 činil počet příjemců starobního důchodu sólo 98 875 a v porovnání s rokem 2011 vzrostl o 4,0 %.

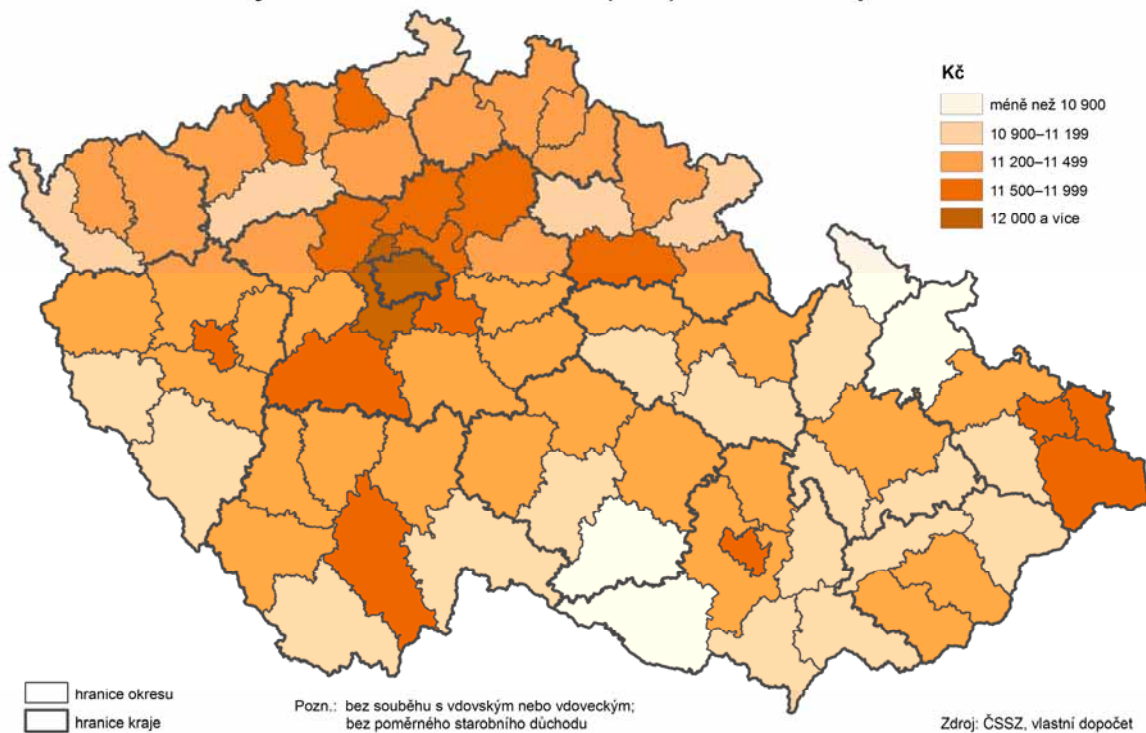
Nejrychleji rostl počet příjemců předčasných důchodů

V roce 2016 se v porovnání s rokem 2011 zvýšil počet **příjemců předčasných starobních důchodů** (včetně souběhu) o 16,9 % (absolutně o 5 417 osob). V roce 2016 dosáhl počet příjemců předčasných starobních důchodů (včetně souběhu) 37 504, z toho bylo 57,0 % žen. Oproti roku 2011 se tento podíl zvýšil o 0,4 p.b.

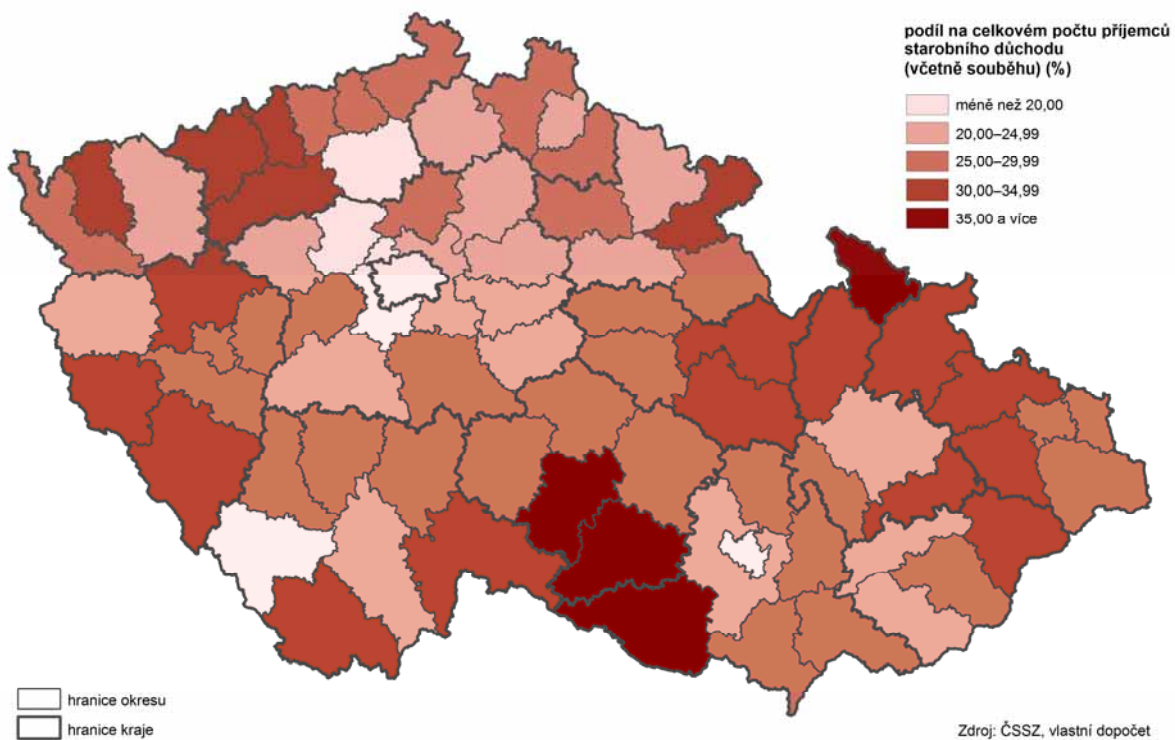
Ženy měly v průměru o 17,3 % nižší důchod než muži

Výše **průměrného důchodu sólo** (bez souběhu) v roce 2016 činila 11 424 Kč. Ve sledovaném období 2011 až 2016 se zvýšil důchod o 904 Kč, tj. nárůst o 8,6 %. Výše důchodů mužů byla 12 567 Kč a žen 10 388 Kč. Ženy měly v průměru nižší důchod o 17,3 % než muži. Ve sledovaném období se zvýšily důchody mužům o 948 Kč, tj. o 8,2 %, a ženám o 828 Kč, tj. o 8,7 %. V roce 2016 činil podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu 45,0 %.

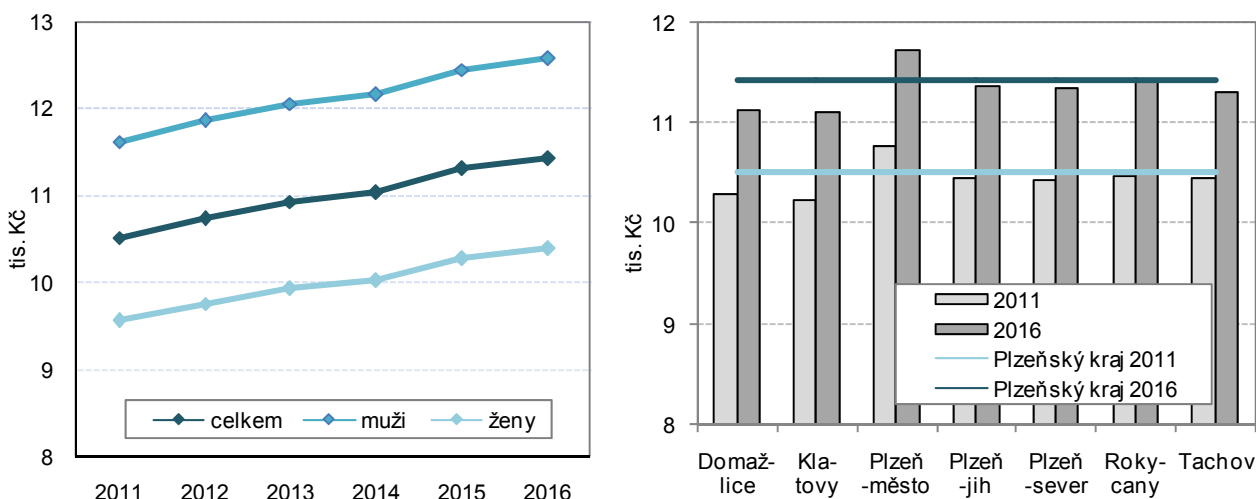
Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v okresech v prosinci 2016

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2016

Graf 2.11 Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v Plzeňském kraji

2.11 Kriminalita, dopravní nehody

Počet spáchaných trestných činů v roce 2016 je v kraji nejnižší od roku 1991

V Plzeňském kraji v roce 2016 bylo podle údajů Policejního prezidia ČR spácháno 9 679 **trestných činů**, což představuje nejnižší počet trestné činnosti v celé řadě sledování od roku 1991. Nejvyšší počet trestné činnosti byl zaznamenán v roce 1999, a to 18 446 trestných činů. V meziročním srovnání trestná činnost klesla proti roku 2015 o 7,9 %. Z hlediska klasifikace trestných činů více než dvě třetiny (70,5 %) z celkového počtu patřily do oblasti **obecné kriminality, hospodářská kriminalita** se podílela na celkovém počtu pouze 11,8 %. Z oblasti obecné kriminality je nejvíce trestných činů majetkových (66,1 %) a násilných (12,6 %). Z násilných činů se jedná o vraždy, úmyslné ublížení na zdraví, nebezpečné vyhrožování apod., z majetkové trestné činnosti o krádeže vloupáním, krádeže prosté (zejména kapesní a věcí z automobilů), podvody, zpronevěry atd.

V počtu zjištěné trestné činnosti dosahuje Plzeňský kraj deváté nejvyšší místo

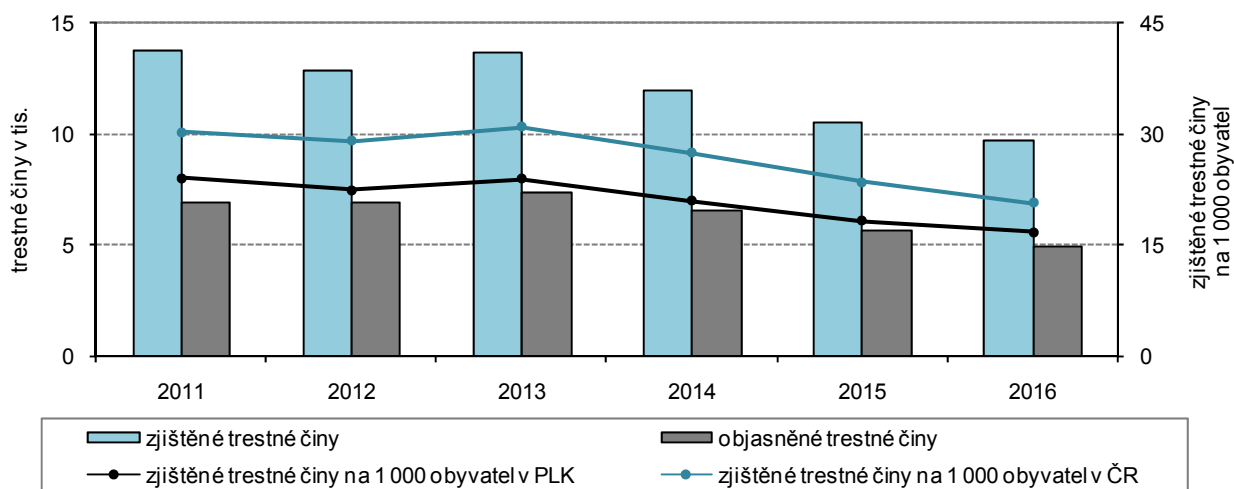
V celostátním měřítku v počtu zjištěné trestné činnosti dosahuje Plzeňský kraj deváté nejvyšší místo, stejně tak jako v relativním ukazateli **přepočtu trestné činnosti na 1 000 obyvatel středního stavu**. Hodnota tohoto přepočtu v roce 2016 je nižší (16,8 trestných činů na 1 000 obyvatel) v porovnání s republikovým průměrem o 3,9 bodu a současně nejnižší za celé období od roku 1991.

Nejvíce trestných činů bylo spácháno v okrese Plzeň-město

Z regionálního pohledu téměř polovina (48,9 %) trestných činů byla zaznamenána v okrese Plzeň-město. Druhý nejvyšší počet se vyskytl v okrese Klatovy (11,2 %). Naopak nejnižší podíl trestné činnosti v regionu vykazuje okres Rokycany (6,5 %). V přepočtu trestných činů na 1 000 obyvatel nejvyšší hodnoty dosahuje opět okres Plzeň-město (27,9) následovaný okresem Tachov (16,9) a Domažlice (14,3). Nejnižší hodnota tohoto ukazatele (10,4) se vyskytuje v okresech Plzeň-sever a Plzeň-jih. Z hlediska objasněnosti bylo nejvíce trestných činů vyšetřeno v okrese Klatovy (61,9 %) a následně v okresech Plzeň-jih a sever (60,5 %) a Tachov (60,0 %). K poklesu počtu trestných činů došlo v meziročním porovnání ve všech okresech Plzeňského kraje, nejvýraznější byl u okresů Plzeň-město (o 9,8 %) a Tachov (o 7,2 %). U objasněných trestných činů v porovnání s předchozím rokem došlo k výraznému poklesu v okresech Rokycany (o 28,9 %) a Domažlice (o 24,1 %). Naopak nejnižší meziroční pokles byl zaznamenán v počtu trestných činů

v okresech Klatovy (o 5,2 %) a v počtu objasněné trestné činnosti v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever (o 7,9 %). Ke zvýšení procenta objasněnosti ve srovnání s předchozím obdobím 2015 nedošlo v žádném okrese našeho kraje, naopak nejvyšší pokles v tomto případě byl zaznamenán v okresech Rokycany (o 16,7 p.b.) a Domažlice (o 13,4 p.b.). V meziročním porovnání stoupla v Plzeňském kraji hospodářská kriminalita o 5,2 %, a to zejména výrazným meziročním zvýšením hospodářské kriminality v okresech Plzeň-jih a Plzeň-sever (o 43,8 %). U okresů Domažlice, Rokycany a Tachov došlo proti roku 2015 k poklesu hospodářské kriminality v průměru o 9,2 %. Obecná kriminalita klesla v Plzeňském kraji proti roku 2015 o 13,0 %. K poklesu došlo ve všech okresech v regionu, z toho nejvíce v okresů Plzeň-jih a sever (o 25,3 %) a Klatovy (o 14,8 %). Naopak relativně nejnižší pokles byl zaznamenán u okresu Domažlice (o 2,1 %).

Graf 2.12 Celková kriminalita v Plzeňském kraji

Celkové procento objasněnosti činilo 50,9 %

Policejní orgány objasnily v rámci celkové kriminality 4 931 činů, což znamená v meziročním srovnání snížení o 13,3 %. Celkové **procento objasněnosti** činilo 50,9 %. V případě obecné kriminality bylo vyřešeno 2 892 trestných činů (42,4 %) a u hospodářské kriminality 604 přečinů (52,8 %).

Počet dopravních nehod v Plzeňském kraji představuje 3,4 % z úhrnu dopravních nehod v ČR

V Plzeňském kraji došlo v roce 2016 celkem k 3 352 **dopravním nehodám**, což představuje 3,4 % z celkového republikového počtu. Od roku 2011 se jedná o nárůst 7,9 %, v meziročním srovnání o 4,6 %. Věcná škoda způsobená při nehodách dosáhla výše 266,7 tis. Kč, tedy o 12,3 tis. Kč více než v roce 2015. V přepočtu na 1 000 obyvatel bylo v roce 2016 zaznamenáno 5,8 nehod na 1 000 obyvatel. Kromě majetkové újmy vznikají i kolize s účastníky dopravních nehod.

Kraj zaznamenal nejnižší nehodovost v mezikrajském srovnání

I pro rok 2016 platí, že **nehodovost** (v přepočtu na 1 000 obyvatel) v mezikrajském srovnání byla nejnižší v Plzeňském kraji. V počtu nehod (absolutně) se umístil náš kraj na druhém nejnižším místě za krajem Karlovarským. V majetkových škodách způsobených při nehodách zaujímá kraj šestou nejnižší pozici a v počtu usmrcených osob je na pátém nejvyšším místě v ČR. V rámci kraje byl nejnižší počet nehod zaznamenán v okrese Klatovy, a to jak v absolutním počtu nehod, tak i v přepočtu na 1 000 obyvatel. Naopak nejvyšší nehodovost byla zaznamenána v okresech Domažlice a Tachov, které jsou méně lidnaté, ale dopravně významné (hraniční přechody). Počet usmrcených osob byl nejvyšší na území okresů Plzeň-město, jih a sever

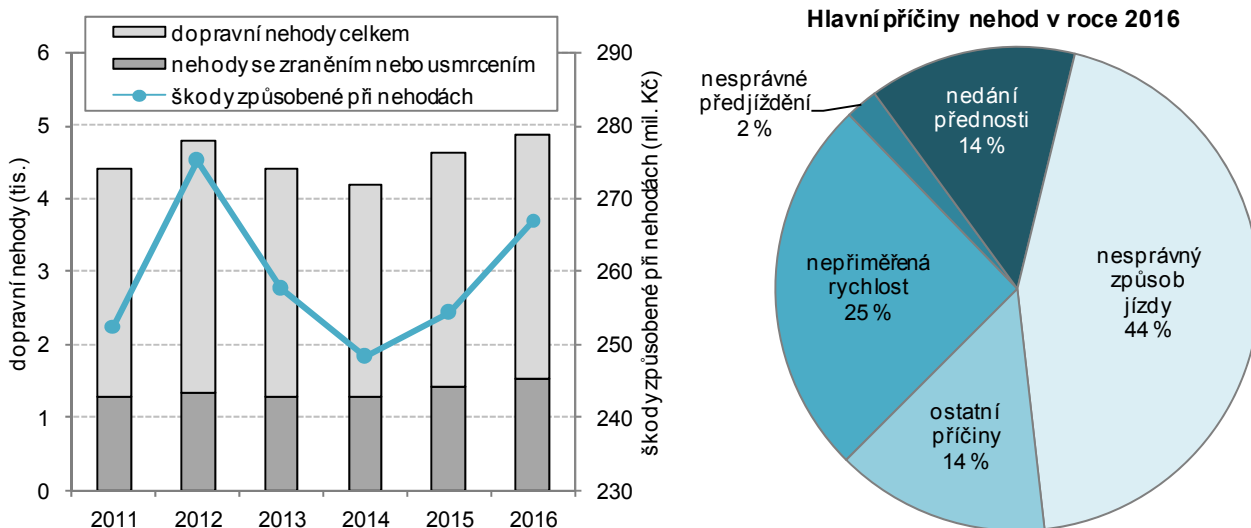

(celkem 21 osob). Nejvíce osob bylo zraněno v okrese Plzeň-město (591 osob), a to zejména lehce (90,7 %). Nejvyšší majetkovou újmu při dopravních nehodách zaznamenaly okresy Plzeň-město a Tachov.

Na silnicích Plzeňského kraje zemřelo absolutně nejméně osob od roku 1996

Při dopravních nehodách bylo usmrceno 41 osob, což je o 2 osoby více než v roce 2015. Těžce zraněno bylo 107 osob, což je o 5 osob více než v minulém roce. Počet zranění lehčího rázu dosáhl výše 1 853 osob, tj. o 9,5 % více. **Pod vlivem alkoholu** zavinili řidiči 312 dopravních nehod (z toho 51,6 % bylo na území okresů Plzeň-město, jih a sever) se škodou za 17,6 mil. Kč, se 3 usmrcenými osobami a s 10 těžce zraněnými. Ve srovnání s minulým rokem 2015 klesl počet nehod pod vlivem alkoholu o 2,2 %, celkové škody však stouply o 5,6 %. Příznivě lze hodnotit, že počet usmrcených se meziročně snížil o 4, počet těžce zraněných zůstal v meziročním porovnání na stejné úrovni (10 osob). V relativním přepočtu usmrcených osob na 1 000 dopravních nehod v rámci celé ČR nastala bohužel nejhorší situace v krajích Plzeňském (12,2 úmrtí na 1 000 nehod) a Jihočeském (12,1 úmrtí na 1 000 nehod). Plzeňský kraj se svojí dosaženou hodnotou zaujímá první nejtragičtější místo v mezikrajském srovnání. Naopak v Hl. městě Praze připadlo na 1 000 dopravních nehod pouze 0,9 úmrtí.

Graf 2.13 Dopravní nehody v Plzeňském kraji

3. Ekonomický vývoj

V roce 2016 bylo dosaženo ekonomického růstu sledovaného pomocí HDP ve všech členských zemích EU 28. Tempo růstu hospodářství Česka bylo vyšší, než byl unijní průměr, ale i průměr u zemí Eurozóny. K tomuto vývoji přispěl zejména průmysl, jehož produkce byla ve srovnání s ostatními vyšší, došlo i k překonání historického maxima průmyslové produkce. I zde je však patrné, že pokračuje jeho transformace, ubývá pracovních příležitostí v odvětvích těžby uhlí, výroby textilií a oděvů, dále výroby kovů a jejich hutního zpracování. Naopak rychle se rozvíjí odvětví související s výrobou automobilů.

3.1 Makroekonomický rámec

Regionální hrubý domácí produkt byl šestý nejvyšší mezi kraji

Hrubý domácí produkt (dále jen HDP) je základním makroekonomickým ukazatelem, který vyjadřuje hodnotu vytvořenou v národním hospodářství (regionu) za rok. Je významným ukazatelem ekonomické úrovně daného území. V roce 2015 dosáhl HDP v Plzeňském kraji 232,9 mld. Kč, tj. 5,1 % vytvořeného HDP v ČR. Podíl regionálního HDP na republikovém se dlouhodobě pohybuje kolem 5 %. V mezikrajském srovnání představuje podíl regionálního HDP šestou nejvyšší hodnotu. Největšího podílu dosáhly kraje Hl. město Praha (24,4 %), Středočeský (11,6 %) a Jihomoravský (11,0 %), naopak nejnižšího kraj Karlovarský (1,9 %).

Regionální HDP na 1 obyvatele je nejvyšší od roku 1995

V případě relativního ukazatele HDP, tj. v přepočtu na 1 obyvatele, byla hodnota v roce 2015 nejvyšší za posledních 20 let. V roce 2015 činila tato hodnota 404,6 tis. Kč a meziročně došlo k nárůstu o 4,2 %. Plzeňský kraj s podílem 93,6 % průměru ČR zaujímá v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší místo za Hl. městem Prahou a Jihomoravským krajem. Postavení Hl. města Prahy je však z pohledu hodnocení **HDP na obyvatele** zcela výjimečné, k průměru ČR v roce 2015 představuje 204,0 % a k průměru 28 zemí Evropské unie dosahuje 177,9 % (v PPS¹⁹). V roce 2015 dosáhl podíl HDP na jednoho obyvatele Plzeňského kraje k průměru EU 28 v PPS 81,6 % stejně jako v roce předchozím. Oproti roku 2013 došlo ke zvýšení o 3,5 procentního bodu.

Kraj se řadí na páté místo v ČR v produktivitě práce

Významným indikátorem ekonomického rozvoje je **produktivita práce** měřená podílem HDP na 1 zaměstnaného (podle místa pracoviště vč. sebezaměstnaných). Hodnota tohoto ukazatele v Plzeňském kraji v roce 2015 dosáhla 832,0 tis. Kč a představovala tak 94,6 % průměru ČR, což zajistilo kraji páté nejvyšší místo v mezikrajském srovnání. V retrospektivním pohledu má takto vyjádřený ukazatel produktivity práce (s výjimkou roku 2012) až do roku 2014 rostoucí tendenci. Změna nastala v roce 2015, kdy hodnota k průměru ČR klesla o 1,7 procentního bodu.

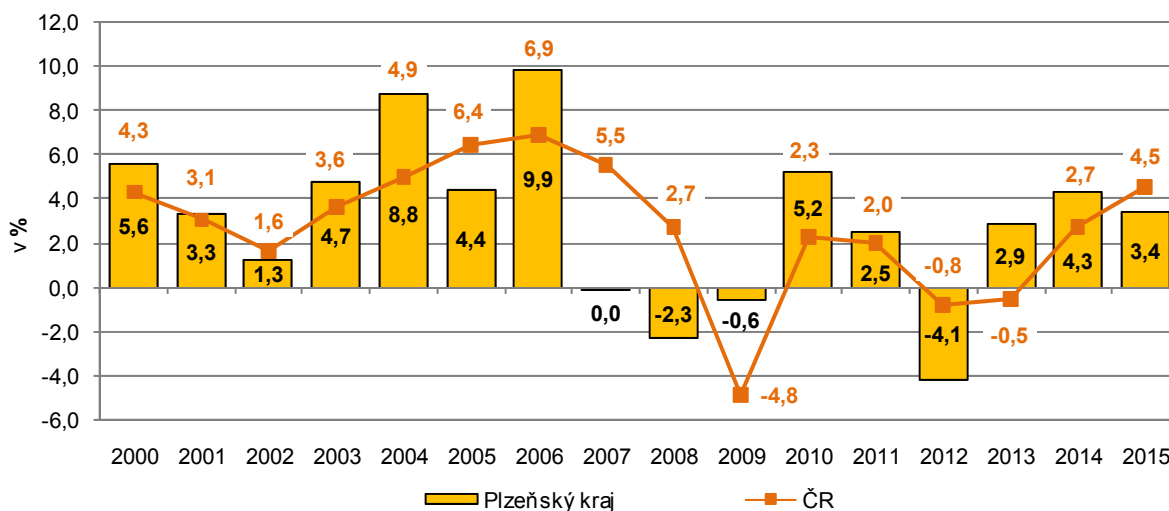
HDP ve srovnatelných cenách v kraji roste pomaleji než v ostatních regionech

Podle vývoje regionálního **HDP ve srovnatelných cenách** (předchozí rok=100 %) rostl HDP nejrychleji v roce 2006, kdy překračoval průměr ČR o 3,0 procentní body. V následujících třech letech však došlo k jeho poklesu. V roce 2010 a 2011 došlo téměř u všech krajů k nárůstu proti předchozímu roku a v dalších dvou letech byla většina regionů opět ve ztrátě. V roce 2013 byl Plzeňský kraj výjimkou, meziročně se regionální HDP ve srovnatelných cenách zvýšil o 2,9 %. V roce 2015 rostl HDP ve srovnatelných cenách ve všech krajích, v Plzeňském regionu o 3,4 % a v ČR o 4,5 %.

¹⁹ Purchasing Power Standard - standard kupní síly

Graf 3.1 Vývoj HDP ve srovnatelných cenách v Plzeňském kraji a ČR (předchozí rok=100 %)

Hrubá přidaná hodnota se meziročně zvýšila

Hrubá přidaná hodnota (dále jen HPH) představuje saldo účtu produkce (tj. rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou na daném území). Od roku 1995 si zachovávala regionální HPH rostoucí trend až do roku 2008, kdy poprvé klesla proti předchozímu roku o 0,4 %. Od roku 2009 (s výjimkou roku 2012) pokračuje rostoucí trend. V roce 2015 dosáhla HPH 209,4 mld. Kč, což znamená zvýšení proti předcházejícímu roku o 3,9 %. S výšší narůstající HPH se řadí Plzeňský kraj na desáté místo v rámci ČR a v porovnání s průměrem ČR je tato dosažená hodnota o 1,1 procentního bodu nižší.

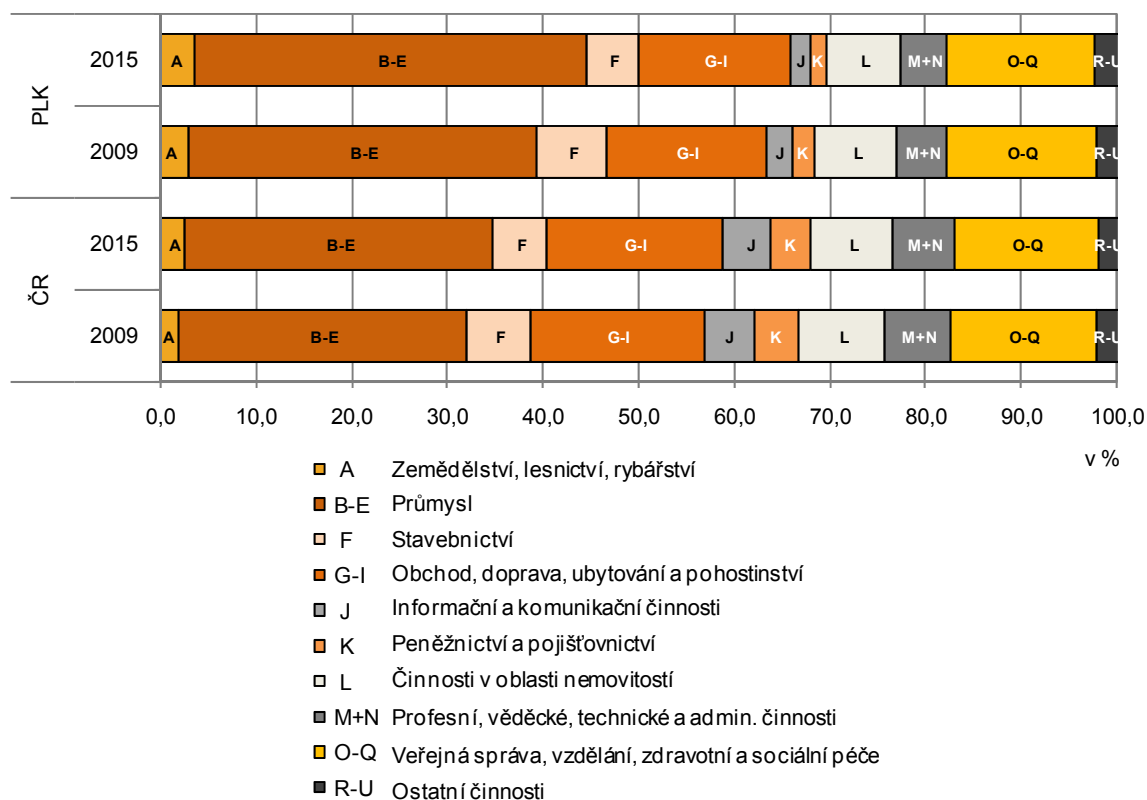
Podíl primárního sektoru na HPH pomalu roste

Od roku 2009 se podíl hlavních odvětví na HPH zásadně neměnil (s výjimkou odvětví průmyslu celkem). Podíl **primárního sektoru**, do kterého náleží zemědělství, lesnictví a rybolov, v kraji s občasnými výkyvy pomalu roste. Zatímco v roce 2009 činil 2,8 %, v roce 2015 to bylo již 3,5 %. V mezikrajském srovnání je tento podíl sedmý nejvyšší a ve srovnání s ČR o 1,0 procentního bodu vyšší.

Podíl sekundárního sektoru zastoupený průmyslem a stavebnictvím také roste

Největší význam pro hodnocení ekonomické výkonnosti regionu má **sekundární sektor** zastoupený průmyslem a stavebnictvím. Meziročně se hodnota podílu HPH v tomto sektoru zvýšila o 0,3 procentního bodu, v porovnání s rokem 2009 vzrostla dokonce o 2,6 procentního bodu. Přestože dosaženou hodnotou podílu převyšoval kraj republikový průměr o 8,6 procentního bodu, v mezikrajském srovnání se umístil na osmém nejvyšším místě. Na tvorbě HPH se v regionu nejvíce podílí průmysl celkem (40,8 %), zejména pak průmysl zpracovatelský (35,8 %). Právě podíl zpracovatelského průmyslu na HPH v kraji se meziročně zvýšil o 0,6 procentního bodu a v roce 2015 výrazně převyšoval průměr republikový (o 8,8 procentního bodu). Celkový podíl sekundárního sektoru snižovalo odvětví stavebnictví, jehož podíl klesl od roku 2009 o 1,8 procentního bodu. Podíl stavebnictví byl v kraji o 0,2 procentního bodu nižší než v celé ČR a v roce 2015 dosáhl hodnoty 5,5 %. Ve sledované časové řadě tak došlo poprvé v tomto roce k mírnému meziročnímu nárůstu (o 0,2 procentního bodu).

Graf 3.2 Hrubá přidaná hodnota podle odvětví CZ-NACE v Plzeňském kraji a ČR

Podíl terciárního sektoru se mírně snižuje

Podíl **terciárního sektoru**, který zahrnuje odvětví služeb, dopravy, ubytování, podnikatelskou činnost, veřejnou správu, školství a zdravotnictví, se z dlouhodobého hlediska mírně snižuje. Oproti roku 2009 došlo k poklesu o 3,3 procentního bodu. V roce 2015 dosáhl tento podíl 50,2 % a meziročně se nepatrně zvýšil. Podíl terciárního sektoru v Plzeňském kraji v roce 2015 znamenal pro region deváté nejvyšší místo v ČR. Tato hodnota leží hluboko pod republikovým podílem (o 9,5 procentního bodu).

Tvorba hrubého fixního kapitálu má klesající tendenci

Investice vyjádřené **tvorbou hrubého fixního kapitálu**²⁰ (dále jen THFK) dosáhly v roce 2014²¹ hodnoty 44,8 mld. Kč (v běžných cenách). Od roku 2010 má THFK klesající tendenci s mírným nárůstem v roce 2013 (meziročně o 1,6 %). Podíl kraje na republikové THFK v roce 2014 dosahoval hodnoty 4,1 % a zaujímal tak v mezikrajském srovnání deváté nejvyšší místo. V roce 2013 se region s hodnotou 4,6 % zařadil na sedmé nejvyšší místo.

Nejvyšší míru investování měl Středočeský kraj

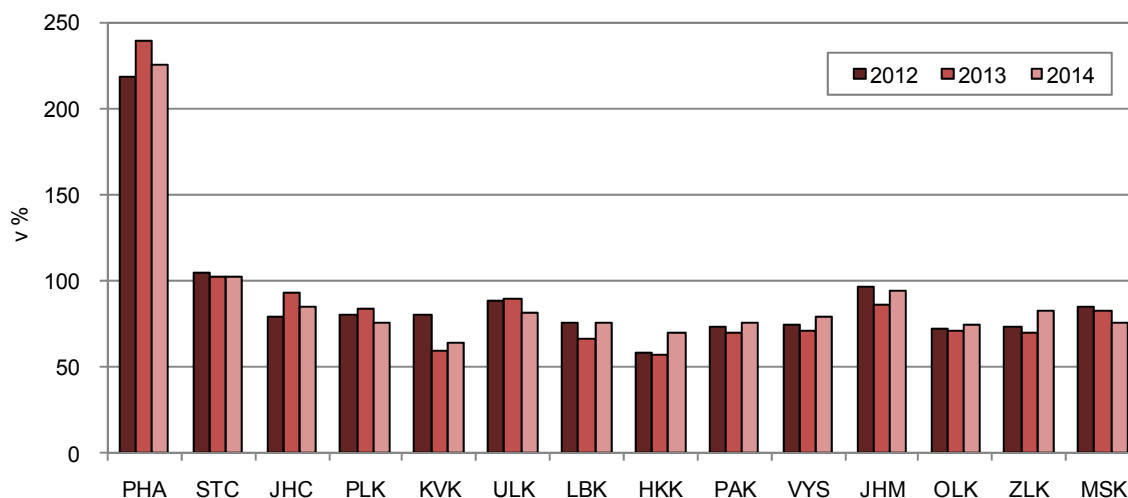
Míru investic vyjadřuje poměr THFK k HDP (obojí v běžných cenách). Nejvíce se investovalo v roce 2014 ve Středočeském kraji (28,1 %), naopak nejméně v kraji Královéhradeckém (20,0 %). Míra investic v Plzeňském kraji (20,1 %) je mezi regiony druhá nejnižší a meziročně poklesla o 2,4 procentního bodu.

²⁰ THFK představuje přírůstek/úbytky hmotných a nehmotných aktiv

²¹ údaje roku 2015 nejsou zatím k dispozici

Graf 3.3 Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele podle krajů (průměr ČR=100)

THFK na 1 obyvatele se meziročně snížila Z hlediska relativního ukazatele přepočtu **THFK na 1 obyvatele** dosahuje Plzeňský kraj hodnoty 78,0 tis. Kč. Tato hodnota meziročně poklesla o 4,5 %, je pátá nejnižší v mezikrajském srovnání a o 25 tis. Kč nižší než v ČR. THFK na 1 obyvatele v Plzeňském kraji činila 75,7 % republikového průměru, což představovalo hodnotu o 7,9 procentního bodu nižší než v roce 2013.

Čistý disponibilní důchod domácností trvale roste

Čistý disponibilní důchod domácností (dále jen ČDDD) je výsledkem tvorby a rozdělování důchodů v peněžní formě a je určen na konečnou spotřebu. Tento ukazatel do značné míry zachycuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v regionu. ČDDD v Plzeňském kraji trvale roste. V roce 2015 dosáhl hodnoty 124,7 mld. Kč a meziročně vzrostl o 5,2 %, což byl nejvyšší nárůst v rámci ČR. Na republikovém ČDDD se kraj podílel 5,6 %, což mu zajišťuje v mezikrajském srovnání sedmé nejvyšší místo.

I ČDDD na 1 obyvatele má rostoucí trend

Hodnoty relativního ukazatele **ČDDD na 1 obyvatele** zaznamenaly v posledních letech rostoucí tendence. Plzeňský kraj v roce 2015 zaujímal mezi kraji v ČDDD na 1 obyvatele třetí nejvyšší místo za Hl. městem Prahou a krajem Středočeským. Až poslední čtyři roky se hodnota v regionu pohybuje nad průměrem ČR. V roce 2015 patřil Plzeňský kraj mezi čtyři regiony, jejichž hodnota ČDDD na 1 obyvatele přesáhla republikový průměr.

3.2 Věda, ICT

Na financování celkových výdajů na výzkum a vědu se nejvíce podílely podnikatelské zdroje. Podíl financování vědy a výzkumu ze zahraničních zdrojů byl v rámci krajů čtvrtý nejvyšší. Zvýšil se podíl domácností vybavených vysokorychlostním internetem. Nákupy jednotlivců přes internet výrazně vzrostly.

Z celkového počtu pracovníků ve vědě a výzkumu je téměř jedna čtvrtina žen

V roce 2015²² přibýlo proti roku 2014 v Plzeňském kraji 7 pracovišť **výzkumu a vývoje**. Z celkového počtu 120 pracovišť patří do podnikatelského sektoru více jak tři čtvrtiny, 14,2 % pak do sektoru vysokoškolského. Ve vědě a výzkumu pracovalo v Plzeňském regionu 2 971 osob (přepočtené osoby na

²² Údaje roku 2016 nejsou zatím k dispozici

plně zaměstnané), z toho 1 770 (tj. 59,6 %) výzkumných pracovníků a 950 (tj. 32,0 %) techniků. Z celkového počtu pracovníků ve vědě a výzkumu tvořily téměř jednu čtvrtinu ženy, mezi výzkumníky pracovalo 14,2 % žen.

Výdaje na výzkum a vývoj v Plzeňském kraji klesly

Celkové **výdaje na vědu, výzkum a vývoj** dosáhly v roce 2015 v regionu částky 4 606,8 mil. Kč, což představovalo 5,2 % z republikových výdajů v této oblasti. I když se od počátku pětileté časové řady výdaje na výzkum a vývoj zvýšily o 46,6 %, meziročně klesly o 2,8 %.

Neinvestiční výdaje tvořily 74,2 % z celkových výdajů na výzkum a vědu v Plzeňském kraji

Z celkových výdajů charakteru investic připadá na **neinvestiční výdaje** 3 420,5 mil. Kč (tj. 4,9 % z celorepublikových neinvestičních výdajů na výzkum a vývoj). V poměru k celkovým výdajům kraje v této oblasti představuje tato částka 74,2 %, část **investičních výdajů** pak 25,8 %. Z celorepublikového úhrnu představuje podíl Plzeňského kraje na investičních výdajích 6,5 %. V rámci ČR má Plzeňský kraj třetí nejvyšší podíl financování výzkumu a vývoje ze zahraničních zdrojů.

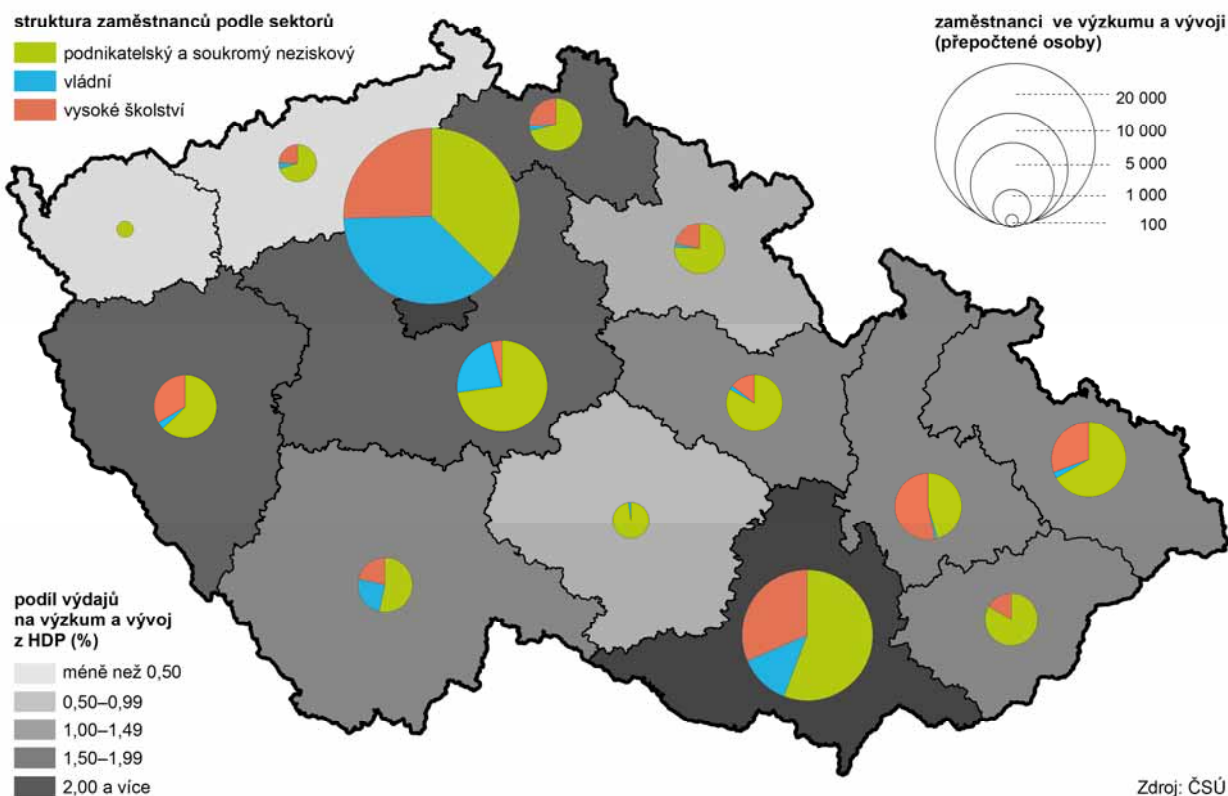
Na financování celkových výdajů na vědu a výzkum se nejvíce podílely podnikatelské zdroje

Na financování celkových výdajů na výzkum a vědu se nejvíce podílely podnikatelské zdroje (57,9 %), druhý nejvyšší podíl představovaly veřejné zdroje ČR (23,6 %), v pořadí třetí nejvyšší podíl tvořily veřejné zahraniční zdroje (17,8 %). V rámci krajů byla výše podílu financování ze zahraničních zdrojů čtvrtá nejvyšší.

Významným centrem výzkumu a vývoje je krajské město Plzeň

Významným centrem výzkumu a vývoje je krajské město Plzeň. Západočeská univerzita zřídila v Plzni v roce 2000 Výzkumné centrum nových technologií, které se orientuje na potřeby průmyslových podniků, a to nejen v Plzeňském regionu.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2015

U domácností lze zaznamenat v delší časové řadě rostoucí trend ve využívání ICT

V Plzeňském kraji využívalo v roce 2015²³ **osobní počítač** (dále jen PC) 75,3 % domácností, ve srovnání s předchozím rokem vzrostl tento podíl o 4,6 procentních bodů. Podíl osob využívajících **internet** činil v domácnostech kraje 75,1 %, proti roku 2014 se jedná o zvýšení o 5,3 procentních bodů. V mezikrajském porovnání je podíl vybavení internetem u domácností v Plzeňském kraji čtvrtý nejvyšší. Ve srovnání s dosaženým podílem za ČR je Plzeňský kraj o 1,3 procentních bodů nad průměrem ČR. V průběhu tří let se výrazně zvýšil podíl domácností s vysokorychlostním internetem z 62,3 % v roce 2013 na 73,7 % v roce 2015. Nákupy přes internet realizovalo v kraji více než 40 % osob starších 16 a více let.

3.3 Organizační struktura

Zjištěná ekonomická aktivita ekonomických subjektů z celkového počtu ekonomických subjektů byla v porovnání s ostatními kraji čtvrtá nejnižší. Nejvíce ekonomických subjektů podnikalo ve Velkoobchodu, maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel. Nejčteněji zastoupenou právní formou byly živnostníci.

Meziročně lehce vzrostl počet registrovaných ekonomických subjektů v kraji

V registru ekonomických subjektů Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2016 zaznamenáno 144 545 ekonomických subjektů, což představovalo 5,1 % všech evidovaných subjektů v ČR. Z meziročního srovnání vyplývá, že od konce roku 2015 došlo k mírnému navýšení počtu těchto subjektů v kraji o 1 067 (0,7 %).

Ekonomickou aktivitu vykazovalo 48,3 % subjektů

Z celkového počtu ekonomických subjektů vykazovalo aktivitu jen 69 886 subjektů, tj. 48,3 %. Podle **zjištěné ekonomické aktivity** v rámci subjektů zapsaných v registru se Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji umístil na čtvrtém nejnižším místě. Nižší zjištěnou ekonomickou aktivitu oproti Plzeňskému kraji vykazovaly kraje Liberecký (46,3 %), Ústecký (45,7 %) a Karlovarský (43,6 %). Nejvyššího podílu subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou dosáhl naopak Kraj Vysočina (54,6 %) a Hlavní město Praha (53,7 %). V ČR bylo z celkového počtu 2 807 532 ekonomických subjektů 50,9 % subjektů se zjištěnou aktivitou.

Nejvíce subjektů působilo v oblasti Velkoobchodu a maloobchodu

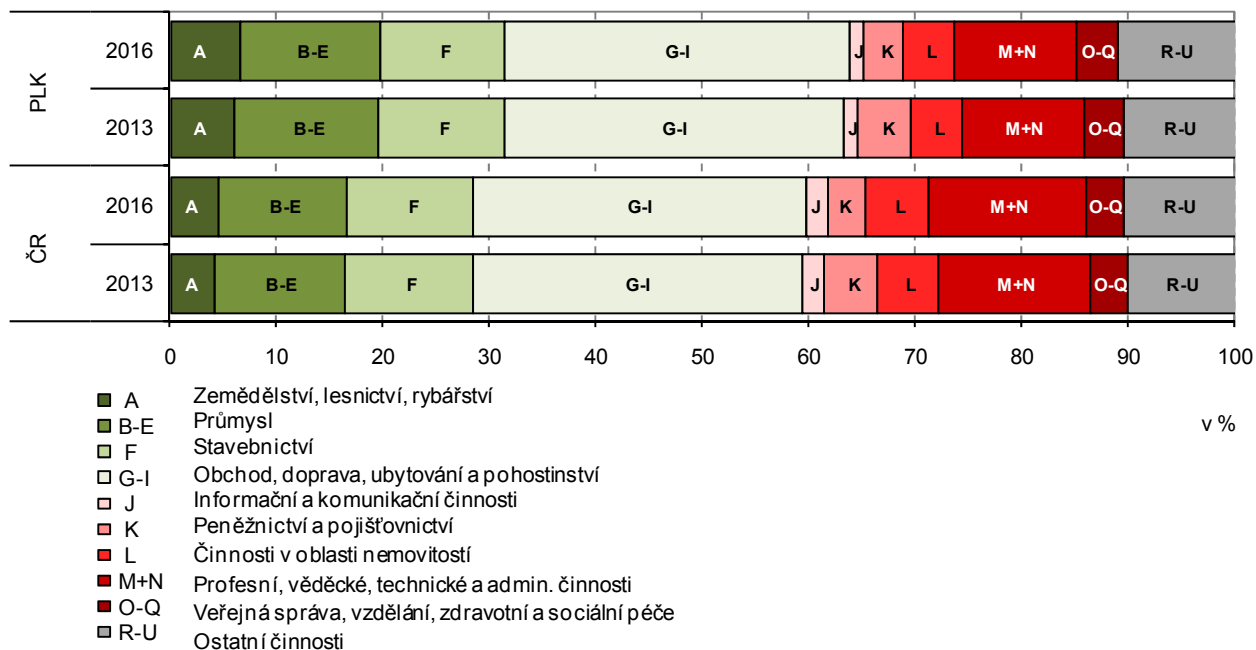
Z hlediska **struktury podle CZ-NACE** působilo ve všech krajích nejvíce subjektů v oblasti Velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel. V Plzeňském kraji činilo toto odvětví 22,8 % z celkového počtu ekonomických subjektů. K dalším čteněji zastoupeným odvětvím v krajích ČR, tedy i v Plzeňském kraji, patřil Průmysl (12,8 %) a Stavebnictví (11,2 %). Nejnižší podíl z celkového počtu ekonomických subjektů tvořilo odvětví Veřejná správa a obrana včetně povinného sociálního zabezpečení. V Plzeňském kraji bylo toto odvětví zastoupeno jen u 0,9 % subjektů.

Více jak tři čtvrtiny subjektů tvoří fyzické osoby, zejména živnostníci

K 31. 12. 2016 bylo v Plzeňském kraji zapsáno 114 325 **fyzických osob**, což představovalo z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji 79,1 % a z celkového počtu fyzických osob v ČR 5,4 %. V případě zbylých 30 220 subjektů se jednalo o **osoby právnické**, které tak tvořily jen 20,9 % celkového počtu subjektů v kraji a zároveň se na celkovém počtu právnických osob v ČR podílely 4,3 %. Nejčteněji zastoupenou **právní formou** v Plzeňském kraji byly na konci roku 2016 živnostníci (fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona), kterých se v registru ekonomických subjektů vyskytovalo 98 606, tj. 68,2 % ze všech ekonomických subjektů kraje.

²³ Údaje jsou publikovány jako tříleté klouzavé průměry

Graf 3.4 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti CZ-NACE (k 31. 12.)

Nejvíce narůstá počet subjektů s více než 500 zaměstnanci

U více než 60 % ekonomických subjektů nebyla v registru uvedena **velikostní kategorie počtu zaměstnanců** a přes 30 % tvořily subjekty bez zaměstnanců. V kraji se nejčastěji vyskytovaly tzv. mikropodniky (subjekty do 10 zaměstnanců), jejichž počet v roce 2016 překročil hranici 10 tisíc a z celkového počtu ekonomických subjektů představovaly 6,9 %. V rozmezí let 2013 až 2016 byl zaznamenán nejvyšší úbytek ekonomických subjektů v kategorii 20–49 zaměstnanců (o 5,6 %), naopak nejvyšší růst byl zjištěn ve skupině 500–999 zaměstnanců (o 11,8 %).

3.4 Zemědělství

V rámci EU došlo v roce 2015 k meziročnímu poklesu zemědělské produkce, u ČR byl třetí nejvyšší z 28 členských zemí. Hodnota HZP byla významně ovlivněna klimatickými podmínkami, situací na evropských trzích, dlouhodobým trendem úbytku užívané půdy a dotační politikou zemědělství. V mezikrajském porovnání byl v Plzeňském kraji meziroční pokles u zemědělské produkce na 1 ha obhospodařované půdy čtvrtý nejvyšší.

Hrubá zemědělská produkce poklesla

Hrubá zemědělská produkce (dále jen „HZP“) vyjádřená souhrnným zemědělským účtem dosáhla v roce 2015²⁴ hodnoty 10,4 mld. Kč (v běžných cenách). Meziročně došlo ke snížení o 10,1 %. Z pohledu pětileté časové řady to představuje první pokles HZP od roku 2010 a tím došlo k přerušení trendu růstu. Poklesla rostlinná i živočišná produkce. Oproti roku 2011 došlo v roce 2015 k nárůstu HZP o 8,8 %.

Na celkové zemědělské produkci ČR se kraj podílel 8,2 %

Na celkové zemědělské produkci za ČR se Plzeňský kraj podílel 8,2 %, což představuje pátý nejvyšší podíl v mezikrajském porovnání. Podíl rostlinné produkce v peněžním vyjádření v našem kraji v roce 2015 představoval 47,7 %.

²⁴ Údaje roku 2016 zatím nejsou k dispozici, data za rok 2015 jsou semidefinitivní

Ve srovnání s rokem předchozím se jedná o pokles o 0,4 p.b. Významnými komoditami s největším podílem na rostlinné produkci byly obiloviny (45,7 %), píce (22,8 %), technické plodiny (24,9 %), z toho zejména semena řepky a řepice (21,7 %). Hlavním reprezentantem zastupujícím **živočišnou produkci** je mléko s podílem 47,8 % (meziroční pokles 4,8 p. b.). Intenzita zemědělské produkce vyjádřená HZP/ha dosahuje v Plzeňském kraji hodnoty 33 321 Kč/ha, což je o 2 933 Kč/ha méně než je celorepublikový průměr (o 8,1 %). Meziročně tento ukazatel klesl o 9,4 %.

**Téměř 63 %
obhospodařované
zemědělské půdy
připadá na ornou půdu**

V roce 2016 z výměry 310 550 ha obhospodařované zemědělské půdy připadlo na ornou půdu 62,7 %. Rozsah obhospodařované zemědělské i orné půdy byl ve sledovaném období velmi variabilní. Z údajů meziročních změn za posledních deset let je patrný dlouhodobý pokles výměry orné půdy, který má ale v posledních třech letech mírnější průběh.

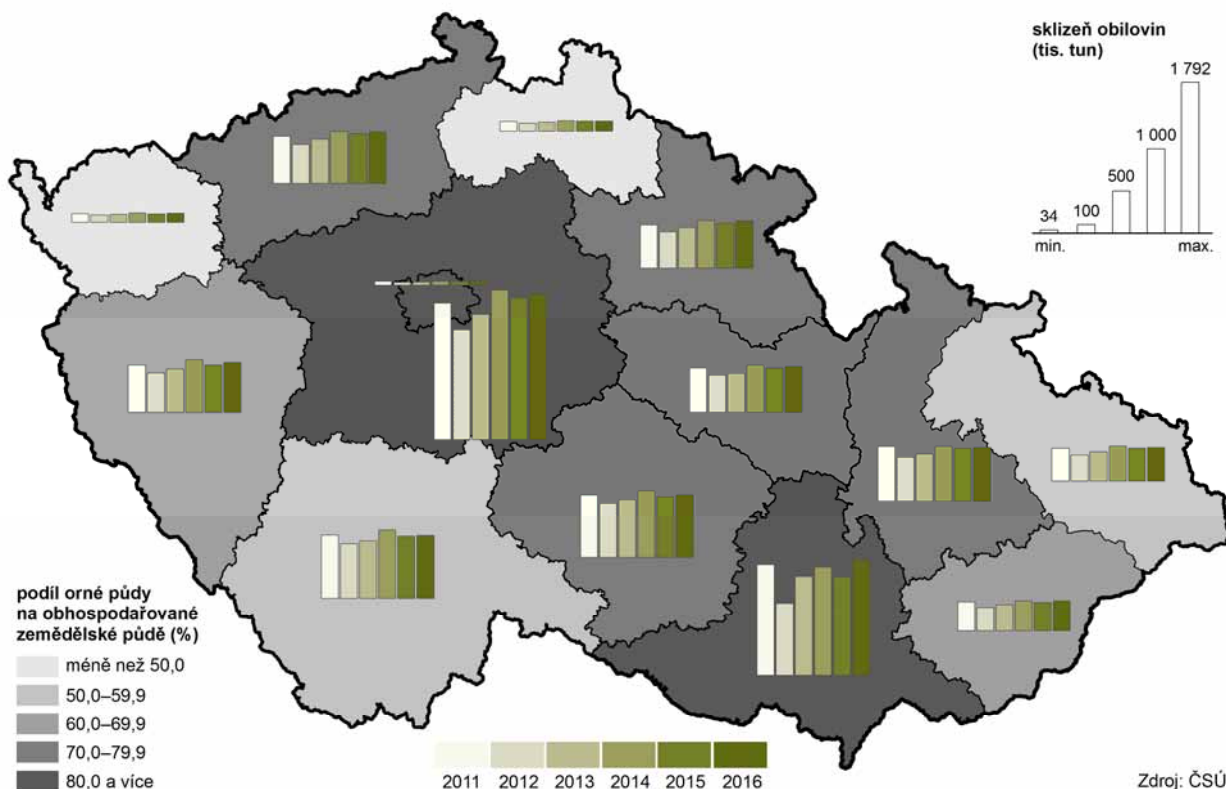
**Osevní plochy obilovin
byly nižší než v roce
2015, osevní plochy
brambor stouply**

Z dlouhodobého pohledu klesají **osevní plochy** obilovin (za posledních pět let došlo k poklesu o 6,9 %). V roce 2016 se meziročně snížily osevní plochy obilovin o 2,4 %, přesto to neovlivnilo výsledky sklizně, která byla meziročně vyšší. Pokles osevních ploch obilovin byl ovlivněn zejména výrazným snížením osevních ploch ovsa o 17,3 %, žita o 8,7 % a ječmene 6,5 %. Osevní plochy řepky se meziročně snížily o 2,4 %. S dlouhodobým nárůstem stavu hospodářských zvířat v živočišné výrobě dochází i k nárůstu osevních ploch píce; meziročně došlo k jejich zvýšení o 7,3 %. Po proměnlivém vývoji posledních let se ustálila výměra půdy pro pěstování brambor na 970 ha, ve srovnání s rokem 2015 to znamenalo nárůst o 4,2 %.

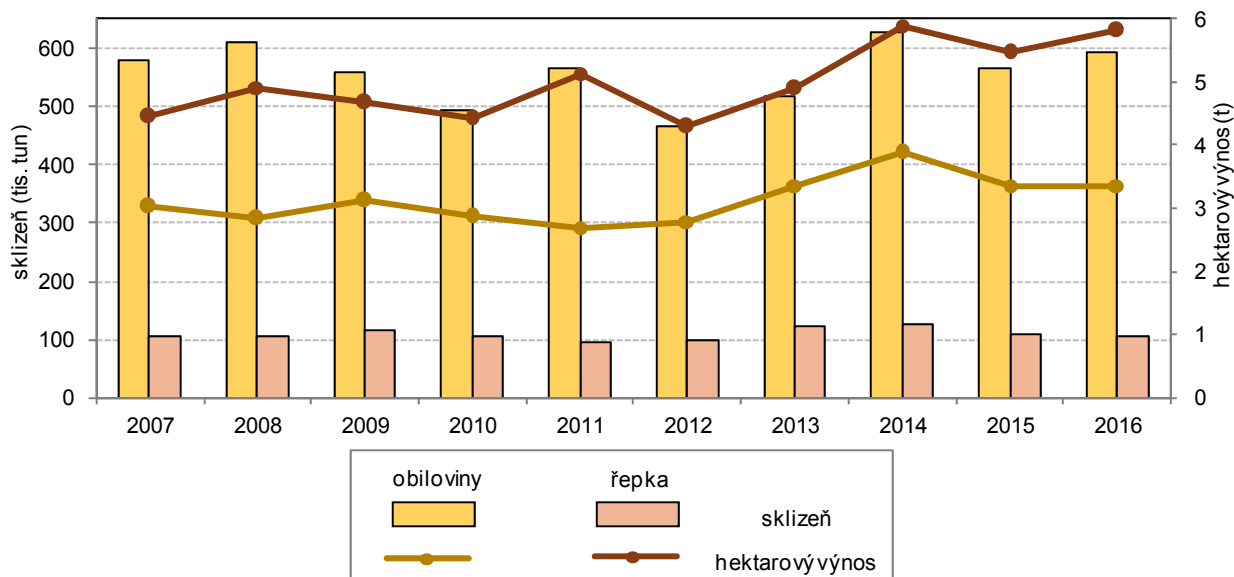
**Meziročně sklizeň
obilovin stoupla o 5 %
a sklizeň brambor
o 57,7 %**

V roce 2016 bylo z výměry 101,36 tis. ha sklizeno v Plzeňském kraji 592,5 tis. tun obilovin. Meziročně došlo k jejímu nárůstu o 5,0 %. Produkce pšenice se zvýšila o 5,4 %, ječmene o 2,2 %, naopak k poklesu došlo u žita o 8,1 % a ovsa o 18,8 %. K výraznému nárůstu produkce o 57,7 % došlo u brambor. Výrazný nárůst o 38,4 % zaznamenala **sklizeň** pícnin, kukuřice na zeleno a siláž o 42,2 %. Výnos obilovin stoupl meziročně na 5,81 t/ha, tj. o 6,2 %. V roce 2016 byl dosažený výnos ve srovnání s celorepublikovým průměrem o 0,52 t/ha nižší, tj. o 8,2 %. V mezikrajském srovnání výnosů obilovin dosáhl Plzeňský kraj na 10. místo. Brambory zaznamenaly nárůst výnosů o 51,3 %, v absolutních číslech to znamená 32,71 t/ha oproti 21,61 t/ha v roce 2015. Hektarový výnos brambor v Plzeňském kraji byl v roce 2016 vyšší než průměr na národní úrovni o 2,83 t/ha.

Skližeň obilovin v krajích v letech 2011 až 2016

Graf 3.5 Skližeň a hektarové výnosy obilovin a řepky v Plzeňském kraji

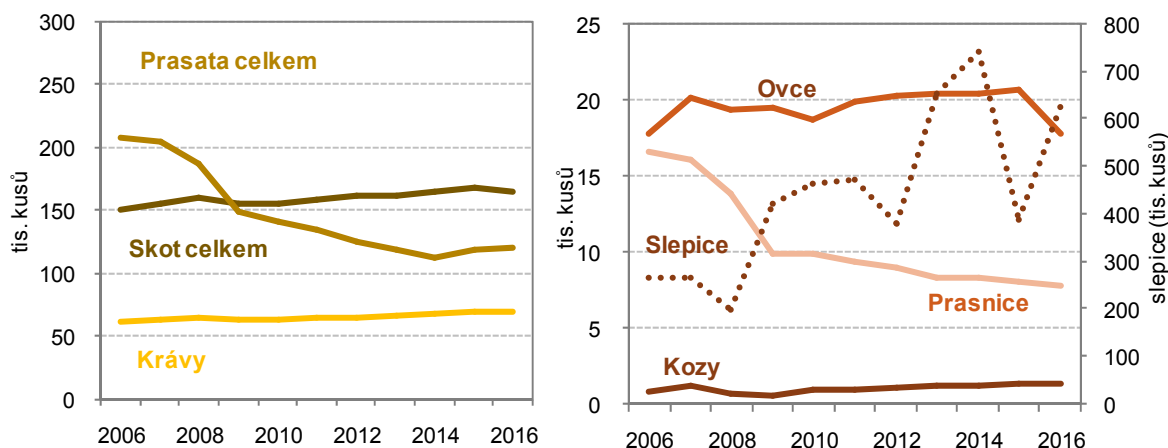
Stavy skotu, prasat, ovcí i drůbeže se meziročně snížily

Dle **soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. 2016** se stavy skotu meziročně snížily o 3 591 kusů (tj. o 2,1 %), u krav se stav snížil o 740 kusů, tj. o 1,0 %. Stav prasat se meziročně zvýšil o 2 307 kusů (tj. o 1,9 %), snížení o 244 kusů bylo zaznamenáno naopak u prasníc (tj. o 3,0 %). Stavy ovcí se snížily o 2 878 kusů (tj. o 13,9 %) a k poklesu došlo i v ostatních krajích ČR. Počet drůbeže meziročně klesl o 30 868 kusů, tj. o 1,3 %.

Intenzita chovu skotu se meziročně zvýšila

Intenzita chovu skotu²⁵ se v Plzeňském kraji meziročně lehce snížila na 53,3 kusů na 100 ha. V dlouhodobém pohledu má však mírně vzrůstající tendenci. Plzeňský kraj má druhou nejvyšší hodnotu v rámci ČR za krajem Vysočina. Ukazatel intenzity chovu prasat²⁶ má v retrospektivním pohledu dlouhodobě klesající trend. Až v roce 2015 došlo k mírnému oživení, které pokračovalo i v roce 2016, kdy ukazatel dosáhl hodnoty 62,0 kusů na 100 ha.

Graf 3.6 Stavby hospodářských zvířat v Plzeňském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

Výroba hovězího i vepřového masa roste

S nárůstem stavu hospodářských zvířat souvisí i **produkce masa**. V roce 2015 se zvýšila celková produkce masa (bez drůbežího) proti roku 2014 o 7,3 % na 26 870 tun. U hovězího masa došlo k nárůstu o 867 tun, tj. o 11,9 %, u vepřového o 956 tun, tj. o 5,4 %. Výroba jatečného skotu meziročně mírně vzrostla o 289 tun živé hmotnosti (o 1,4 %). O 3 518 tun živé hmotnosti (tj. o 13,2 %) se zvýšila výroba jatečné drůbeže. Naopak výroba jatečných prasat meziročně poklesla o 401 tun živé hmotnosti, tedy o 1,9 %.

Výroba mléka i průměrná dojivost se zvýšila, současně se snížila průměrná snáška vajec na nosnici

Výroba mléka v Plzeňském kraji se meziročně zvýšila o 1 988 tisíc litrů, tj. o 0,7 % na 306 030 tisíc litrů. Jedná se tak o čtvrtou nejvyšší produkci mléka v České republice. Se zvýšenou produkcí mléka se současně zvýšila i průměrná dojivost (7 837,3 litrů), která však i z dlouhodobého pohledu má rostoucí tendenci. V mezikrajském srovnání má Plzeňský kraj pátou nejnižší hodnotu průměrné dojivosti. Průměrná **snáška vajec** na jednu nosnici činila 309 vajec a ve srovnání s republikovým průměrem byla o 8 vajec vyšší. Přestože se snáška vajec meziročně snížila (cca o 2 vejce) o 0,6 %, v rámci ČR zaujímá šesté nejvyšší místo.

²⁵ Podíl stavu skotu na 100 ha obhospodařované zemědělské půdy

²⁶ Podíl stavu prasat na 100 ha obhospodařované orné půdy

3.5 Lesnictví

Rozloha lesů České republiky představuje 1,5 % z celkové výměry lesů EU 28. Více než tři čtvrtiny připadá na lesy ve veřejném vlastnictví, což je téměř dvakrát více než činí podíl za všechny členské země. Podíl zalesněné půdy k celkové ploše ČR je mírně pod průměrem EU. Plzeňský kraj je druhým krajem s nejvyšší plochou lesních pozemků. Zatímco se podíl lesních pozemků meziročně zvyšuje, klesá neustále podíl zemědělské půdy.

Dřevo je významným obnovitelným zdrojem energie

Lesní pozemky se v roce 2015 v Plzeňském kraji rozprostíraly na ploše o rozloze 300,6 tis. ha, tj. 39,8 % z celkové výměry kraje. Významný podíl (asi 43 % z celkové výměry pozemků) na rozloze lesních pozemků v kraji mají Klatovsko (část šumavských lesů), Tachovsko (část Českého lesa) a Rokycansko (křivoklátské a brdské lesy). V mezikrajském srovnání se řadí Plzeňský kraj s podílem 39,8 % z celkové výměry na čtvrté místo v ČR. Hodnota krajského podílu je o 5,9 procentních bodů vyšší než republikový průměr. Z dlouhodobého pohledu má výměra lesních ploch rostoucí trend, i když nárůst je velmi mírný (průměrné tempo růstu posledních pěti let je 0,05 %). Z celkové výměry lesních pozemků tvoří 292 150 ha, tj. 97,2 %, plochy dřevin. Podle druhových kategorií je v tom 84,7 % jehličnatých dřevin (247 564 ha) a 15,3 % listnatých (44 587 ha). V roce 2015 bylo v Plzeňském kraji zalesněno 2 090 ha, což je o 146 ha méně než v roce 2014. V časové řadě od roku 2008 lze zaznamenat pokles o 14,7 %.

Plzeňský kraj měl druhý nejvyšší podíl těžby jehličnatého dřeva na těžbě celkové

V Plzeňském kraji bylo v roce 2015 vytěženo celkem 1,6 mil. m³ dřeva bez kůry, z toho nejvíce dřevo jehličnaté (95,1 %). Zbytek představuje těžbu listnatého dřeva ve výši 80 750 m³ bez kůry. V mezikrajském srovnání má Plzeňský kraj druhý nejvyšší podíl těžby jehličnatého dřeva na těžbě celkové hned za krajem Vysočina. Krajský podíl převyšuje republikový průměr o 6,1 procentního bodu. Z celkové těžby dřeva představuje těžba nahodilá (612 987 m³ bez kůry) 37,4 %. Jde o jednu z forem těžby, která je prováděna za účelem zpracování stromů poškozených v důsledku škodlivých vlivů (vítr, námraza, škodlivý hmyz apod.). Z celkového objemu nahodilé těžby se jednalo o 72,6 % těžby živelní a 21,4 % způsobené hmyzími škůdci. Dále byly v roce 2015 v Plzeňském kraji provedeny na 4 338 ha výchovné zásahy v mladých porostech tzv. prořezávky a na 8 666 ha na ně navazující probírky (předmětní zásah v předmětních lesních porostech).

3.6 Průmysl

Plzeňský kraj dosahuje páté nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy měly rostoucí trend, ale produktivita práce vyjádřená podílem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance byla nižší než produktivita práce v ČR.

Plzeňský kraj dosahuje páté nejvyšší průměrné měsíční hrubé mzdy v průmyslu

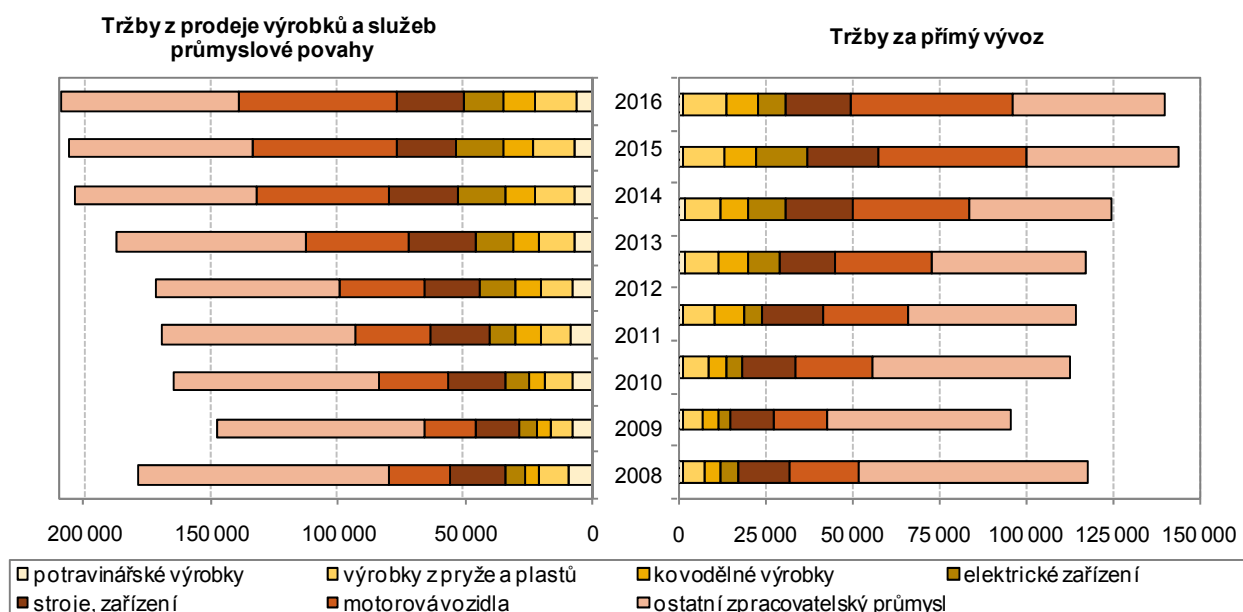
V Plzeňském kraji se v roce 2016 oproti roku 2015 zvýšil počet velkých **průmyslových podniků**²⁷ o 1 subjekt. Průměrný evidenční počet zaměstnanců vzrostl meziročně o 1 381 osob (tj. o 2,3 %) na 61 062 zaměstnanců. I když byl průměrný evidenční počet zaměstnanců v porovnání s ostatními kraji pátý nejvyšší, meziroční růst průměrného evidenčního počtu zaměstnanců vyjádřený indexem ^{2016/2015} představoval v rámci ČR pátý nejnižší index. Průměrná hrubá

²⁷ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

mzda na fyzické osoby se zvýšila o 1 305 Kč na 30 357 Kč. V mezikrajském srovnání se jednalo o pátou nejvyšší měsíční hrubou mzdu. Výše průměrné hrubé mzdy v průmyslu za ČR (30 011 Kč) byla v porovnání s Plzeňským krajem nižší o 346 Kč. V devíti krajích byla výše průměrná hrubé mzdy v průmyslu nižší než průměrná hrubá mzda za ČR. Výše průměrné hrubé mzdy v ČR byla ovlivněna především vyššími dosaženými průměrnými hrubými mzdami v Hl. městě Praze (36 037 Kč) a Středočeském kraji (35 698 Kč).

Graf 3.7 Tržby ve zpracovatelském průmyslu v Plzeňském kraji

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy mají v posledních letech rostoucí trend

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy²⁸ dosáhly v roce 2016 v běžných cenách hodnoty 213 925 mil. Kč, což představuje v porovnání s předchozím rokem zvýšení o 1,4 %. Podíl **tržeb za přímý vývoz** na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2016 v Plzeňském kraji 67,7 %, což představuje meziroční nárůst o 0,8 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se jedná o sedmý (v roce 2015 to byl osmý) nejvyšší podíl v ČR, který překračuje republikový podíl o 4,7 procentních bodů. **Produktivita práce²⁹** se meziročně snížila o 0,9 % na absolutní částku 3,503 tis. Kč. V mezikrajském srovnání dosáhla šesté nejvyšší hodnoty ležící o 622 tis. Kč pod průměrem ČR. Na poklesu produktivity práce se podílí nedostatek kvalifikovaných pracovníků, nabídka pracovní síly je jiná než jakou podnikatelé potřebují. Průmysl představuje nízkou přidanou hodnotu, a proto je poměrně snadno nahraditelný robotizovanou výrobou.

Na výši tržeb ve zpracovatelském průmyslu se nejvíce podílelo odvětví motorových vozidel

Objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve **zpracovatelském průmyslu** dosáhl výše 208 876 tis. Kč, což představuje 97,6 % z celkových tržeb v průmyslu. Meziroční nárůst těchto tržeb ve zpracovatelském průmyslu činil 1,5 %. Na výši těchto tržeb se především podílí

²⁸ Bez DPH

²⁹ Podíl tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance (běžné ceny)

3.7 Energetika

V Plzeňském kraji patří k největším výrobcům elektřiny brutto parní elektrárny. Podíl vyrobené elektřiny brutto v kraji na celkové výrobě elektřiny brutto v ČR představoval v rámci krajů pátý nejnižší podíl. Nejvíce se na výrobě elektřiny brutto v ČR podílí kraje Ústecký (29,5 %), Jihočeský (16,0 %) a Vysočina (15,0 %). Spotřeba elektřiny netto v Plzeňském regionu dosáhla v rámci krajů pátý nejnižší podíl. Nejvyšší podíl ve spotřebě elektřiny netto podle odvětví v kraji má průmysl (38,1 %) a obchod, služby, školství a zdravotnictví (27,5 %) a domácnosti (27,5 %). Nejvyšší spotřeba elektřiny netto byla zaznamenána v kraji Středočeském.

Největší podíl na výrobě elektřiny brutto měly v Plzeňském kraji parní elektrárny

Energetika patří k průmyslovým odvětvím, která se zabývají získáváním, přeměnou a distribucí všech forem energie. V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 vyrobeno 1 286,1 GWh elektřiny brutto³⁰. Meziročně se snížila výroba elektřiny brutto o 12,9 %, a to ve všech typech elektráren kromě vodních včetně přečerpávacích. Jediné vodní včetně přečerpávacích elektráren zaznamenaly meziroční růst o 20,8 GWh. V rámci republiky představuje **výroba brutto elektřiny** v Plzeňském kraji 1,5 % z celkové výroby elektřiny brutto v ČR a řadí Plzeňský kraj na páté nejnižší místo, nejvyšší podíl (29,5 %) z republikové výroby elektřiny brutto má kraj Ústecký. Přestože parní elektrárny zaznamenaly ve výrobě elektřiny brutto v Plzeňském regionu nejvyšší meziroční pokles (20,6 %), patřily stále k největším výrobcům elektrické energie, jejich podíl tvořil 58,7 % z celkově vyrobené brutto elektřiny v kraji. K dalším elektrárnám, které se nejvíce podílely na výrobě elektřiny brutto v Plzeňském regionu, patřily elektrárny plynové a spalovací (18,4 %) a fotovoltaické (16,4 %). V roce 2016 činil instalovaný výkon elektrizační soustavy v regionu 550,6 MW a jeho podíl na ČR představoval 2,5 %. Nejvyšší instalovaný výkon měly elektrárny parní (255,2 MW) a fotovoltaické (210,3 MW).

Z pohledu odvětví má nejvyšší podíl na spotřebě elektřiny v kraji průmysl

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji spotřebováno 3 047,8 GWh elektřiny netto³¹. Meziročně to představuje zvýšení o 4,6 %. Podíl regionu na celkové **spotřebě elektřiny** v ČR činil 5,3 %. Jednalo se o pátý nejnižší podíl v rámci ČR. Z hlediska odvětvové struktury největší podíl na spotřebě elektřiny má odvětví průmyslu (38,1 %), obchod, služby, školství a zdravotnictví (27,5 %) a domácnosti (27,5 %). Spotřeba elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele dosáhla v Plzeňském kraji 1 452,5 kWh, meziročně vzrostla o 4,1 %. Ve spotřebě elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele se umístil Plzeňský kraj na šestém místě, nejvyšší spotřebu vykázal kraj Středočeský (1 953,3 kWh) a naopak nejnižší spotřeba byla v kraji Jihomoravském (1 087,5 kWh). Proti celorepublikovému průměru spotřeby elektřiny v domácnostech na jednoho obyvatele (1 402,9 kWh) byla krajská spotřeba elektřiny netto o 49,6 kWh vyšší.

³⁰ Celková výroba elektřiny na svorkách generátorů

³¹ Celková spotřeba elektřiny brutto (vlastní spotřeba na výrobu elektřiny + spotřeba na přečerpání v přečerpávacích vodních elektrárnách + ztráty v sítích)

3.8 Stavebnictví

V roce 2016 se produkce ve stavebnictví za členské země EU 28 meziročně zvýšila o 1,3 %, u země v eurozóně byl růst o 0,3 p.b. vyšší. Zatímco růst v eurozóně byl dosažen hlavně díky stavebnímu inženýrství, tak u zbývajících členských zemí EU bylo dynamiky stavební produkce dosaženo díky produkci pozemních staveb. Stavební produkce však v ČR reálně poklesla o 7,6 %. V mezikrajském porovnání je Plzeňský kraj na sedmém místě u výše podílu objemu stavebních prací „S“ podle místa stavby na republikovém úhrnu.

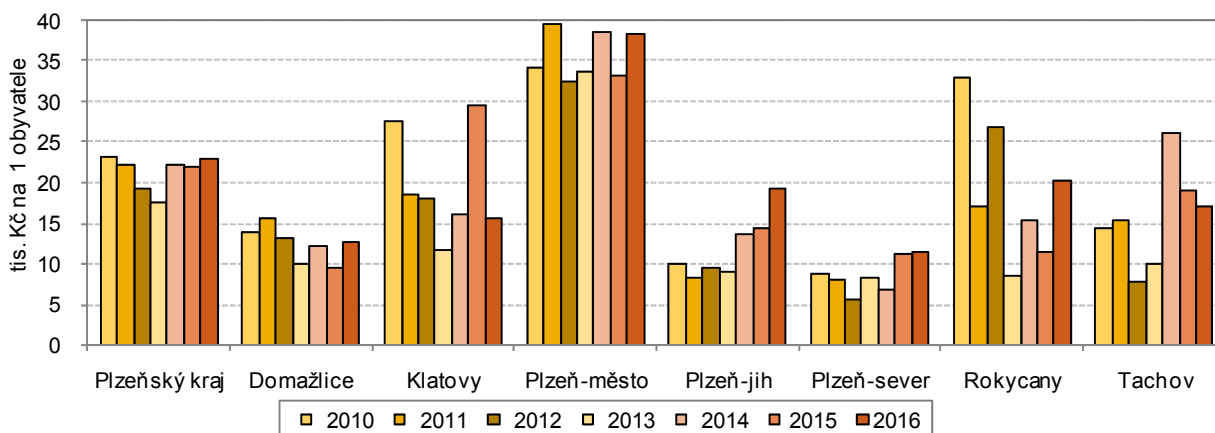
Objem základní stavební výroby podle sídla podniku meziročně poklesl o 7,8 %

Počet stavebních podniků zaměstnávajících 50 a více zaměstnanců se sídlem v kraji se v regionu dlouhodobě snižuje (z 31 v roce 2011 na 25 v roce 2016). Meziročně se snížil průměrný evidenční počet zaměstnanců ve stavebnictví z 3 027 na 2 933 zaměstnanců. Průměrná hrubá měsíční mzda v tomto odvětví meziročně stoupla o 1 707 Kč, tj. o 5,6 % (na 32 202 Kč). V roce 2016 představovala dosažená výše průměrné měsíční hrubé mzdy v kraji 97,7 % této mzdy v celé ČR. Objem **základní stavební výroby** (dále jen ZSV) **podle sídla podniku** v kraji meziročně klesl o 7,8 % na 5 858 mil. Kč (v běžných cenách). Na republikové úrovni ZSV poklesla o 13,2 %. Produktivita ZSV vyjádřená jako podíl ZSV na 1 zaměstnance dosáhla hodnoty 1 997 tis. Kč, což je v meziročním porovnání o 4,9 % méně. Z hlediska struktury ZSV se objem snížil u pozemního stavitelství o 6,5 % a u inženýrského stavitelství o 9,3 %.

Objem stavebních prací „S“ podle místa stavby se meziročně zvýšil o 4,8 %

Objem stavebních prací „S“ v tuzemsku podle místa stavby³² se meziročně zvýšil o 4,8 % (na 13 313 mil. Kč), a to zejména vlivem navýšení objemu prací u nové výstavby, rekonstrukcí, modernizací a nebytových staveb. V rámci kraje se snížil objem stavebních prací „S“ podle místa stavby na Klatovsku o 47,8 %, a to zejména vlivem poklesu nové výstavby, rekonstrukcí, modernizací, oprav a údržby. Naopak vysoký meziroční nárůst u všech druhů výstavby byl dosažen v okrese Rokycany (o 78,7 %). Veřejné zakázky v kraji, které představovaly téměř polovinu stavebních prací „S“ podle místa stavby, meziročně klesly o 20,5 %. Největší meziroční pokles veřejných zakázek zaznamenaly v okresech Klatovy (64,6 %) a Plzeň-jih (55,1 %). V přepočtu objemu stavebních prací „S“ na 1 obyvatele dosáhl Plzeňský kraj hodnoty 23 046, což je vůči celorepublikové hodnotě údaj vyšší o 3,3 %.

Graf 3.8 Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv podle místa stavby v okresech Plzeňského kraje (za podniky s 20 a více zaměstnanci)

³² Za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Počet stavebních povolení stoupl o 8,3 %

V Plzeňském kraji bylo v průběhu roku 2016 vydáno 5 614 **stavebních povolení**. Z celkového počtu vydaných stavebních povolení v ČR tvořil počet povolení v kraji 6,7 %. Z meziročního srovnání je patrný nárůst počtu vydaných stavebních povolení o 8,3 %. Z vydaných stavebních povolení byla polovina určena na stavby budov (49,6 %), a to zejména budov bytových (29,1 %) a nebytových (20,5 %). Stavební povolení pro nové stavby se na celkovém počtu podílejí jednou čtvrtinou. V meziročním srovnání podle struktury došlo ke zvýšení počtu stavebních povolení u nových nebytových budov (o 15,3 %) a patrný nárůst vykazuje i počet povolení u staveb na ochranu životního prostředí (o 10,6 %). U ostatních staveb došlo k celkovému navýšení (o 19,3 %).

Orientační hodnota staveb se zvýšila

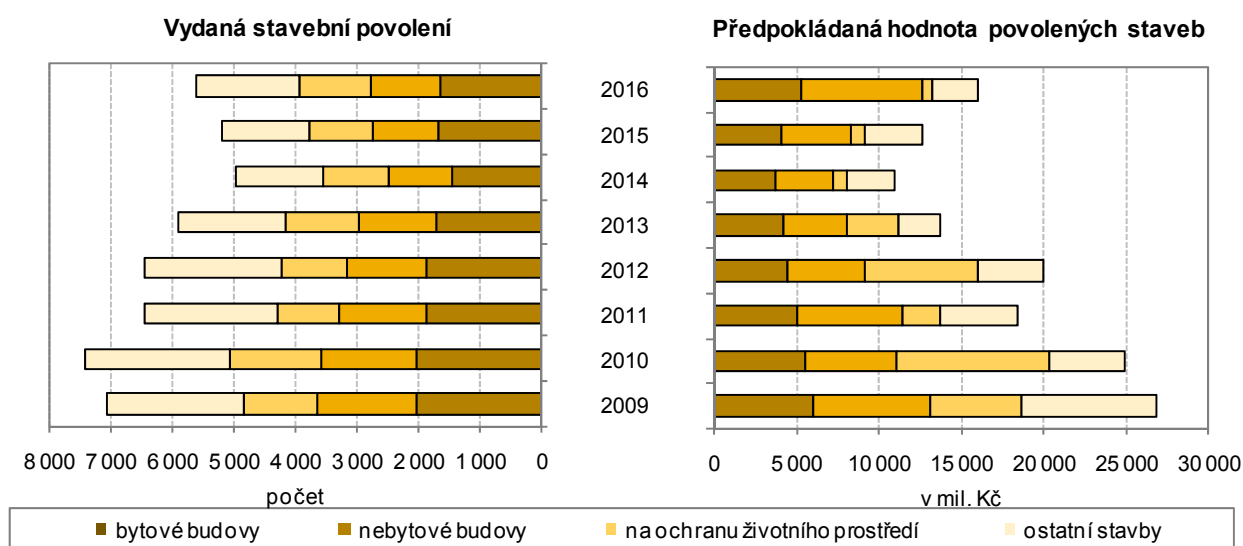
Výraznou proměnou prošla také **orientační hodnota staveb**, která v Plzeňském kraji činila celkem 16 060 mil. Kč, což znamená meziroční nárůst o 27,4 %. Z celkového objemu celorepublikové orientační hodnoty vydaných stavebních povolení činila hodnota v Plzeňském kraji 5,6 %, což představuje pátý nejvyšší podíl v rámci ČR. Orientační hodnota staveb na 1 stavební povolení stoupla meziročně o 17,6 % a jde druhým rokem o stoupající hodnotu (index 2014/2015 činil 114,6 %). Z hlediska mezikrajského srovnání orientační hodnoty staveb na 1 stavební povolení Plzeňský kraj dosahuje šestého místa. Z hlediska struktury z celkové orientační hodnoty povolovaných staveb tvořila nejvíce vydaná stavební povolení na budovy, a to 78,5 %, na tom se podílely bytové budovy 41,6 % a zbytek 58,4 % připadá na nebytové budovy. Ostatní stavby tvoří 22,1 % a stavby na ochranu životního prostředí 4,1 % z celkové orientační hodnoty stavebních povolení v kraji. Orientační hodnota staveb environmentálního charakteru v kraji se proti roku 2015 snížila o 19,8 %. V roce 2016 tvořila orientační hodnota staveb na ochranu životního prostředí v Plzeňském kraji 3,8 % z celkové republikové orientační hodnoty stavebních povolení na tyto stavby.

K nejvyššímu meziročnímu nárůstu počtu stavebních povolení i jejich orientační hodnoty došlo v okresech Plzeň-sever a Tachov

Z celkového počtu **stavebních povolení** v Plzeňském kraji jich bylo nejvíce vydáno v okresech Plzeň-sever (více jak jedna čtvrtina) a Plzeň-město (téměř jedna pětina). Ve srovnání s předchozím rokem došlo k nejvyššímu nárůstu v okresech Plzeň-sever (o 26,2 %) a Tachov (o 10,1 %). Přestože podíl vydaných stavebních povolení byl v okrese Plzeň-město druhý nejvyšší, v meziročním srovnání došlo ke stagnaci. Okresem, který vykazuje proti minulému období pokles, je okres Plzeň-jih a to o 3,5 %. K nejvyššímu nárůstu orientační hodnoty povolovaných staveb z pohledu okresního členění došlo v okrese Plzeň-jih (o 52,6 %) a Rokycany (o 50,3 %), a to zejména u stavebních povolení na výstavbu budov nebytových a na ochranu životního prostředí. U stavebních povolení na ochranu životního prostředí v meziročním srovnání nejvíce vzrostla orientační hodnota staveb v okrese Plzeň-jih (o 364,7 %), v okrese Rokycany (o 134,5 %) a dále v okrese Tachov (o 14,2 %). Naopak výrazný pokles v orientačních hodnotách staveb v této kategorii stavebních povolení byl zaznamenán v okresech Domažlice (o 69,5 %), Klatovy (o 80 %) a Plzeň-město (o 24,6 %). Orientační průměrné i celkové hodnoty povolených staveb (na 1 stavební povolení) meziročně vzrostly ve všech okresech kromě Klatov, kde došlo k poklesu průměrné hodnoty stavebního povolení o 7,9 %. Nejvyšší hodnota na jedno stavební povolení byla dosažena v okrese Plzeň-město, druhá nejvyšší v okrese Tachov, a naopak druhá nejnižší v okrese Klatovy a nejnižší v okrese Plzeň-sever. Meziroční nárůst průměrné orientační hodnoty povolených staveb se nejvíce

projevil ve čtyřech okresech, z toho nejvíce v okrese Plzeň-jih (o 58,1 %), v okrese Rokycany (o 51,4 %), v okrese Domažlice (o 33,9 %) a v okrese Tachov (o 25,1 %).

Graf 3.9 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Plzeňském kraji

Orientační hodnota povolovaných staveb na ochranu životního prostředí dlouhodobě klesá

S ohledem na častější výkyvy počasí, zejména na rizika povodní, mají významnou úlohu v dnešní době **stavby na ochranu životního prostředí**. Celkově bylo vydáno v kraji 1 154 stavebních povolení na stavby ochrany životního prostředí, přičemž průměrná hodnota stavby na 1 stavebního povolení dosáhla v Plzeňském kraji 1,74 mil. Kč. V mezikrajském srovnání činí podíl celkové předpokládané hodnoty povolených staveb na ochranu životního prostředí v Plzeňském kraji pátou nejnižší hodnotu, a to 3,9 %. V dlouhodobém horizontu 5 let tento ukazatel nepřetržitě klesá stejně jako absolutní hodnoty, z hodnoty 6 808 mil. Kč v roce 2012 na hodnotu 665 mil. Kč v roce 2016.

3.9 Bytová výstavba

V Plzeňském kraji byla zahájena výstavba největšího počtu bytů od roku 2009

V roce 2016 byla v Plzeňském kraji **zahájena** výstavba 2 170 bytů. Ve srovnání s předcházejícím rokem to znamenalo razantní nárůst o 40,2 % (o 622 bytů). Na celkové zahájené bytové výstavbě v ČR se Plzeňský kraj podílí 8,0 %. Celorepublikově vede v počtu zahájených bytů Středočeský kraj (5 463 bytů) následovaný Jihomoravským krajem (3 776 bytů). Nejnižší počet zahajovaných bytů byl v krajích Karlovarském a Libereckém; Plzeňskému kraji patří v mezikrajském srovnání páté místo. Z celkového počtu zahájených bytů v Plzeňském kraji bylo 44,0 % v rodinných domech a 20,9 % v domech bytových. Dále bylo zahájeno 168 bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným (62 bytů) a bytovým (142 bytů) domům. V rámci kraje vzrostlo zahájení bytové výstavby meziročně nejvíce v okresech Plzeň-město (o 91,8 %), což představuje 1 007 bytů a Tachov (o 39,4 %), kde byla zahájena výstavba 230 bytů. K nejnižšímu meziročnímu nárůstu došlo v okrese Domažlice (o 17,1 %). Pokles počtu zahájených bytů byl v okresech Rokycany (o 32,4 %) a Klatovy (o 17,8 %). Největší výstavba bytů v rodinných domech byla zahájena v okresech Plzeň-sever (234 bytů) a v okrese Plzeň-město (217 bytů), naproti tomu nejméně bylo zahájeno v okrese Klatovy (64 bytů)

a Tachov (86 bytů). Největší výstavba bytů v bytových domech byla zahájena v okresech Plzeň-město (644 bytů) a v okrese Tachov (87 bytů), nejnižší výstavba byla zahájena v okrese Domažlice (6 bytů) a v okrese Rokycany nebyla zahájena žádná nová výstavba bytů.

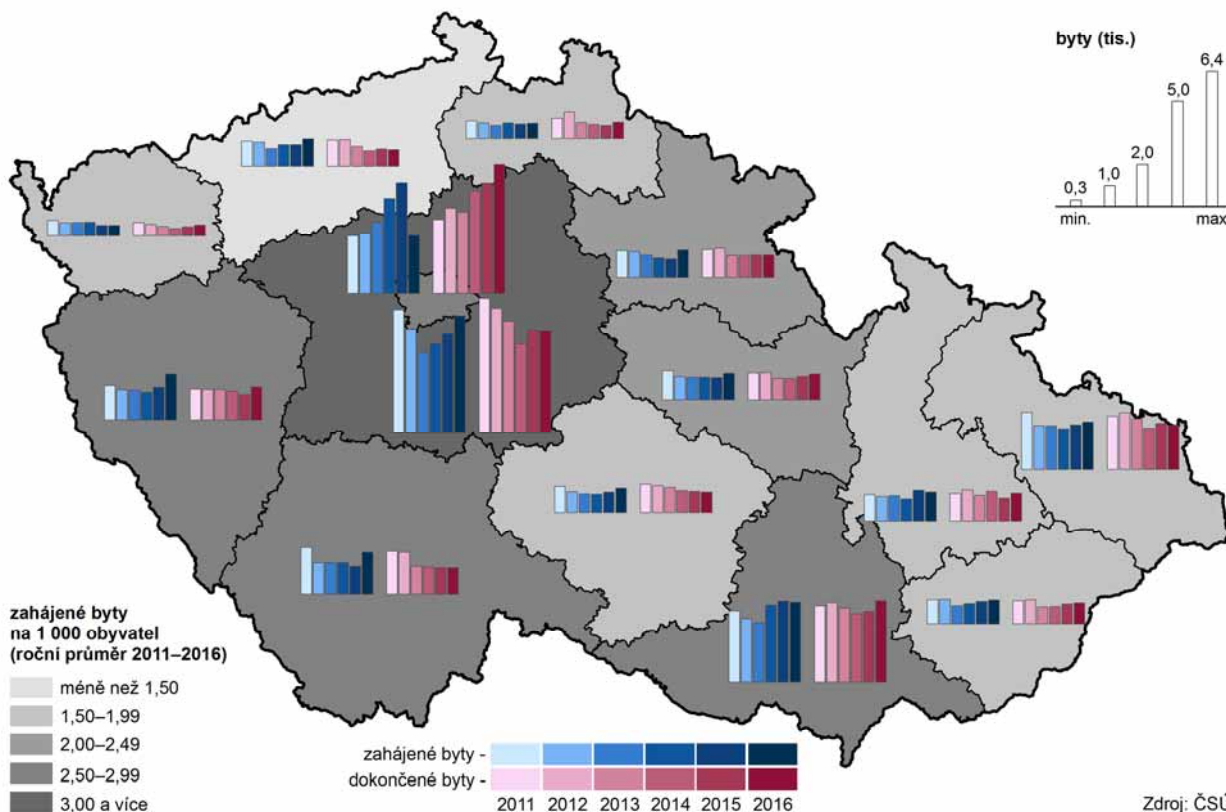
V roce 2016 bylo meziročně dokončeno 1 561 bytů, což je nejvíce od roku 2011

V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 **dokončeno** 1 561 bytů, což je o 29,2 % více než v předchozím roce. Ve všech okresech, s výjimkou okresu Plzeň-jih, došlo k nárůstu dokončených bytů. Nejvíce bytů bylo dokončeno v okrese Plzeň-město (583 bytů), Plzeň-sever (311 bytů) a Rokycany (148 bytů), k největšímu meziročnímu nárůstu došlo v okrese Plzeň-město (o 49,9 %). Meziročně došlo k poklesu o 17,3 % v okrese Plzeň-jih, kde počet dokončených bytů klesl na 141 bytů. Nejvyšší počet bytů **v rodinných domech** byl dokončen v okresech Plzeň-město (229 bytů) a Plzeň-sever (216 bytů), nejnižší počet bytů byl dokončen v okresech Klatovy (91 bytů), Tachov (70 bytů) a Domažlice (83 bytů). Nejvyšší počet bytů **v bytových domech** byl dokončen v okresech Plzeň-město (278 bytů) a Plzeň-sever (70 bytů), žádný byt nebyl v bytovém domě dokončen v okresech Domažlice a Rokycany.

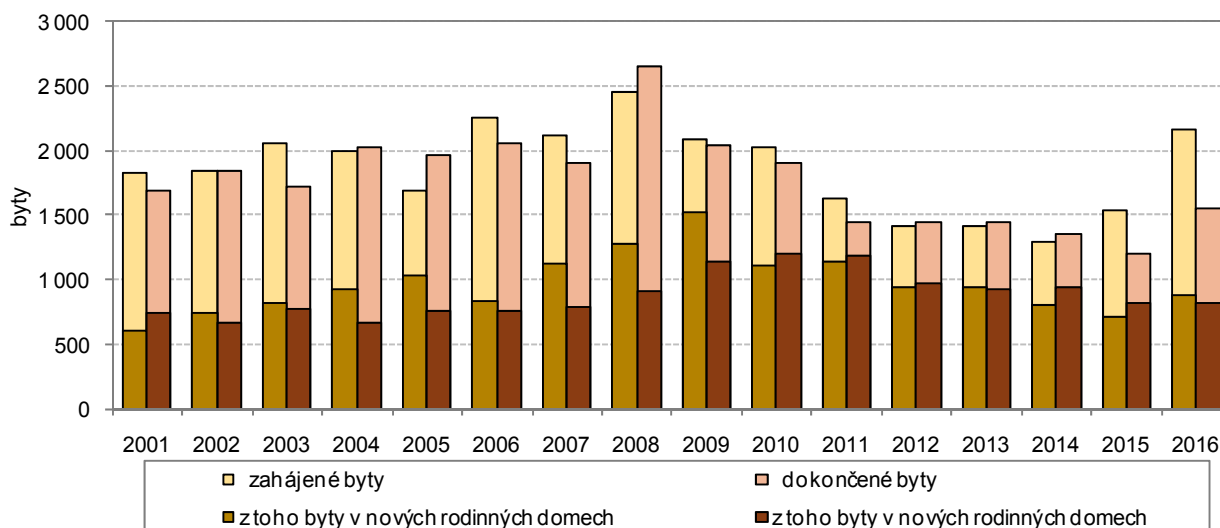
Počet dokončených bytů v regionu představuje 5,7 % z celkového počtu v ČR

Nejvíce bytů bylo v mezikrajském srovnání dokončeno v Hl. městě Praze (6 092 bytů), ve Středočeském kraji (4 860 bytů) a v kraji Jihomoravském (3 833 bytů). Naopak nejméně bytů bylo v roce 2016 dokončeno v kraji Karlovarském (501 bytů), Libereckém (786 bytů) a Ústeckém (780 bytů). Plzeňský kraj se počtem dokončených bytů umístil v mezikrajském srovnání na pátém nejvyšším místě. Počet dokončených bytů v regionu představuje 5,7 % z republikového počtu celkem.

Bytová výstavba v krajích ČR v letech 2011 až 2016

Graf 3.10 Bytová výstavba v Plzeňském kraji

Poprvé od roku 2008 se intenzita bytové výstavby v kraji zvýšila

Intenzita bytové výstavby udává počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel, což lépe vystihuje aktivity v bytové výstavbě s ohledem na počet obyvatel daného regionu. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2008, kdy na 1 000 obyvatel bylo dokončeno téměř 5 bytů. Od tohoto období již hodnota ukazatele klesá až do roku 2015 (2,1 dokončených bytů na 1 000 obyvatel) v důsledku absolutního poklesu počtu dokončených bytů. Zlom nastal v roce 2016, kdy poprvé od roku 2008 tento ukazatel meziročně stoupl o 28,8 % na hodnotu 2,70. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo v kraji Ústeckém (0,95) a Zlínském (1,67). V porovnání s republikovým průměrem (2,6) je hodnota ukazatele v Plzeňském kraji vyšší o 0,1 a v mezikrajském srovnání se Plzeňský kraj umístil na čtvrtém místě.

Okres Plzeň-město má u dokončených bytů nejnižší obytnou plochu v kraji

Obytná plocha na 1 dokončený byt v m² částečně vypovídá o komfortu bydlení a též v sobě odráží i charakter poptávky z hlediska velikosti bytu (a tím i ceny), které se stavební firmy přizpůsobují. Průměrná hodnota tohoto ukazatele v celorepublikovém měřítku činí 72,8 m² a v posledních čtyřech letech klesá. V Plzeňském kraji došlo meziročně k poklesu průměrné obytné plochy 1 dokončeného bytu na 71,1 m² oproti 77,8 m² v roce 2015. V meziokresním srovnání má okres Plzeň-město nejnižší hodnotu, a to 65,5 m², současně se jedná o nejnižší hodnotu od roku 2007. Ve srovnání s městskými aglomeracemi jsou na tom hůře Praha, která vykazuje 59,1 m² a Brno s 54,6 m². Uvedené hodnoty mohou ukazovat na vyšší poptávku po malometrážních bytech, což souvisí s celou řadou faktorů, kterými jsou cena za 1 m², nedostatečná kupní síly obyvatelstva, ale i demografické vlivy (nárůst počtu jednočlenných domácností zejména v městských aglomeracích). Nejvyšší hodnota ukazatele byla zaznamenána v okrese Plzeň-jih (82,2 m²). U nových rodinných domů je tento ukazatel dlouhodobě stabilizován a osciluje v krajském průměru kolem 90 m². V meziokresním srovnání vykazuje nejnižší obytnou plochu okres Tachov (82,8 m²) a nejvyšší okres Domažlice (96,9 m²). Průměrná hodnota nově postaveného rodinného domu v Plzeňském kraji dosáhla 3 144 tis. Kč, nejvyšší je tato hodnota v Praze, kde v průměru činí 5 186 tis. Kč.

Ceny nemovitostí dlouhodobě rostou mnohem rychleji než index spotřebitelských cen

Bytová výstavba má oproti jiným odvětvím průmyslu svá specifika. Jde především o omezenou možnost stavební (developerské) firmy prodat bytovou nemovitost mimo regionální trhy s nemovitostmi. Situace na regionálním trhu s bytovými nemovitostmi je závislá na sociální a ekonomické prosperitě regionu, kupní síle domácností a demografickém vývoji v regionu. Ekonomické oživení v poslední době sebou nese i příznivá data o bytové výstavbě v roce 2016. Z makroekonomického hlediska tvoří výdaje na bydlení značnou část rozpočtu domácností a díky vlivu růstu reálných mezd tyto rozpočty posilují. Poptávku po bydlení pak podpořily i nízké úrokové sazby u hypoték. Vyšší poptávka ovlivňuje růst ceny bytových nemovitostí od roku 2014, ceny nemovitostí nepřetržitě rostou a dokonce již překročily svá historická maxima. V EU se ceny bytů, rodinných domů a stavebních pozemků vyvíjejí obdobně.

3.10 Doprava

Nejvyšší hustotu dopravní sítě mají okresy Plzeň-město, Plzeň-jih a Rokycany

Silniční síť v Plzeňském kraji tvoří 5 132,0 km komunikací. Převážná část dopravních komunikací je tvořena silnicemi III. třídy (60,6 %). Dálnice D5 měří 109,2 km a prochází na území Plzeňského kraje pěti okresy (Rokycany, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Tachov). Nejdelší část dálnice probíhá okresem Tachov (41,0 %). Pro porovnávání mezikrajské i meziokresní lze vycházet s různých kritérií. Jedním z nich je i celková **hustota silniční a dálniční sítě** v m/km². V Plzeňském regionu dosáhla hustota dopravní sítě hodnoty 670,9 m/km². V rámci kraje má nejvyšší hustotu dopravní sítě (včetně D5) okres Plzeň-město (907,9 m/km²), Plzeň-jih (791,5 m/km²) a Rokycany (738,2 m/km²), naopak nejnižší hustotu vykazuje okres Klatovy (584,2 m/km²). Hustota dálniční sítě je nejvyšší v okrese Plzeň-město (44,3 m/km²), Rokycany (39,4 m/km²) a Tachov (32,5 m/km²), za kraj celkem pak 14,3 m/km². Česká republika dosahuje hustoty dopravní sítě (včetně dálnic) 706,9 m/km². V mezikrajském srovnání nejvyšší hustoty dosahuje kraj Středočeský (881,1 m/km²) a Pardubický (795,1 m/km²), naopak nejnižší hustotu má Hl. město Praha (170,0 m/km²). Plzeňský kraj se zařadil mezi kraje na osmé místo.

Dopravních prostředků na silnicích stále přibývá

Podle údajů z centrálního registru **vozidel** bylo v roce 2016 evidováno v Plzeňském kraji 315 974 osobních aut (vč. dodávkových). Ve srovnání s předchozím obdobím to znamená nárůst o 3,6 % (tj. o 11 006 aut). K nárůstu došlo u všech druhů vybraných silničních vozidel, a to u nákladních aut o 4,4 %, u autobusů o 3,3 %, u návěsů a přívěsů celkem o 5,3 % a u motocyklů o 2,7 %.

3.11 Cestovní ruch³³

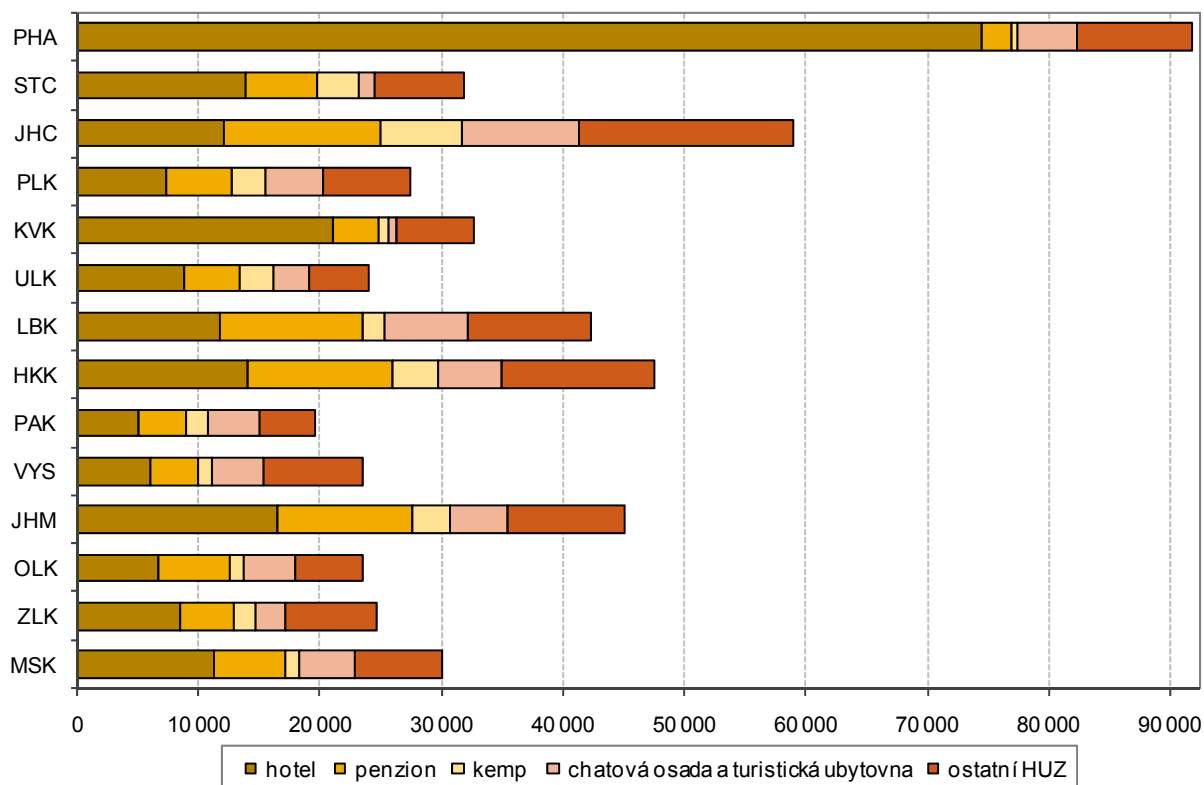
Počet hromadných ubytovacích zařízení se v Plzeňském kraji meziročně snížil o 2

K využití služeb cestovního ruchu bylo v regionu k dispozici v roce 2016 celkem 519 **hromadných ubytovacích zařízení** (dále jen HUZ) s 28 375 lůžky. Téměř polovina HUZ v regionu se nachází v okrese Klatovy (významná šumavská rekreační centra), a to 46,4 %. Na druhém místě se v kraji se 13,7 % umístil okres Plzeň-město. V okresech Domažlice a Tachov tvořila HUZ po desetíně z krajského počtu (lesnaté rekreační části Českého lesa). Meziročně se počet

³³ Na základě výsledků projektu MMR „Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu“ došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

HUZ v kraji lehce snížil o 0,4 % (tj. o 2 HUZ). Lůžková kapacita stálých lůžek (bez příležitostných) se meziročně zvýšila o 128 lůžek, tj. o 0,4 %. Ke kvalitativním ukazatelům hodnocení úrovně HUZ cestovního ruchu patří ukazatele **využití pokojů a lůžek**. V Plzeňském kraji dosahuje tento ukazatel 34,3 %, což představuje sedmou nejvyšší hodnotu v ČR.

Graf 3.11 Lůžka v HUZ podle kategorie ubytovacího zařízení a krajů

Počet hostů v Plzeňském kraji představuje 3,6 % klientely České republiky

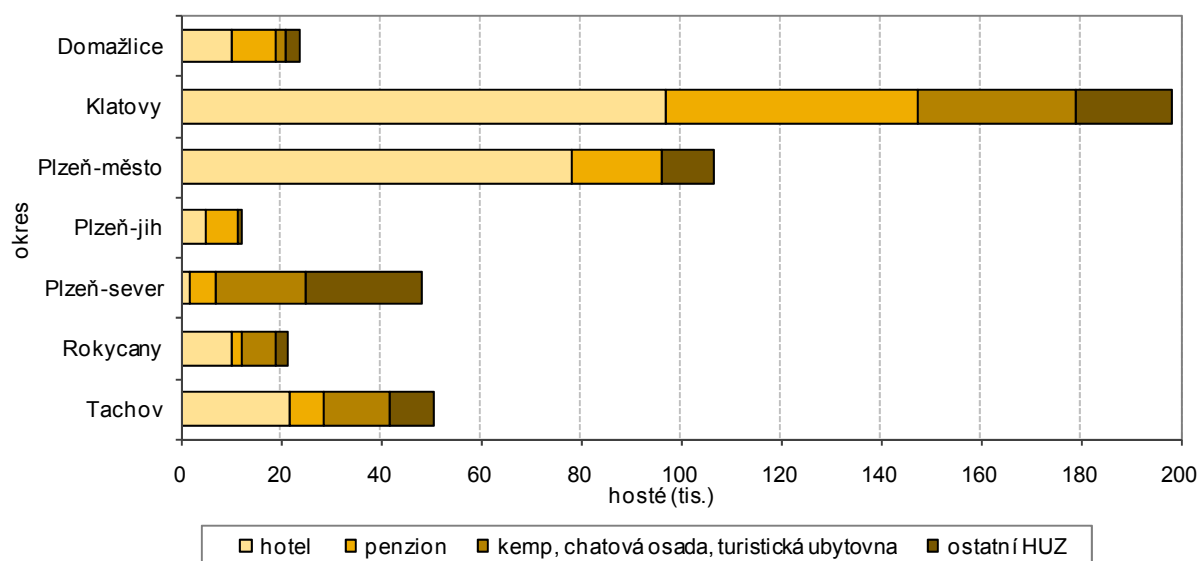
Plzeňský region v roce 2016 navštívilo 660 011 hostů, což představuje ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku nárůst o 1,5 % (o 9,8 tis. hostů). Počet **hostů** v kraji v roce 2016 představoval necelá 4 % z celkového počtu návštěvníků ČR a zařadil se tak na páté nejnížší místo v mezikrajském srovnání. Oproti stejnému období roku 2015 nebyl zaznamenán pokles počtu hostů v žádném kraji v ČR. Počet návštěvníků nejvíce vzrostl ve srovnání s minulým obdobím v kraji Karlovarském (o 11,5 %), Vysočina (o 10,3 %) a Olomouckém (o 9,6 %). Nejnížší nárůst zaznamenal právě náš Plzeňský kraj (o 1,5 %). V přepočtu hostů na 1 000 obyvatel zaujímá Plzeňský kraj s hodnotou 1 142,6 osmé nejvyšší místo mezi kraji ČR.

Plzeňský kraj má nejnížší meziroční přírůstek v počtu přenocování mezi kraji

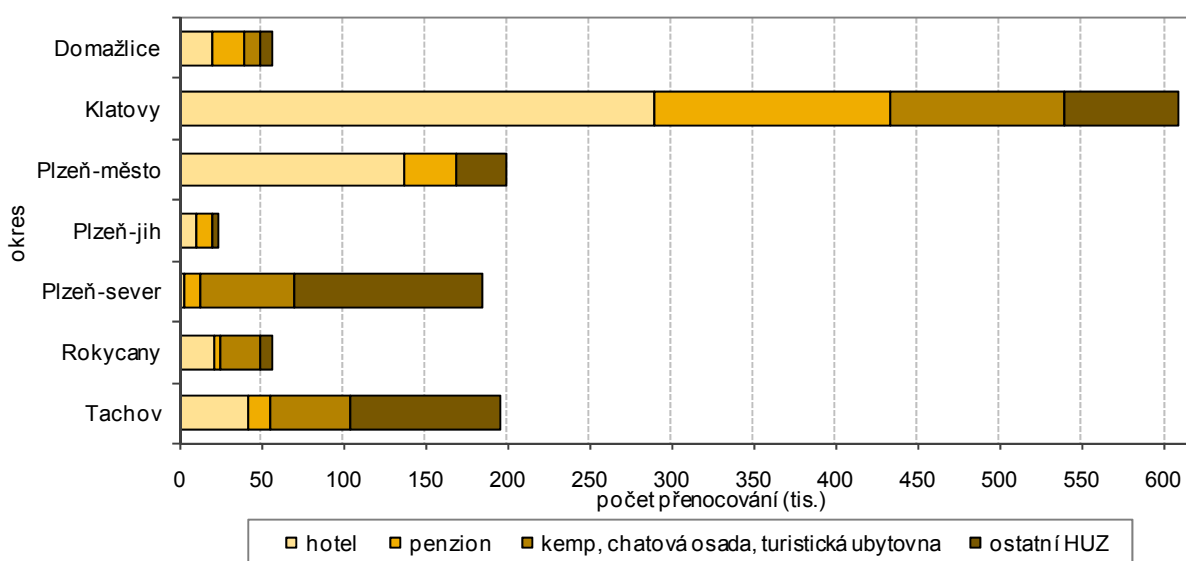
Počet **přenocování** hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v meziročním srovnání vzrostl o 0,9 %. Za poslední tři roky se průměrný počet přenocování pohybuje kolem 2,6 dne, z toho vyplývající průměrná doba pobytu činí 3,6 dne. Právě stagnující doba pobytu determinuje krátkodobější charakter těchto cest. V rámci ČR nedošlo proti sledovanému období roku 2015 u žádného kraje k poklesu počtu přenocování. Všechny kraje vykazují přírůstek, z toho nejvyšší kraje Ústecký (9,6 %), Jihočeský (8,7 %) a Olomoucký (8,4 %). Nejnížší přírůstek se pak projevil právě v kraji Plzeňském (jen o 0,9 %). S průměrnou dobou pobytu 3,6 dne se Plzeňský kraj řadí ve srovnání s ostatními regiony na páté nejnížší místo v ČR a leží pod republikovým průměrem o 0,1 dne.

Graf 3.12 Hosté ubytovaní v HUZ podle kategorie ubytovacího zařízení v okresech Plzeňského kraje v roce 2016

Graf 3.13 Počet přenocování hostů v HUZ podle kategorie ubytovacího zařízení v okresech Plzeňského kraje v roce 2016

Největší zastoupení mezi zahraniční klientelou mají turisté z Německa

Z detailního pohledu na strukturu hostů je zřejmé, že **tuzemští návštěvníci** (rezidenti) tvořili převážnou část hostů, tj. 64,8 %. Mezi **zahraniční klientelou** mají největší zastoupení tradičně turisté z Německa (110,1 tis. osob). Další početnou cílovou skupinou jsou návštěvníci ze Slovenska (13,5 tis.) a z Číny (11,8 tis.). Z celkového počtu německých turistů v České republice navštívilo Plzeňský kraj pouhých 5,9 %. Proti roku 2015 došlo v kraji k výraznému růstu počtu turistů z Tchaj-wanu a z Číny. Naopak ke snížení došlo např. u počtu hostů z Rakouska (o 37,5 %).

Významným centrem kongresové turistiky je město Plzeň

Jedním ze zajímavých a stále se rozvíjejících součástí cestovního ruchu je **kongresová turistika**. Do ČR v roce 2016 přijelo 1 338,8 tis. účastníků konferencí/kongresů. Ve stejném období bylo v Plzeňském kraji realizováno 389 konferencí/kongresů s 43,2 tis. účastníky (tj. 3,2 % z úhrnu v ČR).

Významným centrem kongresové turistiky je především město Plzeň a okolí se svojí polohou, dopravní dostupností a zejména potenciálem vhodných konferenčních prostor (hotely, univerzitní prostory apod.). Se svým bohatým kulturním a společenským životem může Plzeň nabídnout v rámci doprovodných programů doplnění pořádaných akcí kulturními, společenskými i sportovními aktivitami. Z časové řady uskutečněných kongresů a konferencí je vidět proměnlivý charakter realizace těchto odborných akcí, a to nejen v samotném kraji, ale i v ČR.

Plzeňský kraj zahrnuje turistické regiony Plzeňsko a Český les a Šumavu

Významným fenoménem v oblasti cestovního ruchu jsou **turistické regiony** a oblasti. Plzeňský kraj zahrnuje turistickou oblast Plzeňsko, Český les a část území turistického regionu Šumava, kde další část tvoří území Jihočeského kraje. V roce 2016 navštívilo turistický region Plzeňsko a Český les 449,8 tis. hostů, z toho 205,2 tis. zahraničních návštěvníků, tj. 45,6 %. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2015 došlo jen k mírnému nárůstu počtu hostů (o 0,5 %). Šumavu navštívilo v roce 2016 celkem 624,8 tis. turistů.

Cestovní ruch v Plzeňském kraji má dlouholetou tradici

Cestovní ruch v Plzeňském kraji má dlouhodobou tradici. Pro svoji atraktivitu je region vyhledávanou destinací nejen pro turisty a návštěvníky toužící po poznání, ale i pro turisty-sportovce. Rozvoj cestovního ruchu je determinován přírodními podmínkami kraje, úrovní životního prostředí a v neposlední řadě i množstvím kulturních a historických památek. Důležitým atributem rozvoje cestovního ruchu je i významná strategická poloha Plzeňského kraje spojující východ se západem.

3.12 Ceny

Index spotřebitelských cen není regionálně zjišťován

Míra **inlace** vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu představuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců. Tato míra inflace činila v roce 2016 v ČR 0,7 %. V časové řadě od roku 2000 se její výše pohybovala od 0,1 % v roce 2003 do 6,3 % v roce 2008.

4. Životní prostředí

Od začátku tisíciletí sedminásobně vzrostl počet ekologicky hospodařících farem a takto obhospodařované půdy více než dvojnásobně. Přesto Česká republika je členskou zemí, která překračuje unijní průměr spotřeby průmyslových hnojiv. Kvalita životního prostředí úzce souvisí s mírou intenzity průmyslových aktivit, překračujeme unijní průměry u některých emisí. Přesto lze v mezinárodním kontextu souhrnně životní prostředí hodnotit vcelku pozitivně. Hodnota koeficientů ekologické stability Plzeňského regionu svědčí o relativně zachovalém území z hlediska vyváženosti krajinného prostředí (pátá nejvyšší krajská hodnota). V Plzeňském regionu se vyprodukuje, hned po Libereckém, nejméně komunálního odpadu na osobu. Podle podílu množství tříděného odpadu se Plzeňský kraj umístil na druhém místě za Zlínským krajem.

4.1 Půdní fond

Klesající trend ve výměře zemědělské půdy nadále trvá

Celková výměra Plzeňského kraje k 31. 12. 2016 činila 7 649 km², z toho je téměř 50 % zemědělské půdy, 40,3 % tvoří lesní pozemky, 14,5 % je tvořeno trvale travními porosty a 1,6 % zaujímají vodní plochy. Z celkové zemědělské půdy připadá na půdu ornou 67,2 %. Klesající trend výměry zemědělské půdy, ovlivněný zejména snížením zemědělské výroby neustále pokračuje. Současně s tím klesá i výměra orné půdy při současném mírném nárůstu trvalých travních porostů (meziroční nárůst o 0,4 %) a lesních pozemků (meziroční nárůst o 2,6 %). Dlouhodobě výraznější pokles podílu orné půdy na celkové výměře vykazuje okres Tachov a Rokycany. Nejvyšší podíl orné půdy na celkové výměře mají v rámci kraje okresy ležící v blízkosti krajského města s převážně zemědělským charakterem, a to Plzeň-jih a Plzeň-sever. Svou dosaženou hodnotou přes 40 % podílu orné půdy na celkové výměře přesahují oba okresy republikový podíl (37,6 %). V rámci struktury zemědělské půdy se nepatrně zvyšuje plocha trvalých travních porostů (meziroční nárůst o 0,4 %). Naopak se pokles zemědělské půdy projevuje v růstu plochy nezemědělské půdy. Meziroční nárůst (oproti roku 2015) nezemědělské půdy činil 2,4 %. Z hlediska struktury nezemědělské půdy rostly meziročně nejrychleji lesní pozemky (meziroční nárůst o 2,6 %). Z analýzy půdního fondu podle jeho struktury je v desetileté časové řadě patrná určitá stagnace podílu zastavěných ploch. V rámci kraje má nejvyšší podíl zastavěných ploch na celkové výměře okres Plzeň-město (5,0 % z celkové výměry okresu). Nadále se projevuje jako jeden z faktorů ovlivňujících vývoj půdního fondu nadměrná urbanizace.

Nejlesnatějšími okresy Plzeňského kraje jsou Rokycany, Klatovy a Tachov

Jedním z důvodů růstu **lesních ploch** je i zalesňování zemědělské půdy. Výměra lesních pozemků v regionu (v přepočtu k celkové výměře) dosáhla v roce 2016 hodnoty podílu 40,3 %, což je o 6,5 procentních bodů více než v ČR. Tyto lesní pozemky se nacházejí především v horských a podhorských částech Šumavy a Českého lesa a dále na severovýchodě kraje v oblastech Brdská a Křivoklátska. Nejlesnatějšími okresy Plzeňského kraje jsou Rokycany (48,8 %), Tachov (43,5 %) a Klatovy (43,3 %).

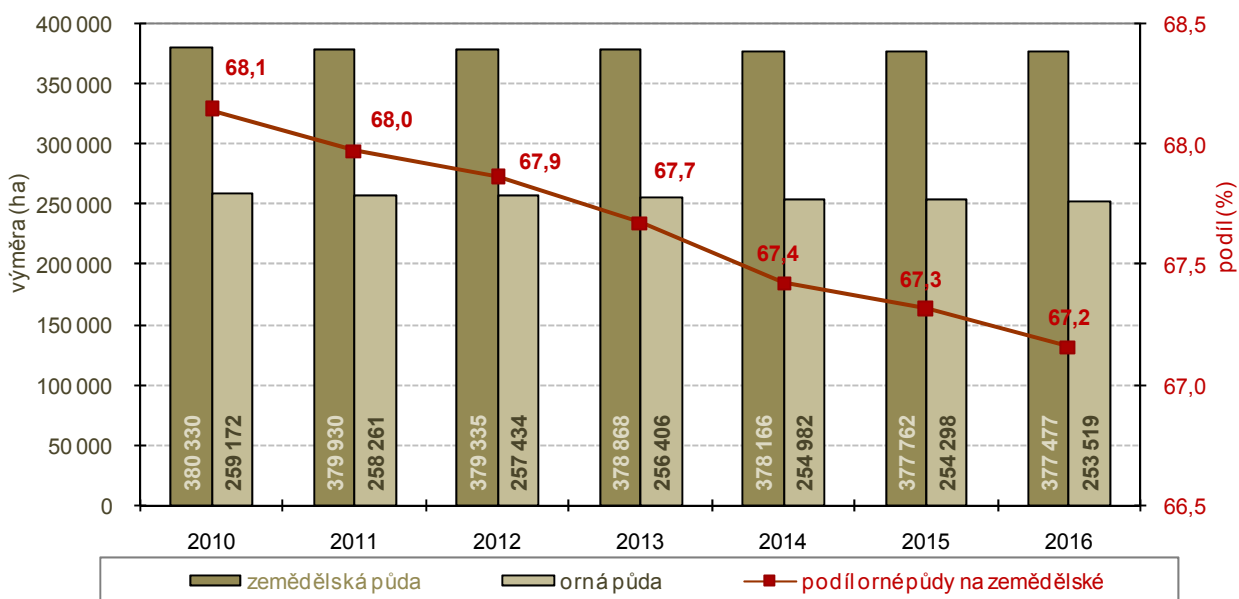
Koeficient ekologické stability v desetileté časové řadě mírně roste

Jedním z environmentálních indikátorů k posouzení míry udržitelnosti vývoje v oblasti životního prostředí je **koeficient ekologické stability**³⁴. Jedná se o ukazatel charakterizující krajinný typ z hlediska využití pozemků. Koeficient ekologické stability v roce 2016 dosahuje v Plzeňském kraji hodnoty 1,39.

³⁴ Poměr ekologicky stabilních (lesy, trvale travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy) a nestabilních (orná půda, zastavěné a ostatní plochy) krajinnotvorných prvků na daném území

Z pohledu desetileté časové řady se vždy v intervalu dvou let se mírně zvyšuje. V meziokresním srovnání nejvyšších hodnot koeficientu ekologické stability v roce 2016 dosáhly zejména okresy Klatovy (1,95) a Tachov (1,67) představující vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Tyto okresy zároveň mají nejvyšší podíl lesních pozemků (Šumava a Český les). Relativně vyšší hodnoty koeficientu byly zaznamenány i v okresech Rokycany (1,57) a Domažlice (1,35), což jsou také okresy s vyšším zastoupením lesní půdy. Nejnižší hodnoty koeficientu ekologické stability (eliminujeme-li specifika okresu Plzeň-město) dosáhl okres Plzeň-jih (0,96). Jedná se o území intenzivně využívané pro zemědělskou výrobu, kde hodnota ukazatele je ovlivněna relativně nízkým podílem lesních pozemků a vysokým podílem zemědělské půdy.

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Plzeňském kraji

Plzeňský kraj s hodnotou koeficientu ekologické stability 1,39 zaujímá páté nejvyšší místo v ČR

Srovnáme-li hodnoty koeficientu ekologické stability v rámci ČR, optima v roce 2016 dosáhl kraj Liberecký (2,34) a Karlovarský (2,02). Nejméně stabilní je podle dosažené hodnoty tohoto koeficientu Hl. město Praha (0,31) s vysokým podílem zastavěných a ostatních ploch a Středočeský kraj (0,66) s nejvyšším republikovým podílem orné půdy na celkové výměře (49,9 %). Plzeňský kraj s hodnotou 1,39 zaujímá v rámci ČR páté nejvyšší místo a přesahuje republikový průměr o 0,32.

Ekologické zemědělství je moderní formou hospodaření

Ekologické zemědělství je jedním z principů trvale udržitelného rozvoje. Jako součást agrární politiky státu představuje moderní formu hospodaření při respektování přírodních zákonitostí, přirozené kvality a úrodnosti půdy. Tím také minimalizuje použití chemických prostředků pro zemědělskou výrobu a následné negativní dopady do environmentální oblasti.

Roste výměra půdy v ekologickém zemědělství včetně přechodného období

K 31. 12. 2016 dosáhl v Plzeňském kraji podíl **ekologicky obhospodařované půdy**³⁵ včetně přechodného období na celkové výměře hodnoty 7,6 %. V meziročním srovnání vzrostla hodnota tohoto podílu o 0,1 procentního bodu.

³⁵ Podle statistických údajů Ministerstva zemědělství

Podíl ekologicky obhospodařované půdy včetně přechodného období činil v ČR 6,2 %. V porovnání s ČR byl v Plzeňském kraji tento podíl vyšší o 1,4 procentního bodu. V podílu ekologicky obhospodařované půdy včetně přechodného období se Plzeňský kraj v rámci ostatních krajů umístil na šestém nejvyšším místě.

Množství chráněných území svědčí o kvalitě přírodního bohatství kraje

O kvalitě přírodního bohatství Plzeňského kraje svědčí i množství **chráněných území**, která vznikají k ochraně rozmanitých forem života, k péči o ekosystémy a krajinný ráz přírody. K 31. 12. 2016 se na území Plzeňského regionu nacházelo 201 chráněných území, v tom 1 národní park (část), 5 chráněných krajinných oblastí a 195 maloplošných chráněných území. Rozloha těchto chráněných oblastí³⁶ představuje 17,8 % z celkové výměry kraje.

Největší část přírodních památek je situována do okresů Klatovy a Tachov

Část Národního parku Šumava, nacházející se na území Plzeňského kraje na ploše 34,7 tis. ha, je určena k ochraně a uchování nejcennějších lokalit s původní divokou horskou přírodou, jedinečnými a ohroženými ekosystémy (rašelinistiště, ledovcová jezera, původní lesní porosty aj.) a rozmanitou typickou flórou a faunou. Téměř 12 % z celkové výměry Plzeňského kraje zaujímají chráněné krajinné oblasti (CHKO). Jsou to CHKO Šumava, Křivoklátsko (část), Slavkovský les (část), Český les a nově Brdy (část). V Plzeňském kraji se vyskytuje také 195 maloplošných chráněných území, z nichž převážnou část tvoří přírodní památky a rezervace. Téměř třetina z celkového počtu těchto přírodních památek a rezervací se nachází v okrese Klatovy a jedna pětina v okrese Tachov.

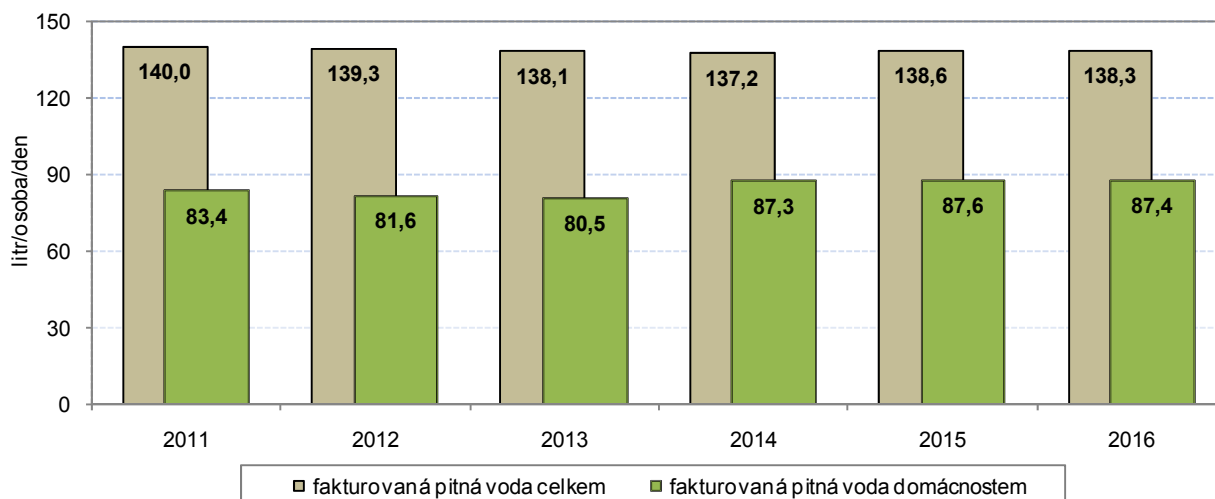
4.2 Vodovody a kanalizace

Průměrná cena vodného a stočného bez DPH meziročně v kraji vzrostla o 12,2 %

Úroveň **technické vybavenosti** v obcích Plzeňského kraje je relativně na dobré úrovni. V převážné části územních celků jsou obce vybaveny veřejným vodovodem. Délka vodovodní sítě v roce 2016 měřila 4 301 km. Proti roku 2015 se zvýšila o 31 km, tj. o 0,7 %. Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů má zejména v posledních letech mírně variabilní průběh. V roce 2016 činila hodnota tohoto podílu 84,4 %, což v meziročním srovnání znamená zvýšení o 0,5 procentního bodu. Plzeňský kraj se v tomto ukazateli pohybuje o 10,0 procentních bodů pod hranicí republikového průměru (94,2 %). **Výroba pitné vody** v tis. m³ za posledních deset let klesla o 14,7 %, meziročně však stoupla jen o 0,1 % (na 29,5 tis. m³). Hodnota relativního ukazatele specifické množství vody fakturované domácnostem (v přepočtu na obyv. a den) se v desetiletém období snížila o 9,4 litrů na osobu a den (na 87,4 l/os/den). V meziročním srovnání hodnota tohoto ukazatele proti roku 2015 klesla o 0,2 litrů na os. a den. V mezikrajském srovnání byla zaznamenána nejvyšší hodnota v Hl. městě Praze (107,9 l/os/den) a naopak nejnižší v kraji Zlínském (74,9 l/os/den). V ukazateli specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyv. se Plzeňský kraj umístil na pátém nejvyšším místě v ČR, pod republikovým průměrem se pohyboval o 0,9 l na os. a den. Průměrná cena vodného bez DPH vzrostla v Plzeňském kraji z 33,2 Kč/m³ v roce 2015 na 37,5 Kč/m³ v roce 2016, tj. zvýšení o 13,0 %. V roce 2016 činila cena stočného bez DPH 26,70 Kč/m³ a oproti roku 2015 se tato cena zvýšila o 2,1 Kč/m³ (tj. o 8,5 %). Průměrná cena vodného a stočného dosáhla 64,20 Kč/m³ a v porovnání s rokem 2015 byla vyšší o 7,40 Kč/m³ (tj. o 12,2 %).

³⁶ Podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

Graf 4.2 Specifické množství vody fakturované domácnostem a celkem v Plzeňském kraji

Počet obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci s ČOV má mírně rostoucí trend

Kvalita povrchových vod je do jisté míry ovlivněna i čištěním vod odpadních. K největším producentům **odpadních vod** patří osídlené celky, tzn. města a obce. V roce 2016 bylo napojeno na veřejnou kanalizaci 83,8 % obyvatel, což je ve srovnání s rokem 2011 nárůst o 5,1 procentních bodů a v meziročním srovnání o 0,8 procentního bodu. Počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s čističkou odpadních vod (dále jen ČOV) se meziročně zvýšil ze 446 281 v roce 2015 na 447 246 v roce 2016, tj. o 0,2 %. V Plzeňském kraji bylo v roce 2016 v provozu celkem 196 ČOV (stejně jako v roce 2015) s celkovou kapacitou 171,5 tis. m³/den. Z celkového počtu ČOV byly všechny mechanicko-biologické.

4.3 Emise³⁷

Emise jsou důležitým faktorem pro hodnocení kvality ovzduší

Jednou z problematických oblastí životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života je kvalita ovzduší. Determinujícím faktorem pro její hodnocení je celkové množství **emisí** (tj. vypouštění resp. únik znečišťujících látek do ovzduší). Vybrané základní znečišťující látky jsou oxidy siřičitý, uhelnatý, dusíku a látky tuhé. Producenti tohoto znečištění (REZZO) jsou ve smyslu zákona o ovzduší členěni podle velikosti zdrojů znečištění na stacionární (REZZO 1-3; velké, střední a malé) a mobilní (REZZO 4). V důsledku likvidace zastaralých a nevyužívaných výrobních provozů, restrukturalizace některých výrobních procesů a především vlivem přechodu na jiný, ekologičtější způsob vytápění došlo během pětileté časové řady k mírnému poklesu emisí. Intenzivní rozvoj automobilové dopravy v souvislosti s provozem dálnice D5 je dalším faktorem, který ovlivňuje kvalitu ovzduší v Plzeňském kraji (zejména emise REZZO 4). Z analýzy dat měrných emisí (REZZO 1-4) je patrné, že došlo jen k minimálnímu meziročnímu³⁸ nárůstu tuhých znečišťujících látek (o 0,003 t/km²) a měrných emisí CO (o 0,27 t/km²), a k nepatrnému poklesu

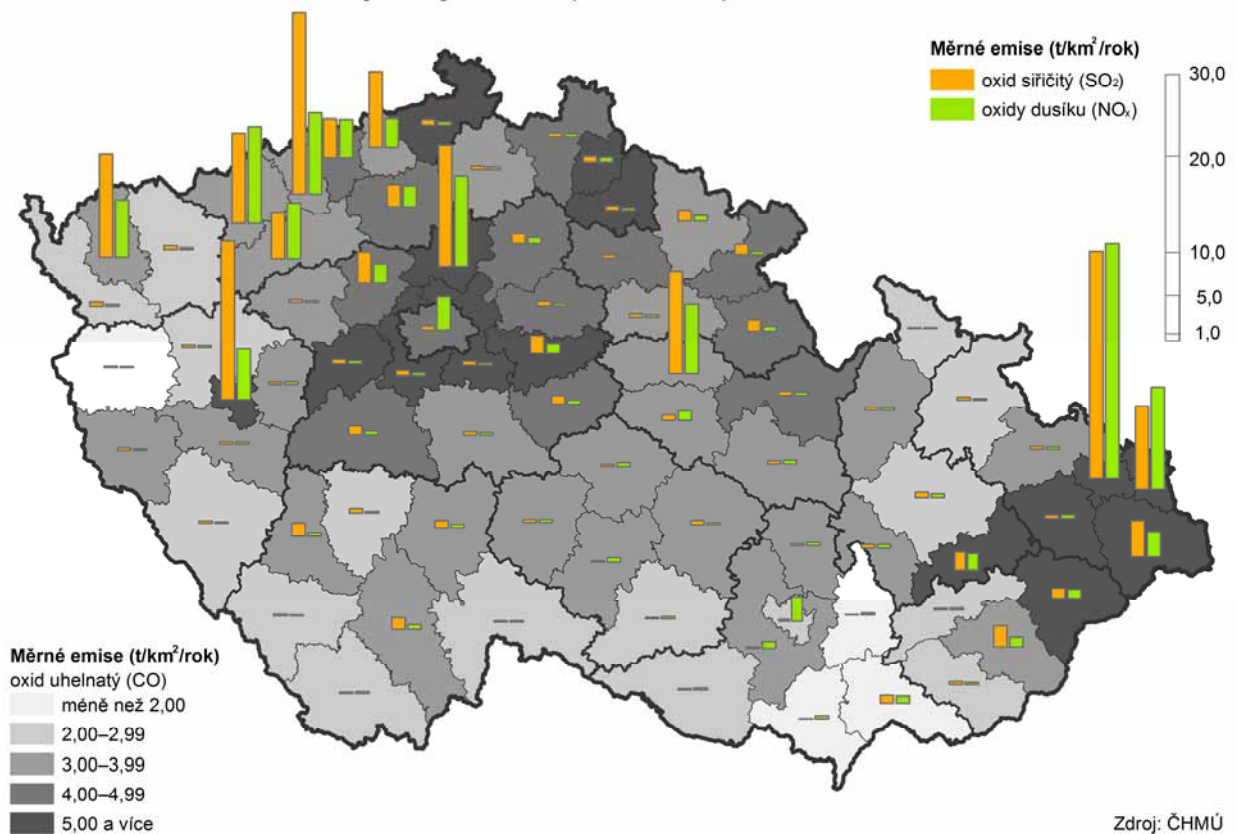
³⁷ ČHMÚ provedl v roce 2014 z důvodů nové struktury stacionárních zdrojů přepočty celé časové řady. Emisní bilance za rok 2013 byla zpracována pro všechny kategorie zdrojů z aktuálních dostupných podkladů a odpovídá požadavkům na mezinárodní inventarizaci emisí

³⁸ Údaje roku 2016 zatím nejsou k dispozici

měrných emisí SO₂ (o 0,0004 t/km²) a měrných emisí NO_x (o 0,002 t/km²). V rámci České republiky lze hodnotit ovzduší v Plzeňském kraji jako relativně čisté. Nejvíce zatížená emisemi znečišťujících látek jsou území s vysokou koncentrací průmyslových aktivit, s vysokou hustotou osídlení a v neposlední řadě i se značně soustředěnou dopravou (Plzeň). Naopak mezi méně zatíženou oblastí patří horské partie Šumavy, Českého lesa, západní část Brd a okolí Manětína a Nečtin.

Měrné emise vybraných látek (REZZO 1-3) v okresech v roce 2015

Měrné emise znečišťujících látek byly nejvyšší v okrese Plzeň-město, nejméně byl měrnými emisemi postižen okres Tachov

Pro meziokresní srovnání jsou dostupná data pouze za stacionární zdroje (REZZO 1-3). Měrné emise tuhých znečišťujících látek byly nejvyšší v okrese Plzeň-město (0,67 t/km²) a nejnižší v okrese Tachov (0,01 t/km²). Meziročně se snížily ve dvou okresech Plzeň-město a Tachov. Ve zbývajících pěti okresech se tyto emise nepatrně zvýšily. Nejvyšší meziroční zvýšení bylo zaznamenáno v okrese Rokycany (o 0,06 t/km²). Měrné emise SO₂ byly nejvyšší v okrese Plzeň-město (17,71 t/km²), nejnižší v okresech Plzeň-sever (0,27 t/km²) a v okrese Plzeň-jih (0,27 t/km²). Meziročně se emise snížily ve dvou okresech Plzeň-město a Rokycany. Nejvyšší meziroční zvýšení těchto emisí měl okres Plzeň-sever (o 0,04 t/km²). Měrné emise NO_x byly nejvyšší v okrese Plzeň-město (5,60 t/km²) a nejnižší v okrese Tachov (0,09 t/km²). Meziročně se snížily ve dvou okresech Tachov a Plzeň-jih. Naopak nejvíce se meziroční zvýšení projevilo v okrese Plzeň-město (o 0,09 t/km²). Měrné emise CO byly nejvyšší v okrese Plzeň-město (5,66 t/km²) a nejnižší v okrese Tachov (1,79 t/km²). Meziročně se měrné emise CO zvýšily ve všech okresech Plzeňského kraje. Nejvyšší meziroční zvýšení měl okres Rokycany (0,34 t/km²).

Emise znečišťujících látek se pohybují pod republikovým průměrem

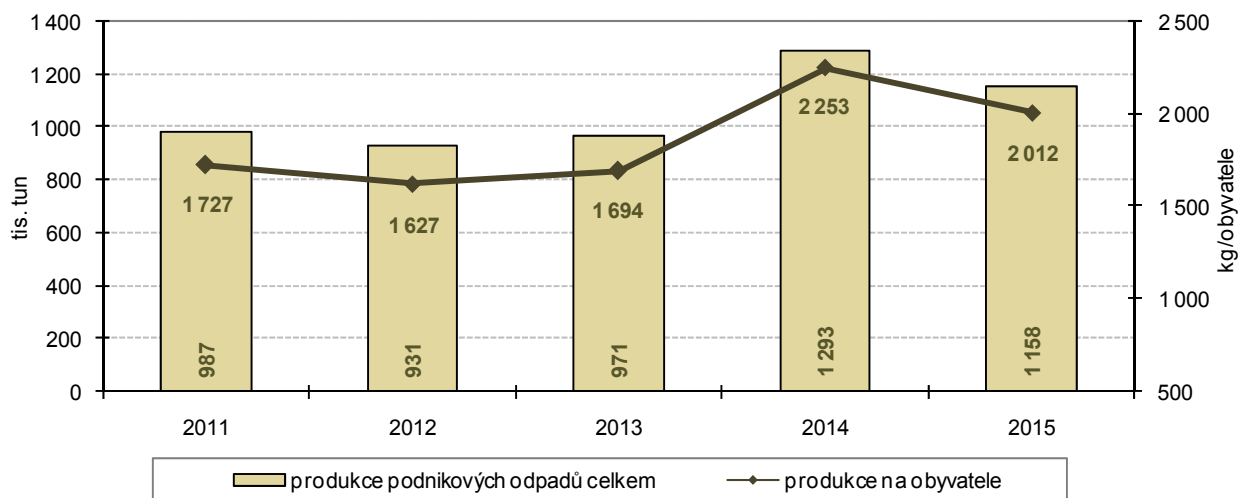
V rámci ČR se u všech vybraných základních znečišťujících látek hodnota Plzeňského kraje pohybuje pod republikovým průměrem, který však ovlivňují kraje se silně znečištěným ovzduším jako například Ústecký, Moravskoslezský apod. Plzeňský kraj v roce 2015 dosáhl u emisí tuhých látek čtvrté nejnižší hodnoty, u emisí oxidu siřičitého sedmé nejnižší hodnoty a u emisí oxidů dusíku třetí nejnižší hodnoty.

4.4 Odpady

Plzeňský kraj má pátou nejvyšší hodnotu vyprodukovaného podnikového odpadu v kg na obyvatele v rámci ČR

Odpad je jedním z negativních vlivů zasahujícím do environmentální sféry. Současná situace v odpadovém hospodářství je charakterizována převahou množství produkovaného odpadu nad jeho relativně nízkým využitím jako zdroje druhotných surovin a energie. Produkce podnikového odpadu vzniká v přímé závislosti na materiálové a energetické náročnosti výroby a zpracování. V Plzeňském kraji bylo v roce 2015³⁹ vyprodukováno 1 158 tis. tun podnikového odpadu. V meziročním srovnání to znamená snížení o 135 tis. tun, tzn. o 10,4 %. V absolutních hodnotách má vývoj produkce podnikových odpadů v desetileté časové řadě variabilní vývoj. Produkce podnikového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele dosáhla v roce 2015 v Plzeňském kraji 2 011,7 kg na obyvatele. Tato hodnota vyprodukovaného odpadu je pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Proti republikovému průměru je hodnota v Plzeňském kraji nižší o 193,4 kg na obyvatele.

Graf 4.3 Produkce podnikových odpadů podle sídla podniku v Plzeňském kraji

Největším producentem podnikového odpadu je odvětví stavebnictví

Objem vyprodukovaného odpadu a jeho charakter do jisté míry determinuje i **odvětvová struktura** výroby. Z produkce odpadů ve vybraných odvětvích národního hospodářství v roce 2014 je patrný nejvyšší podíl odvětví stavebnictví (38,6 %) a více jak jedna pětina ve zpracovatelském průmyslu (21,4 %). V retrospektivním pohledu od roku 2011 stoupla celková produkce odpadů o 17,3 %, ačkoli podíl podnikového odpadu v odvětví stavebnictví klesl o 9,5 procentních bodů).

³⁹ Údaje roku 2016 zatím nejsou k dispozici

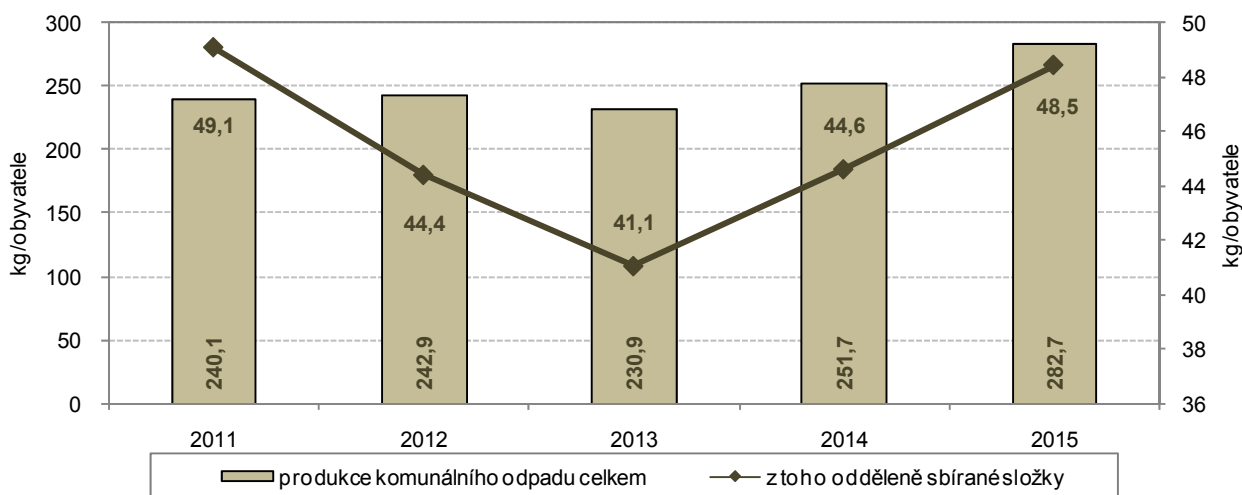
Komunální odpad v Plzeňském kraji představoval 4,9 % z celkové produkce tohoto odpadu v ČR

Zvláštní kategorii odpadu tvoří **odpad komunální**. V České republice bylo v roce 2015 vyprodukováno 3 337,3 tis. tun komunálního odpadu, z toho nejvíce v kraji Středočeském (494,4 tis. tun) a nejméně v kraji Karlovarském (88,7 tis. tun). Vyprodukovaný komunální odpad v Plzeňském kraji v roce 2015 představoval 4,9 % celkové produkce tohoto odpadu v ČR. V mezikrajském srovnání v roce 2015 zaujímá Plzeňský kraj v relativním ukazateli vyprodukovaného komunálního odpadu na obyvatele (282,7 kg/obyv.) druhé nejnižší místo v rámci ČR, hůře je na tom jen kraj Liberecký. Naopak největší produkci komunálního odpadu na obyvatele vykazují kraje Středočeský (374,3 kg/obyv.), Jihočeský (346,1 kg/obyv.) a Vysočina (335,5 kg/obyv.).

Plzeňský kraj se v roce 2015 umístil na druhém místě v podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu

Podíl **odděleně sbíraných složek** komunálního odpadu z celkové produkce tohoto odpadu zaznamenal v roce 2015 druhou nejvyšší hodnotu (17,1 %) hned za krajem Zlínským (18,7 %), přičemž republikový průměr činil 14,5 %. V relativním ukazateli přepočtu tříděného sběru komunálního odpadu na 1 obyvatele se v roce 2015 řadí Plzeňský region (48,5 kg/obyv.) na páté nejvyšší místo v ČR (46,0 kg/obyv.). První místo s výtěžností odděleně sbíraných složek zaujímá Zlínský kraj (55,9 kg/obyv.) a poslední a nejnižší výtěžnost vykazuje kraj Liberecký (33,0 kg/obyv.).

Graf 4.4 Produkce komunálního odpadu v Plzeňském kraji

Základní strategií v oblasti odpadového hospodářství je prevence

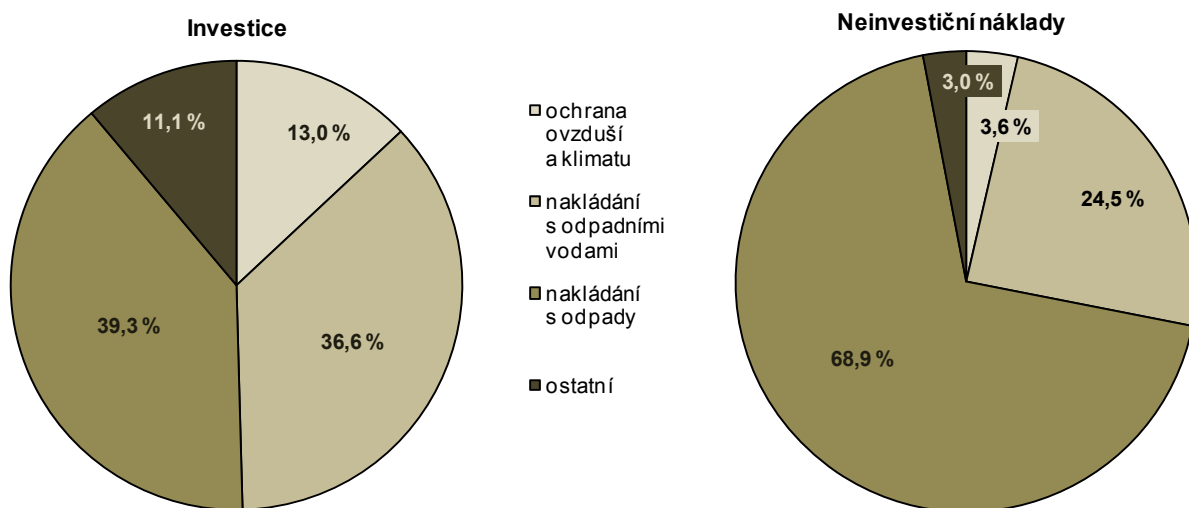
Politika odpadového hospodářství je jedním ze základních principů environmentálního pilíře udržitelného rozvoje, a to nejen na regionální či republikové úrovni, ale i na poli mezinárodním. Vzhledem k tomu, že odpady znamenají velkou zátěž pro životní prostředí, je bezesporu základní strategií v této oblasti **prevence** (předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a vlastností).

4.5 Výdaje na ochranu životního prostředí

V roce 2015 klesl v Plzeňském kraji oproti roku 2014 objem investičních nákladů na ochranu životního prostředí o 51,4 %

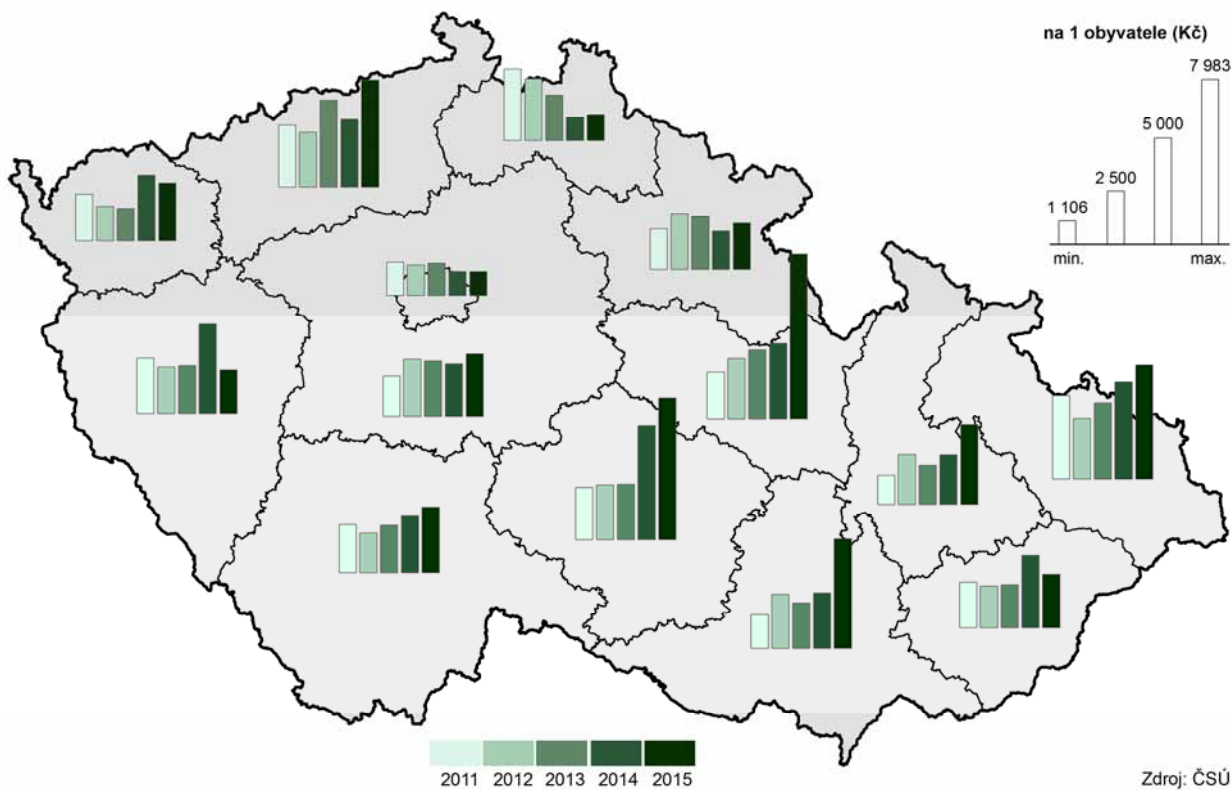
V roce 2015⁴⁰ dosahoval objem **pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice** 1 212,7 mil. Kč, což v meziročním srovnání představuje pokles o 51,4 %. V přepočtu na jednoho obyvatele bylo v roce 2014 proinvestováno 2 105,7 Kč/obyv., což ve srovnání s předchozím rokem znamenalo snížení o 51,5 %. Objem **pořízených investic na ochranu životního prostředí podle sídla investora** klesl v meziročním srovnání o 53,4 %. Z hlediska struktury pořízených investic (podle sídla investora) bylo nejvíce investičních prostředků vloženo do nakládání s odpady (39,3 %) a nakládání s odpadními vodami (36,6 %). Objem neinvestičních nákladů environmentálního charakteru (podle sídla investora) v absolutní výši vzrostl meziročně o 1,4 %. Nejvyšší podíl neinvestičních nákladů byl investován do nakládání s odpady (68,9 %).

Graf 4.5 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora v Plzeňském kraji

⁴⁰ Údaje roku 2016 zatím nejsou k dispozici

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice
v krajích v letech 2011 až 2015

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3	
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	
Živě narození mimo manželství (%)															
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	
Index stáří (65 a více let / 0–14 let) k 31. 12. (%)															
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	
2016	76,0	78,0	76,5	76,0	76,3	74,4	74,0	76,1	77,0	76,4	77,2	76,5	75,5	75,5	
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	
2016	81,7	82,7	81,6	81,6	81,4	80,7	79,5	81,8	82,2	82,4	82,4	82,6	81,6	82,2	
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
2014	7,5	5,0	6,4	6,2	5,7	8,2	10,7	7,7	6,4	6,2	7,4	8,2	8,8	7,4	9,8
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
2016	5,2	3,4	4,3	4,3	3,6	5,5	7,8	5,2	3,8	4,0	5,2	6,1	5,9	4,9	7,5
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
2014	3,4	2,0	2,7	2,2	2,2	4,1	5,6	3,4	2,5	2,4	3,1	3,7	4,1	3,0	5,1
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
2016	2,1	1,3	1,6	1,2	1,2	2,5	3,7	2,0	1,2	1,1	1,8	2,5	2,3	1,7	3,7
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2011	196,7	261,8	214,6	187,3	196,4	176,0	175,5	182,2	188,3	182,7	188,2	190,7	177,7	181,8	178,3
2012	198,5	259,8	218,1	187,9	201,0	174,1	173,2	183,3	192,1	188,1	188,8	195,1	180,2	184,6	179,2
2013	198,4	260,8	213,7	186,4	203,2	177,0	173,3	183,7	192,6	186,9	190,5	198,7	177,5	184,1	178,0
2014	205,0	267,5	220,3	194,4	206,4	183,7	175,8	190,4	200,3	195,8	196,6	205,5	184,8	191,5	185,6
2015	211,6	273,2	224,5	198,0	216,6	192,0	183,0	196,6	208,8	200,6	203,3	212,9	191,7	201,6	191,5
2016
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	21 997	27 182	22 576	20 455	21 752	19 327	20 999	21 672	20 958	20 598	20 644	21 447	20 594	20 036	21 838
2013	22 266	27 410	22 874	20 898	21 999	20 274	21 385	21 993	21 134	20 740	21 194	21 840	20 836	20 576	21 958
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
2016	24 934	30 209	25 522	24 027	25 389	22 691	23 994	24 841	23 873	23 693	24 032	24 701	23 165	23 363	24 163
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)⁴⁾ (MPSV)															
2011	10 567	11 304	10 643	10 459	10 520	10 349	10 476	10 489	10 444	10 337	10 285	10 443	10 253	10 333	10 642
2012	10 793	11 560	10 882	10 680	10 740	10 554	10 697	10 708	10 667	10 557	10 504	10 662	10 465	10 555	10 868
2013	10 985	11 767	11 087	10 872	10 933	10 725	10 881	10 900	10 854	10 745	10 695	10 845	10 644	10 748	11 058
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁵⁾ (ČSSZ)															
2011	21,6	11,7	18,9	22,2	24,9	24,0	24,5	20,5	21,7	25,6	27,1	20,3	23,8	22,4	25,2
2012	22,5	12,2	19,7	23,3	25,8	24,9	25,4	21,4	22,8	26,6	28,3	21,2	24,9	23,5	26,2
2013	23,3	12,6	20,4	24,2	26,7	25,8	26,2	22,3	23,8	27,6	29,3	22,0	25,9	24,5	27,2
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

³⁾ včetně dříve nesledovaných zaměstnanců podniků s 1-9 zaměstnanci, zaměstnanců neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

⁵⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2011	384,3	810,8	346,4	320,4	354,5	273,8	302,3	294,5	331,2	321,0	316,5	362,0	297,0	324,5	329,4
2012	386,3	807,6	349,5	327,5	347,0	272,4	303,1	300,0	333,4	306,4	324,0	372,1	300,8	324,6	332,8
2013	389,9	812,5	348,7	333,1	363,3	272,5	302,4	302,1	335,3	313,7	327,5	387,6	301,2	330,8	324,6
2014	409,9	834,6	376,8	344,5	388,4	282,1	309,9	317,7	359,2	333,1	341,3	404,5	318,6	365,3	344,3
2015	432,0	881,4	399,7	361,7	404,6	291,3	334,2	335,2	378,3	349,0	353,6	425,0	339,6	381,2	357,9
2016
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2011	102,0	99,4	106,5	99,9	102,5	98,9	98,7	103,2	101,4	103,7	103,5	103,2	103,0	103,1	104,0
2012	99,2	99,7	99,2	100,5	95,9	98,7	99,5	99,8	98,2	93,4	100,2	101,4	99,4	97,5	99,5
2013	99,5	100,5	98,3	99,4	102,9	98,4	98,6	98,7	98,1	100,4	98,1	102,7	98,3	99,9	95,7
2014	102,7	102,3	104,1	100,7	104,3	101,2	100,4	101,6	103,9	103,5	101,1	102,6	103,5	106,5	102,4
2015	104,5	104,6	106,6	103,7	103,4	101,8	107,0	105,2	104,5	104,2	103,1	104,0	105,8	103,7	102,8
2016
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014	39,0	44,1	32,7	36,6	21,9	33,7	24,9	43,2	49,1	43,6	41,1	38,8	38,5	34,8	
2015 ¹⁾	36,3	41,3	29,3	33,3	20,0	33,1	23,0	40,9	44,3	38,3	41,5	36,6	35,5	31,6	
2016	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940

¹⁾ semidefinitivní údaje

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015	1,6	0,5	1,8	0,6	0,9	2,9	6,3	0,5	0,9	2,6	0,3	0,2	0,7	1,1	3,3
2016
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015	2,1	11,8	2,3	0,9	1,0	2,1	5,9	1,0	1,3	2,8	1,2	1,6	1,5	1,5	4,1
2016
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015	2 205	4 909	1 420	2 420	2 012	629	1 757	1 014	1 071	1 402	1 341	3 098	1 559	1 701	2 285
2016
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015	317	301	374	346	283	297	321	266	295	315	335	297	330	299	313
2016
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015	14,5	16,8	12,0	14,3	17,1	13,8	13,2	12,4	15,7	15,1	16,0	12,6	13,3	18,7	15,5
2016
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2016

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Plzeňského kraje v letech 2001–2016

	Měřicí jednotka	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	549 600	549 374	550 113	549 618	551 528	554 537	561 074	569 627
v tom ve věku: 0–14 let		84 914	83 516	81 848	80 199	79 032	78 308	78 533	78 805
15–64 let		385 792	386 831	388 931	389 337	391 166	393 643	398 284	404 068
65 a více let		78 894	79 027	79 334	80 082	81 330	82 586	84 257	86 754
Průměrný věk ¹⁾	roky	39,5	39,7	40,0	40,2	40,4	40,6	40,7	40,8
Sňatky		2 942	2 921	2 585	2 799	2 745	2 897	2 989	2 763
Rozvody		1 696	1 693	1 874	1 812	1 683	1 643	1 734	1 604
Živě narození	osoby	4 774	4 886	4 934	5 046	5 445	5 803	6 100	6 385
Zemřelí	osoby	5 917	5 944	6 208	5 999	5 846	5 918	5 653	5 785
Přistěhovalí	osoby	3 315	4 848	6 178	5 584	5 708	6 522	9 983	11 396
Vystěhovalí	osoby	3 376	4 016	4 165	5 126	3 397	3 398	3 893	3 443
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-1 143	-1 058	-1 274	-953	-401	-115	447	600
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-61	832	2 013	458	2 311	3 124	6 090	7 953
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-1 204	-226	739	-495	1 910	3 009	6 537	8 553
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	133	139	142	153	159	169	181	193
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	282,3	280,9	278,1	279,6	284,2	281,7	281,9	290,4
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	182,1	184,4	188,8	189,2	186,2	191,8	196,1	194,2
Míra ekonomické aktivity	%	60,8	60,4	59,6	59,6	60,4	59,5	59,0	59,9
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾	osoby	18 580	20 226	21 650	21 051	20 500	17 959	14 516	16 757
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	4,94	4,30	3,41	3,98
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 770	6 791	7 035	7 231	7 703	8 147	8 713	9 604
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,4	4,4
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	osoby								
mateřských škol		14 427	14 632	15 159	15 039	14 998	15 123	15 322	15 985
základních škol		55 655	53 939	51 942	49 865	47 797	45 708	44 548	43 435
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	.	27 107	27 244	27 385	27 594	27 020	26 541
vysokých škol ³⁾		12 007	13 058	14 399	15 119	16 207	17 162	17 997	18 933
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		28,2	29,1	29,4	30,6	27,5	25,2	27,6	26,8
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	129 627	134 593	142 292	159 716	165 016	181 563	190 275	189 114
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	103	101	105	109	104	110	100	98
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	652	829	712	836	1 130	1 334	1 394	1 767
Registrované ekonomické subjekty ¹⁾		111 961	117 566	123 475	125 065	127 341	129 639	132 217	136 698
Zemědělská produkce	mil. Kč	.	.	6 474	8 439	7 658	7 916	9 462	9 500
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	52 043	53 784	51 301	57 027	59 362	59 397	57 764	59 318
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾	mil. Kč	10 152	13 117	16 379	20 574	16 062	18 156	18 020	17 014
Dokončené byty		1 697	1 845	1 719	2 032	1 975	2 067	1 905	2 662
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	467 099	442 741	495 122	517 256	469 280	487 927	514 126	487 490
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	384 431	384 109	383 865	383 388	382 719	382 202	381 770	381 349
z toho orná půda		265 553	265 139	264 621	264 102	263 546	262 954	262 312	261 697
Nemědělská půda ¹⁾	ha	371 669	371 997	372 258	372 718	373 397	373 906	374 334	374 740
z toho: lesní pozemky		297 982	298 064	298 159	298 370	298 567	298 927	299 134	299 296
zastavěné plochy a nádvoří		9 724	9 741	9 751	9 734	9 702	9 705	9 727	9 727
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	102,2	101,9	100,8	106,9	102,3	96,8	98,5	96,1
Produkce komunál. odpadu na 1 bytv.	kg	240,2	237,6	237,6	241,9	285,0	305,0	312,5	282,5
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 657	767	1 221	1 495	1 265	1 842	3 425	3 330

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Měřící jednotka	
OBYVATELSTVO									
571 863	572 045	⁶⁾ 571 709	572 687	573 469	575 123	576 616	578 629	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
79 631	80 836	⁶⁾ 81 913	83 171	84 101	85 258	86 398	87 678		v tom ve věku: 0–14 let
402 844	399 505	⁶⁾ 394 320	390 337	386 964	384 309	381 934	379 877		15–64 let
89 388	91 704	⁶⁾ 95 476	99 179	102 404	105 556	108 284	111 074		65 a více let
41,0	41,2	⁶⁾ 41,5	41,7	41,9	42,1	42,3	42,5	roky	Průměrný věk ¹⁾
2 528	2 545	2 454	2 498	2 367	2 519	2 638	2 857		Sňatky
1 543	1 626	1 630	1 452	1 613	1 374	1 462	1 380		Rozvody
6 412	6 242	5 566	5 768	5 510	5 674	5 861	5 940	osoby	Živě narození
5 859	5 816	5 888	6 003	6 061	5 761	6 307	6 153	osoby	Zemřelí
6 484	4 828	4 279	4 761	5 160	5 365	5 594	6 189	osoby	Přistěhovalí
4 801	5 072	3 504	3 548	3 827	3 624	3 655	3 982	osoby	Vystěhovalí
553	426	-322	-235	-551	-87	-446	-213	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
1 683	-244	775	1 213	1 333	1 741	1 939	2 207	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
2 236	182	453	978	782	1 654	1 493	1 994	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
195	195	196	201	203	206	217	.	tis. Kč	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
293,2	290,8	290,7	291,3	295,9	294,9	298,8	297,4	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
199,0	201,8	199,3	198,6	193,4	194,5	191,2	192,7	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
59,6	59,0	59,3	59,5	60,5	60,3	61,0	60,7	%	Míra ekonomické aktivity
26 802	27 267	23 308	23 724	25 709	22 641	18 587	14 655	osoby	Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾
6,51	6,65	5,75	5,94	6,45	5,70	4,62	3,56	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
10 009	10 088	10 520	10 740	10 933	11 038	11 308	11 424	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
4,5	4,5	4,6	4,6	4,7	4,8	4,7	.	osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
16 795	17 818	18 549	19 055	19 429	19 650	19 399	18 853	osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9.
42 191	42 078	42 457	43 369	44 658	46 307	47 924	49 438		mateřských škol
									základních škol
									středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
26 237	25 085	24 021	22 617	21 680	21 156	20 889	21 079		vysokých škol ³⁾
19 199	17 797	17 324	16 307	14 992	13 882	12 993	12 192		Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
25,0	24,2	24,1	22,4	23,9	20,9	18,3	16,8		
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
193 336	198 183	202 607	198 464	208 139	222 957	232 894	.	mil. Kč	Hrubý domácí produkt
99	105	103	96	103	104	103	.	%	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
1 600	2 295	3 131	3 779	4 133	4 734	4 607	.	mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
140 383	144 632	147 419	147 750	⁷⁾ 141 202	142 307	143 478	144 545		Registrované ekonom. subjekty ¹⁾
7 743	8 325	9 540	9 924	10 290	⁸⁾ 11 545	10 381	.	mil. Kč	Zemědělská produkce
51 470	50 478	53 037	54 027	55 284	57 646	59 681	61 062	fyz. os.	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
14 358	13 210	12 640	11 097	10 032	12 825	12 704		mil. Kč	Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾
2 051	1 903	1 457	1 444	1 445	1 362	1 208	1 561		Dokončené byty
478 995	484 178	495 609	⁹⁾ 595 138	558 797	568 746	650 250	660 011	osoby	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
380 844	380 330	379 930	379 335	378 868	378 166	377 762	377 477	ha	Zemědělská půda ¹⁾
260 428	259 172	258 261	257 434	256 406	254 982	254 298	253 519		z toho orná půda
375 250	375 763	376 167	376 756	377 230	377 921	378 334	387 421	ha	Nezemědělská půda ¹⁾
299 563	299 739	299 842	300 048	300 191	300 420	300 553	308 449		z toho: lesní pozemky
9 730	9 684	9 641	9 604	9 583	9 557	9 523	9 514		zastavěné plochy a nádvoří
93,1	90,6	83,4	81,6	80,5	87,3	87,6	87,4	litr/den	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
311,0	239,3	240,1	242,9	230,9	251,7	282,7	.	kg	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
5 453	1 994	2 678	2 245	2 322	4 344	2 106	.	Kč	Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní výsledky

⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	571 709	572 687	573 469	575 123	576 616	578 629
v tom: muži		282 798	283 250	283 647	284 689	285 647	286 667
ženy		288 911	289 437	289 822	290 434	290 969	291 962
z toho cizinci (bez azylantů)		23 884	23 866	25 166	25 958	27 304	29 331
Sňatky	počet	2 454	2 498	2 367	2 519	2 638	2 857
Rozvody	počet	1 630	1 452	1 613	1 374	1 462	1 380
Rozvody na 100 sňatků	počet	66,4	58,1	68,1	54,5	55,4	48,3
Živě narození	osoby	5 566	5 768	5 510	5 674	5 861	5 940
z toho mimo manželství	%	43,8	45,9	46,4	49,1	49,4	50,5
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,367	1,448	1,405	1,472	1,555	1,607
Potraty	počet	2 387	2 405	2 279	2 312	2 025	1 847
z toho umělá přerušení těhotenství		1 347	1 332	1 242	1 223	927	905
Potraty na 100 narozených	počet	42,7	41,6	41,2	40,7	34,5	31,0
Zemřelí	osoby	5 888	6 003	6 061	5 761	6 307	6 153
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		2 842	2 877	2 828	2 467	2 847	2 739
novotvary		1 637	1 583	1 498	1 526	1 566	1 596
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-322	-235	-551	-87	-446	-213
Přistěhovalí	osoby	4 279	4 761	5 160	5 365	5 594	6 189
z toho z ciziny		774	1 430	1 632	1 906	1 843	2 364
Vystěhovalí	osoby	3 504	3 548	3 827	3 624	3 655	3 982
z toho do ciziny		254	803	1 012	809	676	742
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	775	1 213	1 333	1 741	1 939	2 207
z toho s cizinou		520	627	620	1 097	1 167	1 622
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	453	978	782	1 654	1 493	1 994
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	9,7	10,1	9,6	9,9	10,2	10,3
zemřelí	‰	10,3	10,5	10,6	10,0	11,0	10,7
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-0,6	-0,4	-1,0	-0,2	-0,8	-0,4
přistěhovalí	‰	7,5	8,3	9,0	9,3	9,7	10,7
vystěhovalí	‰	6,1	6,2	6,7	6,3	6,3	6,9
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	1,4	2,1	2,3	3,0	3,4	3,8
celkový přírůstek/úbytek	‰	0,8	1,7	1,4	2,9	2,6	3,5
Mrtvorozenost	‰	3,4	2,9	3,8	2,3	2,9	3,7
Kojenecká úmrtnost	‰	2,3	2,6	2,5	1,9	2,2	2,2
Novorozenecká úmrtnost	‰	2,0	1,9	0,9	1,4	1,0	1,2
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	81 913	83 171	84 101	85 258	86 398	87 678
%		14,3	14,5	14,7	14,8	15,0	15,2
15–64 let	osoby	394 320	390 337	386 964	384 309	381 934	379 877
%		69,0	68,2	67,5	66,8	66,2	65,7
65 a více let	osoby	95 476	99 179	102 404	105 556	108 284	111 074
%		16,7	17,3	17,9	18,4	18,8	19,2
Průměrný věk k 31. 12.	roky	41,5	41,7	41,9	42,1	42,3	42,5
v tom: muži		40,2	40,4	40,7	40,9	41,1	41,3
ženy		42,7	42,9	43,1	43,3	43,5	43,7
Index stáří ²⁾	%	116,6	119,2	121,8	123,8	125,3	126,7
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	45,0	46,7	48,2	49,7	51,0	52,3
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		75,1	75,2	75,5	76,0	76,2	76,3
ženy		80,4	80,8	80,9	81,3	81,4	81,4
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		15,3	15,3	15,5	15,8	16,1	16,2
ženy		18,4	18,7	18,6	19,0	19,1	19,1

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
VYBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	490,0	489,9	489,4	489,3	490,0	490,1
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	14,5	14,5	13,4	12,8	13,9	13,7
střední bez maturity	%	37,0	36,5	36,6	36,7	36,5	36,4
střední s maturitou	%	35,5	34,3	35,1	36,0	34,2	34,1
vysokoškolské ¹⁾	%	13,0	14,6	14,8	14,5	15,4	15,8
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	290,7	291,3	295,9	294,9	298,8	297,4
v tom: zaměstnaní v NH		275,8	277,2	280,5	279,9	287,5	287,2
z toho ženy		117,3	117,3	120,9	121,1	124,0	124,8
nezaměstnaní		15,0	14,1	15,4	15,0	11,3	10,2
z toho ženy		8,6	8,2	9,1	8,8	6,6	5,4
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	199,3	198,6	193,4	194,5	191,2	192,7
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	4,9	4,4	3,5	4,1	4,3	4,3
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	42,7	41,3	43,8	43,8	43,3	42,8
terciární (služby)	%	52,4	54,3	52,7	52,1	52,5	52,9
v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	81,9	82,5	85,2	83,9	86,2	85,3
zaměstnavatelé	%	4,2	3,8	3,4	3,5	3,3	2,7
pracující na vlastní účet	%	13,3	13,1	10,6	11,9	10,1	11,4
Míra ekonomické aktivity	%	59,3	59,5	60,5	60,3	61,0	60,7
v tom: muži		68,4	68,8	68,9	68,5	69,7	69,2
ženy		50,6	50,4	52,3	52,3	52,5	52,4
Míra zaměstnanosti	%	56,3	56,6	57,3	57,2	58,7	58,6
v tom: muži		65,8	66,4	66,3	65,9	67,8	67,2
ženy		47,1	47,1	48,6	48,7	49,9	50,2
Obecná míra nezaměstnanosti	%	5,1	4,8	5,2	5,1	3,8	3,4
v tom: muži		3,9	3,5	3,8	3,7	2,8	2,9
ženy		6,8	6,5	7,0	6,8	5,0	4,1
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	23 308	23 724	25 709	22 641	18 587	14 655
z toho: ženy		11 710	12 023	13 057	11 619	9 675	7 631
absolventi škol a mladiství		1 331	1 676	1 668	1 223	934	699
osoby se zdravotním postižením s nárokem na podporu v nezaměstnanosti dosažitelní		3 084	3 116	3 240	3 187	3 045	2 825
dosažitelní		6 311	5 081	5 940	5 582	5 368	4 712
dosažitelní		22 669	23 210	25 008	21 901	17 607	13 499
v tom podle věku:							
do 19 let		1 176	1 176	1 016	795	616	501
20–24 let		3 025	3 093	3 146	2 541	1 820	1 230
25–34 let		5 195	5 098	5 662	4 847	3 863	2 872
35–44 let		5 187	5 350	5 883	5 322	4 407	3 413
45–54 let		5 344	5 231	5 527	4 878	4 043	3 172
55 a více let		3 381	3 776	4 475	4 258	3 838	3 467
průměrný věk	roky	39,3	38,9	39,7	40,8	41,6	42,6
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		6 949	6 908	7 609	6 802	5 486	4 420
střední bez maturity		9 740	10 133	10 723	9 313	7 545	6 023
střední s maturitou		5 259	5 286	5 849	5 097	4 293	3 193
vyšší odborné vč. nástavbového		139	160	190	168	152	117
vysokoškolské		1 221	1 237	1 338	1 261	1 111	902
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 857	2 030	2 817	2 613	2 244	1 726
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		6 551	6 297	8 029	6 921	5 800	4 500
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 566	5 561	7 547	5 928	4 914	3 979
nekvalifikovaní (třída 9)		6 285	4 998	6 578	6 242	5 196	4 191

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
z toho podle délky evidence:							
	osoby						
do 3 měsíců		7 942	7 971	7 160	7 149	6 384	5 533
3–6 měsíců		4 089	4 365	4 698	3 665	3 095	2 405
6–12 měsíců		3 605	3 804	4 650	3 228	2 508	1 969
od 1 roku do 2 let		3 415	3 108	4 026	3 222	2 124	1 494
více než 2 roky		4 257	4 476	5 175	5 377	4 476	3 254
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 802	6 094	6 475	6 286	6 537	6 740
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	5,75	5,94	6,45	5,70	4,62	3,56
v tom: muži		5,65	5,75	6,26	5,46	4,36	3,38
ženy		5,85	6,13	6,64	5,95	4,89	3,75
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	1,9	1,9	2,4	2,2	1,7	1,2
Volná pracovní místa	počet	2 603	2 417	2 575	4 927	8 458	10 210
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	9,0	9,8	10,0	4,6	2,2	1,4
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	112 252	114 951	116 400	118 470	124 681	.
na 1 obyvatele	Kč	196 417	200 958	203 183	206 396	216 586	.
průměr ČR = 100	%	99,8	101,3	102,4	100,7	102,3	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	24 086	24 295	24 698	26 004	27 013	28 276
v tom: muži		26 563	26 564	26 926	28 611	29 748	31 254
ženy		21 183	21 381	21 842	22 855	23 724	24 638
Medián mezd	Kč	21 554	21 752	21 999	23 175	24 135	25 389
v tom: muži		23 398	23 343	23 640	24 997	26 204	27 745
ženy		19 554	19 595	20 188	21 139	21 946	22 742
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		18 549	19 055	19 429	19 650	19 399	18 853
základních škol		42 457	43 369	44 658	46 307	47 924	49 438
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		24 021	22 617	21 680	21 156	20 889	21 079
vyšších odborných škol (denní studium)		1 126	1 100	1 139	1 151	1 110	1 003
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		16 280	15 916	15 087	14 036	13 077	12 420
s místem výuky v kraji		17 324	16 307	14 992	13 882	12 993	12 192
z toho v prezenčním studiu	%	81,8	80,6	82,0	81,1	81,4	81,0
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	4 288	4 072	3 631	3 525	3 274	3 029
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 625	2 657	2 672	2 763	2 699	.
z toho v nestátních zařízeních		1 825	1 856	1 877	1 963	1 914	.
na 1 000 obyvatel		4,6	4,6	4,7	4,8	4,7	.
Nemocnice							
lůžka	počet	3 545	3 462	3 320	3 268	3 246	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	111 283	114 610	115 843	118 207	118 067	.
průměrná ošetrovací doba	dny	7,7	7,4	7,4	7,3	7,1	.
využití lůžek	dny	241,7	243,5	254,8	264,4	258,5	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,812	3,827	4,054	4,117	4,572	4,708
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	40,5	41,6	41,6	42,3	39,2	40,2

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)⁶⁾							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. pěstounské péče)	v tis.	541,1	507,8	504,6	491,1	474,8	433,7
z toho přídavek na dítě		253,3	239,5	236,1	221,6	204,2	184,9
Výdaje na dávky celkem (vč. pěstounské péče)	mil. Kč	1 765	1 701	1 733	1 703	1 693	1 549
z toho přídavek na dítě		152	143	141	132	122	110
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 089	2 973	3 025	2 967	2 941	2 682
ZÁŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	1 789	1 842	1 779	1 815	1 797	1 781
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	579	618	741	741	789	1 053
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	1 131	1 155	1 104	1 094	1 076	1 076
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁷⁾	počet	129 064	128 884	128 741	129 868	131 235	132 327
z toho: ženy		79 690	79 383	79 028	79 333	79 824	80 134
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	95 116	95 105	95 180	96 350	97 809	98 875
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7) 8)}	počet	32 087	33 300	34 317	35 555	36 639	37 504
z toho ženy		18 150	18 844	19 446	20 153	20 769	21 366
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	24,9	25,8	26,7	27,4	27,9	28,3
v tom: muži		28,2	29,2	29,9	30,5	30,9	30,9
ženy		22,8	23,7	24,6	25,4	26,0	26,7
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	10 520	10 740	10 933	11 038	11 308	11 424
v tom: muži		11 619	11 860	12 056	12 165	12 450	12 567
ženy		9 560	9 758	9 938	10 031	10 284	10 388
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	48,8	49,4	49,7	47,6	46,9	45,0
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 057 040	984 522	1 033 265	1 149 293	1 274 979	1 401 951
z toho dávky:							
nemocenské		694 565	633 910	673 882	782 612	883 146	976 685
peněžitá pomoc v mateřství		324 714	308 232	305 171	311 262	326 643	352 724
ošetřovné		37 669	42 131	53 999	55 035	64 797	72 108
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	13 752	12 822	13 713	11 991	10 512	9 679
na 1 000 obyvatel		24,1	22,4	23,9	20,9	18,3	16,8
Objasněné trestné činy	počet	6 950	6 905	7 384	6 520	5 687	4 931
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	45	52	43	40	39	41

⁶⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – ekonomický vývoj

	Měsíční jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	202 607	198 464	208 139	222 957	232 894	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	102,5	95,9	102,9	104,3	103,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	354 520	346 955	363 319	388 432	404 565	.
průměr ČR = 100	%	92,3	89,8	93,2	94,8	93,6	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	729 427	714 107	743 582	812 934	832 005	.
průměr ČR = 100	%	91,2	89,1	92,2	96,3	94,6	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	182 846	178 353	186 310	201 543	209 398	.
v tom sektory: primární	%	3,4	3,8	3,7	3,8	3,5	.
sekundární	%	44,0	42,3	43,7	46,0	46,3	.
terciární	%	52,6	53,9	52,6	50,1	50,2	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	49 239	46 078	46 813	44 772,7	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	86 158	80 554	81 716	78 002	.	.
průměr ČR = 100	%	84,8	80,5	83,6	75,7	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	277 762	277 919	279 914	274 262	279 919	.
z toho zaměstnanci		232 444	235 613	245 964	239 331	251 195	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	32 096	32 679	32 856	33 950	35 258	.
v tom: přímé náklady		23 189	23 705	23 781	24 589	25 514	.
sociální požitky		316	281	291	282	307	.
sociální náklady a výdaje		8 037	8 150	8 205	8 827	9 147	.
personální náklady a výdaje		267	258	267	310	343	.
daně a dotace		-46	-59	-45	-58	-54	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	3 131	3 779	4 133	4 737	4 607	.
z toho: mzdové		1 064	1 265	1 288	1 575	1 607	.
financované z veřejných zdrojů ČR		682	795	867	957	1 086	.
Zaměstnaní ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	2 198	2 712	2 708	3 196	2 971	.
z toho výzkumní pracovníci		1 278	1 374	1 548	1 808	1 770	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácností mající: osobní počítač	%	64,7	66,6	67,8	70,7	75,3	.
přístup k internetu	%	62,1	63,6	65,8	69,8	75,1	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	147 419	147 750	141 202	142 307	143 478	144 545
z toho fyzické osoby		108 733	108 514	110 011	113 799	114 256	114 325
z toho živnostníci		101 031	100 512	93 677	96 262	97 800	98 606
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		77 246	78 591	75 152	72 481	71 043	69 886
z toho fyzické osoby		55 803	56 337	55 005	54 615	55 442	54 382
z toho živnostníci		49 610	49 880	43 999	44 805	44 500	43 963
Vzniklé subjekty	počet	5 503	4 576	4 159	3 852	4 074	4 137
z toho fyzické osoby		4 037	3 362	3 067	2 743	2 948	2 834
z toho živnostníci		3 884	3 172	2 638	2 594	2 446	2 450
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce	mil. Kč	9 540	9 924	10 290	11 545	10 381	.
z toho: rostlinná produkce		4 788	5 064	5 192	5 535	4 950	.
živočišná produkce		4 377	4 452	4 708	5 370	4 845	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	311 108	315 055	312 009	315 043	312 522	310 550
z toho orná		198 403	200 831	197 016	196 790	195 424	194 758
Sklízeň: obilovin	t	564 414	466 494	516 219	626 742	564 069	592 460
brambor	t	28 417	26 257	20 241	32 006	20 115	31 725
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	159 054	161 734	161 991	164 768	168 987	165 396
prasata	počet	134 986	125 513	118 666	113 449	118 532	120 839
drůbež	počet	1 976 466	2 236 599	2 486 865	2 489 931	2 324 438	2 293 570

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné

⁴⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

⁵⁾ semidefinitivní výsledky

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	19 587	20 555	20 639	21 233	21 522	20 118
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	29 917	22 054	20 359	20 890	20 489	22 237
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	19 611	19 363	20 257	26 643	30 161	25 899
Výroba mléka	tis. l	274 057	292 945	291 940	304 042	306 030	315 259
Snáška konzumních vajec	tis. ks	127 877	123 541	185 672	197 805	196 100	171 457
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	2 385	2 433	2 329	2 236	2 090	2 103
Těžba dřeva	m ³ b. k.	1 684 029	1 578 792	1 654 301	1 614 564	1 641 077	1 627 936
z toho nahodilá živelní		302 903	135 816	226 834	143 347	444 976	187 225
PRŮMYSL⁶⁾							
Průměrný počet podniků	počet	158	158	164	160	163	164
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	174 379	176 805	192 794	208 753	211 019	213 925
na 1 zaměstnance	tis. Kč	3 288	3 273	3 487	3 621	3 536	3 503
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	53 037	54 027	55 284	57 646	59 681	61 062
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	25 827	26 353	26 946	27 837	29 052	30 357
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	1 359,4	1 412,3	1 414,6	1 405,6	1 475,8	1 286,1
podíl na ČR	%	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8	1,5
Spotřeba elektřiny ⁷⁾	GWh	3 308,5	3 162,0	3 165,2	2 844,6	2 914,7	3 047,8
podíl na ČR	%	4,7	4,5	4,5	5,1	5,2	5,3
Spotřeba elektřiny ⁷⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 406,3	1 453,3	1 493,3	1 361,6	1 395,5	1 452,5
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁸⁾	počet	31	30	29	26	25	25
Základní stavební výroba ⁸⁾	mil. Kč	5 479	5 503	4 676	5 220	6 354	5 858
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 469	1 513	1 377	1 721	2 099	1 997
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁸⁾	fyz. os.	3 731	3 638	3 396	3 033	3 027	2 933
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁸⁾	Kč	27 088	28 096	27 366	29 407	30 495	32 202
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁹⁾	mil. Kč	12 640	11 097	10 032	12 825	12 704	13 313
z toho pro veřejné zadavatele		6 080	5 183	4 946	6 640	6 048	4 810
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	18 487	19 976	13 754	10 996	12 604	16 060
z toho: budov (bytových a nebytových)		11 492	9 184	8 055	7 252	8 299	12 612
na ochranu životního prostředí		2 186	6 808	3 167	791	829	665
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 864	3 092	2 333	2 211	2 432	2 861
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 630	1 420	1 413	1 300	1 548	2 170
z toho v nových rodinných domech		939	939	801	722	889	954
Dokončené byty	počet	1 457	1 444	1 445	1 362	1 208	1 561
z toho v nových rodinných domech		980	930	948	830	820	913
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu v novém rodinném domě	Kč	33 335	33 601	32 982	33 446	35 280	35 334
v novém bytovém domě	Kč	37 402	34 813	41 724	26 087	37 521	36 154
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	273 483	281 566	283 115	289 942	304 968	.
CESTOVNÍ RUCH¹⁰⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	468	599	573	517	521	519
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	25 142	30 134	29 589	28 044	28 503	28 375
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	osoby	495 609	595 138	558 797	568 746	650 250	660 011
z toho ze zahraničí		172 810	204 492	186 668	202 596	234 673	232 537
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
z toho hostů ze zahraničí		3,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1

⁶⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁷⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

⁸⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁹⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

¹⁰⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Plzeňský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	379 930	379 335	378 868	378 166	377 762	377 477
z toho: orná půda		258 261	257 434	256 406	254 982	254 298	253 519
zahrady a ovocné sady		13 350	13 355	13 351	13 379	13 385	13 387
trvalé travní porosty		108 320	108 546	109 110	109 804	110 079	110 572
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	376 167	376 756	377 230	377 921	378 334	387 421
z toho: lesní pozemky		299 842	300 048	300 191	300 420	300 553	308 449
zastavěné plochy a nádvoří		9 641	9 604	9 583	9 557	9 523	9 514
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	83,4	81,6	80,5	87,3	87,6	87,4
Čistírný odpadních vod (ČOV)	počet	177	183	189	199	196	196
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	78,7	79,3	80,9	82,4	83,0	83,8
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		72,7	73,6	74,8	76,3	77,5	77,4
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	94,8	95,8	96,5	93,9	94,7	95,7
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	183 919	181 664	186 481	175 355	172 861	171 452
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	9 504	9 668	9 701	8 400	8 095	9 113
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,40	0,42	0,43	0,39	0,39	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,34	0,35	0,37	0,33	0,33	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	0,87	0,93	0,92	0,86	0,86	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,87	0,93	0,91	0,86	0,86	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	1,20	1,21	1,15	1,04	1,04	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,41	0,45	0,42	0,35	0,37	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,79	0,76	0,74	0,69	0,68	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	3,76	3,88	4,01	3,39	3,66	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,83	3,04	3,23	2,68	2,90	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,93	0,84	0,78	0,71	0,76	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	986 903	930 585	970 520	1 293 044	1 158 043	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	253 500	228 344	212 742	244 843	247 901	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	60 117	60 757	120 036	85 439	128 943	.
stavebnictví	t	493 477	474 900	476 182	798 861	446 832	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 727	1 627	1 694	2 253	2 012	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	240	243	231	252	283	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	20,5	18,3	17,8	17,7	17,1	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	49,1	44,4	41,1	44,6	48,5	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 678	2 245	2 322	4 344	2 106	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 204 063	1 138 106	1 228 495	2 342 677	1 090 937	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	9,7	12,5	14,6	11,5	13,0	.
nakládání s odpadními vodami	%	65,7	58,2	29,3	20,5	36,6	.
nakládání s odpady	%	20,3	19,5	52,2	64,3	39,3	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	2 495 018	2 440 138	2 500 681	2 556 972	2 593 075	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	3,7	4,2	4,3	3,6	3,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	23,4	23,5	25,6	25,0	24,5	.
nakládání s odpady	%	71,1	70,6	65,0	68,8	68,9	.

¹⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2010 a 2016

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
Obyvatelstvo k 31. 12.	2010 ¹⁾	571 256	60 655	87 801	184 849	61 929	75 136	47 587	53 299
	2016	578 629	61 405	86 452	189 131	62 445	78 007	48 184	53 005
z toho cizinci (bez azylantů)	2010	25 175	2 270	2 434	12 108	2 002	1 431	1 544	3 386
	2016	29 331	2 904	2 744	14 788	1 856	1 808	1 716	3 515
v tom ve věku (%)									
0–14 let	2010 ¹⁾	14,2	15,1	14,2	13,2	14,5	15,3	13,8	14,8
	2016	15,2	15,7	14,7	14,8	15,1	16,0	15,0	15,3
15–64 let	2010 ¹⁾	69,7	70,2	69,2	69,0	69,6	70,0	69,6	72,6
	2016	65,7	65,7	65,0	65,1	65,7	66,2	65,5	68,1
65 a více let	2010 ¹⁾	16,1	14,7	16,6	17,8	15,9	14,7	16,6	12,6
	2016	19,2	18,5	20,3	20,1	19,2	17,8	19,5	16,6
Průměrný věk k 31. 12.	2010 ¹⁾	41,2	40,5	41,6	42,2	41,1	40,2	41,6	39,5
	2016	42,5	42,0	43,2	42,9	42,5	41,5	42,6	41,3
Index stáří ²⁾	2010 ¹⁾	113,4	97,4	116,9	134,5	109,4	96,0	119,9	85,2
	2016	126,7	117,5	138,1	135,7	126,9	111,7	130,1	108,2
Index ekonomického zatížení ³⁾	2010 ¹⁾	43,4	42,5	44,5	44,9	43,6	42,9	43,7	37,7
	2016	52,3	52,1	53,8	53,7	52,3	51,1	52,8	46,9
Přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel:	2010	0,3	3,0	-0,9	-5,2	3,9	10,3	-3,2	3,4
	2016	3,5	2,3	-1,9	5,0	2,9	6,8	4,1	3,2
přirozenou měnou	2010	0,7	0,9	-0,5	0,6	1,5	2,3	-1,9	2,4
	2016	-0,4	0,3	-1,4	-0,1	-0,9	-0,0	-1,8	1,2
stěhováním	2010	-0,4	2,1	-0,4	-5,8	2,4	8,0	-1,3	1,1
	2016	3,8	2,0	-0,5	5,1	3,8	6,8	5,9	2,0
Naděje dožití při narození (v období 2012–2016)									
muži			75,4	75,5	77,1	75,5	76,4	75,0	74,4
ženy			81,9	81,3	81,9	80,9	80,6	80,4	80,4
Neumístění uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem k 31. 12.	2010	27 267	3 184	4 827	7 570	2 290	3 292	2 081	4 023
z toho (%):	2016	14 655	1 647	2 364	4 341	1 458	1 913	1 117	1 815
ženy	2010	48,5	47,0	45,4	50,2	47,7	50,0	53,1	47,0
	2016	52,1	51,1	47,6	53,7	55,6	53,2	57,1	47,9
absolventi škol a mladiství	2010	5,9	5,6	6,1	4,6	8,3	7,0	6,2	5,9
	2016	4,8	4,1	4,4	5,6	5,5	5,0	4,1	3,6
osoby se zdravotním postižením	2010	12,3	15,4	12,9	9,3	12,6	8,4	15,3	16,6
	2016	19,3	23,7	19,4	15,2	22,4	14,2	27,2	22,9
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2010	32,9	29,2	36,9	33,2	36,7	35,8	30,9	27,0
	2016	32,2	27,0	38,2	31,0	31,8	35,8	31,4	28,7
dosažitelní	2010	97,4	98,3	97,8	96,3	97,3	98,4	93,7	99,6
	2016	92,1	96,7	92,7	84,9	90,4	98,7	93,8	97,9
ve věku 55 a více let	2010	4 287	540	732	1 159	332	520	339	665
	2016	3 467	406	539	914	350	474	309	475
evidovaní 12 a více měsíců	2010	7 775	1 145	1 229	1 843	563	753	600	1 642
	2016	4 748	622	604	1 389	521	579	353	680
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁴⁾	2010	6,65	7,32	7,67	5,70	5,20	6,13	5,94	10,35
	2016	3,56	3,94	3,89	3,00	3,22	3,68	3,33	4,92
v tom: muži	2010	6,76	7,57	8,20	5,72	5,25	6,06	5,52	10,64
	2016	3,38	3,75	4,11	2,80	2,76	3,38	2,82	4,98
ženy	2010	6,53	7,05	7,11	5,67	5,14	6,21	6,37	10,04
	2016	3,75	4,14	3,66	3,21	3,74	3,99	3,87	4,86
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	2010	1,9	2,7	2,0	1,4	1,3	1,4	1,8	4,2
	2016	1,2	1,5	1,1	1,1	1,3	1,1	1,1	1,9
Lékaři na 1 000 obyvatel	2010	4,5	2,4	3,3	8,3	3,2	1,7	3,0	2,4
	2015 ⁶⁾	4,7	2,5	3,5	8,7	3,3	1,6	3,4	2,4

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁶⁾ údaje za rok 2016 nejsou k dispozici

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Plzeňského kraje v roce 2010 a 2016

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
Průměrné procento dočasně pracovní neschopnosti	2010	3,951	3,812	4,110	3,708	4,296	4,359	4,585	4,115
	2016	4,708	4,842	5,249	4,027	5,456	4,786	5,743	5,910
Podíl příjemců předčas. starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%) ⁷⁾	2010	22,4	24,0	26,8	20,4	23,5	24,6	20,7	17,0
	2016	28,3	30,8	33,9	25,0	30,0	30,8	27,4	23,3
v tom: muži	2010	25,3	27,3	30,8	22,8	27,5	27,0	23,9	18,8
	2016	30,9	33,4	36,9	27,4	33,8	32,1	30,4	25,3
ženy	2010	20,6	22,0	24,5	19,0	21,0	23,2	18,8	15,9
	2016	26,7	29,0	31,9	23,5	27,3	30,0	25,5	22,0
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2010	24,2	17,0	18,3	36,5	16,7	17,8	18,5	22,0
	2016	16,8	14,3	12,5	25,1	10,4		13,0	16,9
z toho násilné a mravnostní	2010	1,4	1,5	1,4	2,0	0,4	0,8	1,3	1,4
	2015 ⁶⁾	1,7	1,2	0,9	2,7	0,8	1,4	1,8	1,6
Dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2010	4,9	7,4	4,6	3,4	5,7	5,3	3,3	8,0
	2016	5,8	7,1	4,4	5,3	5,4		6,0	9,3
Soukromí podnikatelé (živnostníci) celkem na 1 000 obyvatel k 31. 12.	2010	172,8	158,1	164,1	194,6	154,5	170,1	171,7	153,9
	2016	170,4	158,2	166,5	182,1	158,9	171,6	174,7	156,9
z toho:									
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2010	83,8	75,6	82,0	91,4	79,5	84,4	86,9	71,2
	2016	76,0	64,2	73,1	84,4	73,1	75,8	80,1	64,1
subjekty vzniklé v roce	2010	6,5	6,5	7,0	6,6	5,8	6,5	6,0	6,3
	2016	4,2	3,8	3,9	4,4	4,5	4,3	4,5	4,0
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁸⁾ na 1 obyvatele (tis. Kč)	2010	23,1	13,9	27,6	34,1	10,0	8,7	32,9	14,3
	2016	23,0	12,6	15,5	38,3	19,2	11,5	20,3	17,1
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2010	3,6	3,2	2,6	3,2	3,2	5,9	4,6	2,9
	2016	3,8	2,8	1,3	5,3	3,3	4,2	2,4	4,3
dokončených	2010	3,3	3,3	2,5	3,6	2,9	4,7	3,2	2,3
	2016	2,7	1,9	1,5	3,1	2,3	4,0	3,1	2,5
Hromadná ubytovací zařízení:									
lůžka	2012	30 134	3 007	10 204	5 650	1 327	4 072	2 253	3 621
	2015	28 503	2 415	9 965	5 661	1 120	3 885	2 165	3 292
lůžka na 1 000 obyvatel	2012	52,7	49,5	116,7	30,5	21,4	53,7	47,3	68,1
	2015	49,5	39,5	114,9	30,2	18,0	50,3	45,2	62,4
hosté	2012	595 138	35 412	188 859	213 524	20 410	51 209	34 758	50 966
	2015	650 250	31 142	¹⁰⁾ 202 761	262 570	¹⁰⁾ 22 210	50 656	¹⁰⁾ 31 236	49 675
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orná půda	2010	34,3	35,8	25,5	34,9	43,2	41,6	34,5	32,0
	2016	33,1	35,0	25,0	34,0	42,5	41,0	29,9	30,4
zastavěné plochy a nádvoří	2010	1,3	1,1	1,1	4,9	1,5	1,2	1,6	0,8
	2016	1,2	1,1	1,0	5,0	1,5	1,2	1,4	0,8
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):									
tuhých znečišťujících látek ⁹⁾	2010	0,3	0,3	0,2	0,9	0,3	0,3	0,3	0,2
	2015	0,2	0,2	0,2	0,7	0,2	0,2	0,3	0,1
oxidu siřičitého	2010	0,9	0,3	0,3	18,5	0,3	0,3	0,3	0,2
	2015	0,9	0,3	0,3	17,7	0,3	0,3	0,3	0,1
oxidu dusíku	2010	0,5	0,1	0,2	9,0	0,2	0,2	0,2	0,1
	2015	0,4	0,2	0,2	5,6	0,3	0,2	0,3	0,1
oxidu uhelnatého	2010	3,4	3,7	3,2	6,5	3,7	3,1	4,2	2,3
	2015	2,9	3,2	2,7	5,7	3,4	2,7	3,9	1,8

⁶⁾ údaje za rok 2016 nejsou k dispozici

⁷⁾ data za prosinec; starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdovečným; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁸⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁹⁾ nezahrnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel

¹⁰⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí
